

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Національного

еколого-натуралістичного центру

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

/redcrossukraine
REDCROSS.ORG.UA

Коронавірус: профілактика інфікування і поширення

Як знизити ризик інфікування коронавірусом?

Мийте руки з милом (мінімум 20 с) або дезінфекційними засобами із вмістом спирту

Під час кашлю та чхання прикривайте рот і ніс серветкою або згином ліктя; відразу викидайте серветку і мийте руки

Тримайтеся на відстані від людей, у яких кашель або підвищена температура

Як захистити інших від інфікування?

Під час кашлю та чхання прикривайте рот і ніс серветкою або згином ліктя

Одразу викидайте використану серветку і закривайте кришку смітника

Регулярно мийте руки під час догляду за хворими, а також після кашлю та чхання

Чи варто надягати медичну маску?

Так. Якщо у вас є респіраторні симптоми – кашель, утруднене дихання

Так. Якщо ви надаєте допомогу особам із респіраторними симптомами

Не потрібно, якщо немає респіраторних симптомів

Медичні працівники мають надягати респіратори

Коли використовувати медичну маску

1. Якщо ви здорові, вам потрібно носити маску, тільки якщо ви допомагаєте за ліжком і підорою на інфекцію COVID-19

3. Маски ефективні лише в поєднанні з обробкою рук за допомогою санітарних засобів або миття рук водою з милом

2. Надягайте маску, якщо кашляєте і чхаете

4. Якщо ви носите маску, ви повинні знати, як її правильно використовувати в утилізації

Як надягати, використовувати, знімати і утилізувати маску

1. Перед тим як надіти маску, вийміть руки із засобом на спиртовій основі або милом

2. Покрийте рот і ніс маскою і переконатися, що між вашими обличчям і маскою не виникає прогалин

3. Не торкайтеся руками зовнішньої поверхні маски під час її використання; якщо з'являється потреба, протріть руки засобом на основі спирту чи мийте з милом

4. Завжди носіть маску новою, як тільки вона стала вологою, і не використовуйте повторно

5. Як знімати маску: не торкайтеся до її зовнішньої поверхні – знімайте маску за гумки, негачіно вказівку у захваті кончиків; протріть руки засобом на основі спирту чи мийте з милом

Залишайтеся здорові під час подорожі

Уникайте подорожей, якщо у вас гарячка і кашель

Уникайте тісного контакту з людьми, у яких гарячка та кашель

Якщо у вас гарячка, кашель і утруднене дихання, зверніться до лікаря якомога раніше.

Часто змивайте руки засобом на основі спирту або мийте з милом

Не торкайтеся очей, носа чи рота

Якщо вам стає погано під час подорожі, повідомте про це екіпаж та зверніться до лікаря

Їжте тільки добре приготовану їжу

Якщо ви звертаєтесь по медичну допомогу, повідомте лікаря про свої попередні подорожі

Не пийте в громадських місцях

Уникайте тісних контактів із тваринами

Безпека харчових продуктів

Навіть у районах, постраждалих від епідемій, м'ясні продукти можна вживати за умови правильного приготування

Мийте руки між обробкою сирової та вареної їжі

Джерело: Всесвітня організація охорони здоров'я

У НОМЕРІ:

1 квітня – Міжнародний День птахів.....	11
Весняні клопоти юних натуралістів України.....	13
Працює періодика НЕНЦ.....	16
Весна на Закарпатті.....	17
Марафон юннатівських новин.....	20
Патріотичними справами повниться наша земля.....	27
День екологічних знань та День довкілля: час для негайних дій – настав!.....	29
Юннатівські майстерні та велике прибирання.....	31
Алея "МІСТ-ГЕРОЇВ УКРАЇНИ".....	37
Лелеки, Миру принесіть в Україну!.....	39
"Сад життя".....	40
Юннати долучаються до загальнодержавної програми Президента України «Зелена країна».....	41
”Світ – у наших руках”.....	42
Юннати відзначили День довкілля прибиранням берега Чорного озера, що в Ужгороді.....	43
Юні природоохоронці досліджували весняні явища в природі	44
Майстер-клас із виготовлення весняних композицій напередодні Великодніх свят....	46
«Новації позашкільної освіти — 2021».....	47
Всесвітній День Землі.....	48

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

INFOMATRIX-2022: про актуальнее.....	50
Котилася писаночка з давнини у сучасність.....	52
Писанковий віночок — оберіг родини та дому.....	53
Своїми інтерактивними технологіями поділилися педагоги на квітневому онлайн засіданні методичного дня.....	54
Чорнобиль: уроки та застереження!.....	57
НЕНЦ відзначив 36-ту річницю Чорнобильської катастрофи посадкою	58
Юні природолюби склали меню здорового харчування та поспілкувалися з тваринками.....	59
Цікавий експеримент з виготовлення насінневих «бомб».....	61
Птахи - наші друзі.....	62
Земля – наш дім! Нам жити в нім!.....	63
Педагоги ЗОЕНЦ долучилися до Великодньої ярмарки в Ужгороді.....	65
Болгарія. Будні переселенців з України.....	66
«Кольори моєї Землі».....	68
36-та річниця Чорнобильської катастрофи.....	69
Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр в дії.....	70
До перемоги – зі світлим святом Великодня!.....	72
Чорнобиль – урок, за який заплачено дорогою ціною.....	73
«Юні дослідники» попереду всіх.....	75
Юні переселенці вчилися визначати забрудненість ґрунтів на занятті в ЗОЕНЦ.....	77
Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр в дії.....	78
“Доброго вечора, ми з України!”	81

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

За нас ніхто планету не врятує.....	82
Екологічний захід до Міжнародного дня Сонця.....	84
У країні орнітофауни побували юні переселенці.....	86
Активно-пізнавальне дозвілля дітей у ЛОЦЕНТУМ.....	87
На Рівненщині були проведені обласні конкурси "Кролик", "День зустрічі птахів", "Годівничка"	89
З турботою про Україну юні природолюби заклали квітник у ЗОЕНЦ.....	91
Символи-обереги – українським воїнам!.....	92
«Алея перемоги!».....	93
Еколого-натуралістичні заклади позашкільної освіти Дніпропетровщини в дії.....	94
День пам'яті та примирення у Другій світовій війні.....	98
Майстер-клас з виготовлення Божої тваринки овечки як символу віри у нашу перемогу.....	101
На Рівненщині проведено обласний етап Всеукраїнського конкурсу з квітництва та ландшафтного дизайну «Квітуча Україна».....	102
На Рівненщині проведено обласний етап Всеукраїнського фестивалю «Лірики природи»	103
На Донеччині проведено обласну природоохоронну акцію «Проліска»	104
Несемо добро у світ природи!.....	105
Самшитовий Герб України на території НЕНЦ.....	107
Юннати активно готувалися до свята Матері.....	108
“Кажуть, що без сонця не розквітнуть квіти. А хіба без МАМИ є щасливі діти?”	109

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Подарунок своїми руками для мами.....	111
Вихованці ЗОЕНЦ долучились до Всеукраїнської акції „Мак пам’яті”.....	112
Обласний онлайн-семінар для позашкільників.....	113
Методичний нетворкінг «Роль цінностей у екологічній компетентності здобувачів освіти».....	114
Найцінніше під час війни – спілкування.....	116
Вчимося правильно сортувати сміття.....	117
12 травня - День екологічної освіти.....	119
Волонтерська допомога територіальних громад.....	121
На Дніпропетровщині проведено заходи до Дня пам’яті та примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.....	123
Відбулось засідання обласного методичного об’єднання керівників гуртків еколого-натуралістичного напрямку закладів позашкільної освіти Львівщини.....	124
Завершився міжнародний етап конкурсу Regeneron ISEF 2022.....	126
Двадцять п’ять років спільного українсько-американського космічного експерименту.....	127
Агро-фіто архітектурні композиції «Веселка» в дендрологічному парку «Юннатський».....	131
Музей хліба у Кам’янці-Подільському.....	132
День екологічних знань вихованці відеостудії „Дивосвіт” відзначили відвідинами пораненої сови у ЗОЕНЦ, де птах проходить реабілітацію.....	137
Вивчаємо захоплюючий світ рослин!.....	138
Турбота тобі, рідна моя Україно!.....	140
День вишиванки на Дніпропетровщині.....	142

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Формування пізнавальних компетентностей юннатів на гурткових заняттях - родзинка травневого засідання методичного дня.....	143
Онлайн-нараду для директорів обласних закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку проведено.....	145
На Рівненщині відбулося засідання на тему «Дистанційне навчання як невід'ємний атрибут сучасної освіти в позашкільлі».....	147
На Станції юних натуралістів Рівненської обласної ради проведено онлайн-засідання.....	148
Знайомтесь – загадкові кажани! Воркшоп з виготовлення ящиків для кажанів.....	150
Українські розробники змагатимуться на світовому фіналі конкурсу комп'ютерних проєктів «INFOMATRIX» 2022 року.....	152
Вивчаємо, досліджуємо і вчимося охороняти живий світ!.....	153
Педагогічний колектив Станції юних натуралістів Рівненської обласної ради провів екскурсійну подорож для юних книголюбів.....	156
Еколого-натуралістичні заклади позашкільної освіти Дніпропетровщини в дії.....	157
Органічні відходи – подарунок природі!.....	162
Підбито підсумки навчання юних лісівників Пліщинської гімназії на Хмельниччині.....	163
Діалог юннатів з природою.....	165
Хай у світі панує добро.....	167
Релаксаційно-екологічна стежка здоров'я в дії!.....	168
Проведено обласний фестиваль екологічної творчості молоді «Свіжий вітер».....	169
Юннати ЗОЕНЦ та діти-переселенці із задоволенням відвідали зоологічний музей УжНУ....	170
Українська команда вперше взяла участь у Міжнародних GLOBE Іграх.....	172
«Фестиваль родинного тепла» до Міжнародного дня захисту дітей.....	173

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

День захисту дітей святкували на Чернігівщині.....	174
Заходи до Міжнародного дня захисту дітей на Дніпропетровщині.....	175
На Рівненщині відбувся Малий екологічний форум «Зихисники природи України» до Дня захисту дітей.....	176
Веселе свято дитинства пройшло у Закарпатському обласному еколого-натуралістичному центрі.....	177
Нехай кожна дитина буде щасливою!.....	179
До Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища підбито підсумки тематичного конкурсу «Природа України очима дітей Хмельниччини».....	180
Блискучий результат команди України на Міжнародному конкурсі комп'ютерних проєктів «INFOMATRIX – 2022».....	182
Вивчаємо птахів Боздошського парку.....	184
Шановні передплатники і автори журналу «Паросток»!	
Юні лісівники здійснили пізнавальну екскурсію до рятувальників.....	187
Дізнались цікаве про бджіл та скуштували цілющого меду вихованці на занятті гуртка „Юні квітникарі”.....	188
Територія творчості запрошує!.....	190
Наша підтримка – запорука Перемоги.....	191
«Крок назустріч».....	192
Перемога юних натуралістів з м. Одеси на престижному польському конкурсі.....	193
Хай Земля усміхається квітами.....	194
Цікаво і змістовно!.....	195
Еколого-натуралістичні заклади позашкільної освіти Дніпропетровщини в дії.....	196
На базі дендропарку "Юннатівський" пройшли навчально-оздоровчі заходи Літньої школи Хмельницького ОЦТКУМ.....	201

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Обласна онлайн-нарада для директорів профільних закладів позашкільної освіти Дніпропетровської області.....	203
Незабутнє свято останнього дзвоника школярі ліцею „Лідер” відзначили у ЗОЕНЦ...205	
Літня школа «Дивосвіт» у Львові.....	206
Ошибана - техніка, що зачаровує.....	207
В Чернівецькому ОЦЕНТУМ відбулася Літня педагогічна школа.....	208
Вихованці Донецького обласного еколого-натуралістичного центру відзначили День Конституції України.....	209
Відбувся обласний семінар „Організація дослідницької діяльності з дітьми в умовах дистанційного навчання”.....	210
З почуттям гордості юннати відзначили День Конституції України під час навчально- польової практики.....	211
Дистанційна Еко-абетка.....	212

1 квітня – Міжнародний День птахів

1 квітня – Міжнародний день птахів (International Birds Day). Його щорічно проводять в рамках програми програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера». Приверненню уваги до проблеми охорони птахів на міжнародному рівні започатковано «Міжнародною конвенцією з охорони птахів, корисних в сільському господарстві» (19 березня 1902 року). Її підписали уряди Німеччини, Австро-Угорщини, Бельгії, Іспанії, Франції, Греції, Люксембургу, Монако, Португалії, Швеції та Швейцарії. Вона набула чинності 12 грудня 1905 року і стала першою міжнародною конвенцією щодо захисту навколишнього середовища. У 1930 році до Конвенції приєдналась Польща. 8 жовтня 1950 року на зміну документу 1902 року в Парижі було підписано «Міжнародну конвенцію про охорону птахів». На відміну від попереднього документа, Конвенція розглядала вже всі види птахів, а не тільки корисні для сільського господарства.

День птахів – це час прильоту пернатих із зимівлі до рідного краю. За традицією минулих років, юннати, учасники Всеукраїнського конкурсу «День зустрічі птахів», організатором якого виступає Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді, та всі охочі розвішують шпаківні, дуплянки та інші «пташині будиночки». Також цей День є гарним приводом, щоб привернути увагу громадськості до вивчення і збереження птахів, а також поширенню наукових знань про них.

Багато років поспіль орнітологічна спільнота України обирає птаха – символ року. До обраного виду прикута особлива увага – дослідникам важливо з'ясувати його чисельність, поширення, потреби й проблеми, а також якомога ширше розповісти про його життя в природі. На роль птаха року обирається вид, якого не складно побачити в дикій природі, або навіть в населених пунктах, що дає змогу не тільки вченим, але й юннатам орнітологічних гуртків, здобувачам освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти – учасникам Всеукраїнської акції «Птах року», провести моніторинг чисельності виду на певній території, вивчити біологічні особливості птахів даного виду, долучитись до охорони його представників.

«Птахом року-2022» обрана Ластівка міська (*Delichon urbicum*), або білогурка — дрібний птах з родини ластівкових (*Hirundinidae*), широко поширений в Європі, Північній Африці та помірних широтах Азії.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Допомогти птахам може кожен з нас. Адже наразі і птахи допомагають захищати Україну від загарбників. Поки міжнародні партнери вагаються закривати чи не закривати небо над Україною, дикі гуси на Херсонщині вже долучилися до лав української протиповітряної оборони та героїчно збивають ворожі літаки. Російський винищувач опинився у болоті, після того як до його мотору потрапили декілька диких гусей... Нам шкода птахів, які ціною власного життя знищили ворожий літак. В Україні популяції диких гусей захищені природоохоронним законодавством. Тож окупанту доведеться відповісти за знищення біологічного і ландшафтного різноманіття в Україні.

Тож що можна зробити сьогодні? Перш за все, менше турбувати перелітні зграї, адже птахи вже здолали багато сотень кілометрів, і ще не близький шлях їх очікує. За можливості повісьте на своєму подвір'ї, в саду, в парку штучну гніздівлю: шпаківню чи зробіть поличку для більш зручного гніздування ластівок – клопіт невеликий, а користі принесе чимало.

Здобувачі освіти гуртків «Екологічний рух» Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді

Розпочато обласну акцію «Кроки весни»

В Херсонській області комунальний заклад «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради розпочав проведення обласної акції «Кроки весни». Захід започатковано з метою, сприяння розвитку екологічного руху на Херсонщині, підтримки творчої молоді, популяризації засад екологічно-доцільної поведінки через пізнання природи Херсонщини.

Творчі колективи та здобувачі освіти активно приймають участь у номінаціях:

- Я і тварини
- Я і рослини
- Природа в творчості
- Природа в малюнках.

Всі роботи публікуються на офіційній сторінці закладу у Фейсбук.

Висвітлення краси рідного краю, вивчення весняних явищ природи, та прояви дитячої любові, турботи про тварин та рослини допоможуть дітям відволіктися від сумних подій сьогодення.

Місячник природоохоронної та просвітницької екологічної роботи на Тернопільщині

Квітень – місяць, коли настає справжня весна. На жаль цього року весна для нас не є такою радісною адже наша держава зазнала агресії з боку Росії. Руйнуються міста, гинуть люди, знищуються природні екосистеми, створюється реальна загроза екологічної катастрофи.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Вже багато років поспіль Тернопільський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді в квітні проводить Місячник природоохоронної та просвітницької екологічної роботи. Основна мета: посилити просвітницьку роботу в напрямку збереження та захисту природи, залучення учнівської молоді до природоохоронної справи, ведення роз'яснювальної роботи серед населення про важливість охорони та збереження довкілля.

В зв'язку з об'єктивними причинами, воєнним станом, ми не можемо провести Місячник в традиційний спосіб, тому пропонуємо долучитися до проведення та участі у заходах в залежності від ситуації у вашому регіоні.

Екологічний календар:

- Міжнародний день птахів (01.04);
- День екологічних знань (15.04);
- Український день навколишнього середовища (День Довкілля) (16.04);
- День проліска або День підсніжника (19.04);
- Міжнародний день Землі (22.04);
- Міжнародний день пам'яті Чорнобиля. Міжнародний день пам'яті жертв аварій та радіаційних катастроф (26.04).

Пропонуємо долучитися до проекту, ініційованого Президентом України «Зелена країна».

Всеукраїнські, обласні природоохоронні трудові акції:

- «Першоцвіти Тернопілля 2022»;
- «Посади дерево»;
- «Парад квітів біля школи» (закладання клумб);
- «Годівничка» (підведення підсумків до 10.04);
- «День зустрічі птахів» » (підведення підсумків до 10.04);
- «Майбутнє лісу у твоїх руках»;
- «До чистих джерел».

Рекомендуємо вам переглянути та прочитати:

- природні дива нашого краю: печери, водоспади, гори, озера:

<https://tobm.org.ua/nature/>

- екологічний календар:

<https://www.dilovamova.com/index.php?page=142&calendar=ecology>

- екологічні мультфільми:

<https://www.youtube.com/watch?v=NqcpWF3pHcQ&list=PLshJpmmXcDiSkxYm9rHOF3f4992FvVRwW>

- екологічні відеоролики:

Якщо є магія на цій планеті, вона міститься у воді

Лорен Ейслі

Про воду, як найважливішу рідину на нашій Землі, спілкувалися педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді 30 березня на екологічному заході з малими дітками, які вимушено переселилися до нашого краю з Харківської та Чернігівської областей. Проводився захід на базі ЗОШ I – III ступенів № 19. Його мета – поглибити знання про воду, її властивості та цілюще значення для існування організмів в природі.

Саме вода є джерелом життя. Вона разом із сонцем дає початок всьому на землі, тому люди з особливою шаную ставляться до неї. Раніше вважали, що велику чудодійну силу має непочата вода з криниці. Її дівчата використовували для чарів і різного роду святкових обрядів. У ній купали немовлят. Нею користувалися, щоб зняти зурочення або вилікувати хворобу. Особливо цілющою вважали воду, освячену на Водохреща. Нею кропили всі кути в хаті й усе господарство, щоб ніяке зло не підступило.

Під час екозаходу, присвяченого Всесвітньому дню водних ресурсів, діти прослухали інформацію про воду та її властивості, весело розгадували загадки про воду, вправно складали з окремих слів прислів'я, грали з натхненням в інтерактивні ігри „Так чи ні” та „Розчиняє чи ні”, прослухали казочку про кругообіг води в природі „Як краплинка подорожує”. Дітки дізналися й про те, що в Закарпатті є багато криниць із чистою джерельною водою, чимало, понад 60 джерел з мінеральною водою різних консистенцій. Є також термальні води й лікувальні солоні ропи.

На завершення про чудово проведений захід діти отримали розмальовки, які мали змогу залишити собі на пам'ять.

Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗОЕНЦ) з Міжрелігійним та громадянським природоохоронним форумом Східної Європи (IRCEF) за проектом „Відповідальність за Творіння та жінки Карпат”, що реалізується IRCEF у співпраці з природоохоронними підрозділами Церков за партнерської підтримки Архідієцезії Бамберга, дієцезії Вюрцбурга та Реновабіс (Організація допомоги Східній Європі від Католицької Церкви в Німеччині).

Оксана СТРИЧКО,
методистка відділу екології та природоохоронної роботи ЗОЕНЦ;
Ольга ВЕЛИЧКАНИЧ,
завідувачка відділом біології та дослідно-експериментальної роботи

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Працює періодика НЕНЦ

Міністерство освіти і науки України спільно з Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді, з метою задоволення творчих потенціалів, дозвіллєвих запитів і інтересів підростаючого покоління в такі важкі для нашої країни часи, пропонують педагогічним працівникам, здобувачам освіти і їхнім батькам скористатися електронними виданнями НЕНЦ.

Щоб бути у вирі цікавих новин юннатівського руху по всій території України, скористайтеся електронною газетою НЕНЦ «Марафон юннатівських новин» (<https://nenc.gov.ua/>).

Щоб збагнути таємниці природи, гармонію стосунків людини і довкілля, вам стануть у пригоді:

Ø науково-художній журнал для дітей та юнацтва «Паросток» (52 випуски) (<https://nenc.gov.ua/?p=597>);

Ø газета «Юний натураліст» (67 випусків) (https://nenc.gov.ua/?page_id=4188).

Бажасмо цікавих і пізнавальних віртуальних мандрів сторінками наших видань!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Весна на Закарпатті

Весна на Закарпатті завітала і до дітей переселенців. Днями, 1 квітня, керівницями гуртків ЗОЕНЦ Мариною Миколаївною Павко та Ганною Миколаївною Андрусь проведено заняття в коледжі інформатики м. Ужгород з дітьми переселенців віком 7-12 років з міст Маріуполь, Коростень, Житомир. Тема заняття – „Весна на Закарпатті”. На початку заняття діти знайомилися один з одним за допомогою гри „Давайте познайомимося!”. Маленькі гості назвали, з яких куточків України приїхали. Закріпили свої міста прапорцями на карті України. Грали з повітряними кульками в ігри-руханки „Ми – єдина Україна”. Діти називали прикмети весни: тепле сонечко, веселка після дощу, квітнуть дерева (алича, абрикос, персик, яблуна, вишня, черешня та магнолія і сакура); розпускаються перші весняні квіти (пролісок, нарцис, тюльпан); прилітають птахи (шпаки, лелеки, чаплі, журавлі, дикі гуси); прокидаються від сну тварини (ведмідь, їжак, бабак). Назване закріплювали на дошці. Маленькі гості також зображували весну на папері. В кінці заняття – світлина на згадку. Було цікаво і захоплююче.

Ганна АНДРУСЬ,
керівниця гуртків ЗОЕНЦ

Найдосконалішим аеронавтам присвячувалося заняття в ЗОЕНЦ для дітей переселенців

Мова, звичайно, йде про пернатих друзів. У Закарпатському еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді напередодні Міжнародного дня птахів, не зважаючи на дощову днину, керівниці гуртків Людмила Бокій та Марина Павко у зеленому класі ознайомили дітей переселенців з Харківщини із пташками, що живуть на території юннатівського дендропарку. А це горобець хатній, синиці велика і блакитна, горихвістка – чорнушка, сойка, сіра ворона, сорока, вивільха, дрізд чорний, шпак, плиска біла, зяблик, волове очко, припутень, ластівка сільська, зеленяк, дятли строкатий, сірійський та зелений. Всього більше 20 видів. Діти розділили птахів за способом їх життя на осілі, перелітні та кочові.

Школярі дізнались, що на Землі проживає 50 мільярдів птахів, з яких найбільше горобців хатніх. Проте останнім часом різко скорочується їхня чисельність. Олександр Геревич, директор ЗОЕНЦ, відвідуючи заняття, пояснив, що розгадка можливо криється у кормовій базі. Хоч основним кормом для горобців є їжа рослинного походження у період вигодовування пташенят вони стають ентомофагами, тобто поїдають та приносять потомству безліч комах та гусениць. Людина для боротьби зі шкідниками сільськогосподарських культур часто застосовує не властиві для природи речовини – гербіциди, пестициди, інсектициди, тобто для комах отруйні, які потім і потрапляють у травну систему птахів. Цим найвірогідніше і пояснюється значне зменшення кількості горобців.

А наскільки корисний цей пернатий у сільському господарстві, варто згадати Китай. Там люди звинуватили птахів у поїданні насіння соняшників та рису і вирішили їх повністю винищити. В результаті, урожай рису, соняшника, злаків майже повністю з'їли гусениці, якими раніше харчувалися горобці. Над населенням повисла небезпека голоду. Горобців довелося терміново завозити з Монголії.

Тому необхідно завжди пам'ятати про роль горобців у „лікуванні” городів садів, ягідників, виноградників, сільськогосподарських угідь, взагалі зелених зон і не звертати уваги на скльовану пташкою ягоду. Для закріплення знань діти залюбки пограли у вікторину. Із запропонованих букв вони склали назви птахів. Найважче „складався” шишкар, проте цей птах викликав найбільшу зацікавленість у дітей, особливо, йогоперехрещений наддзьобок і піддзьобок. Така незвична будова дзьобу дозволяє без перешкод витягувати насіння з шишок. Тому і взимку шишкар не голодує. Заняття допомогло дітям переселенців отримати додаткові знання про пернатих і, що важливо зараз, покращити психологічний стан.

Людмила БОКІЙ
завідувачка відділу інформаційно-методичної роботи;

Марина ПАВКО
керівниця гуртків

Майстер клас з виготовлення „янголів-оберегів” для вимушених переселенців та гуртківців ЗОЕНЦ

30-31 березня педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Оксана Креміль, Мирослава Вайдич, Юліанна Курак провели майстер клас з виготовлення „янголів-оберегів” для вимушених переселенців, дітей співробітників Харківського державного біотехнологічного університету, читачів Закарпатської обласної бібліотеки для дітей і юнацтва та для вихованців гуртка „Юні квітникарі”. Ніхто не може бути байдужим та стояти осторонь тих страшних подій, які сьогодні відбуваються на теренах нашої держави. Кожен патріот України намагається стати корисним і надати будь-яку допомогу для українських воїнів. Йти до перемоги нам допомагають наші захисники, наші охоронці. Тож дітки також долучились допомогти військовим, підтримати їх патріотичний дух теплом своїх сердець і думок. Ангелики, старанно, з щирою дитячою любов'ю виготовлені своїми руками, будуть нагадувати нашим воїнам про те, що вони не самі, з ними їх Янгол-охоронець. Щирі слова підтримки та віри в перемогу писали учасники заходу на патріотичних листівках. Цікавим етапом майстер класу стало знайомство дітей між собою. На символічному гроні калини дітки писали своє ім'я та назву свого міста. Військовим дуже приємно отримувати подарунки від дітей. Такі прояви дитячої турботи сильно підтримують солдат під час несення служби. Переконані, що вони стануть справжнім оберегом хлопцям на передовій. Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗОЕНЦ) з Інститутом еколого-релігійних студій (IERS) за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

Оксана КРЕМІЛЬ,
завідувачка відділу організаційно-масової роботи ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Марафон юннатівських новин

Комунальний заклад «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради залишається центром просвітницької та практичної природоохоронної діяльності в Рівненській області. У воєнний період перед педагогічними працівниками стає особлива потреба у наданні учнівській та студентській молоді освітніх послуг. З 14 березня 2022 року в закладі розпочали роботу 54 гуртки в онлайн форматі. Розклад щотижня оновлюється на сайті установи та в соціальних мережах <http://rivneosun.com.ua/normativn-dokumenti/rozklad-pravila-priiomu/rozklad-distanc-inih-zanjat-2022.html>.

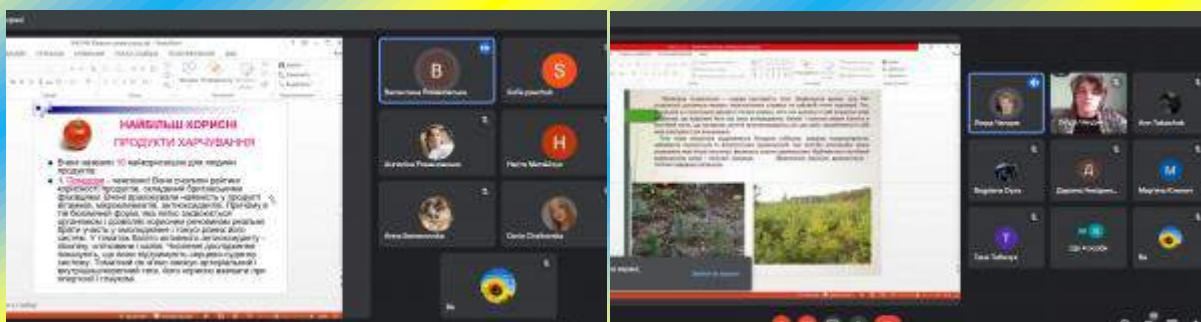
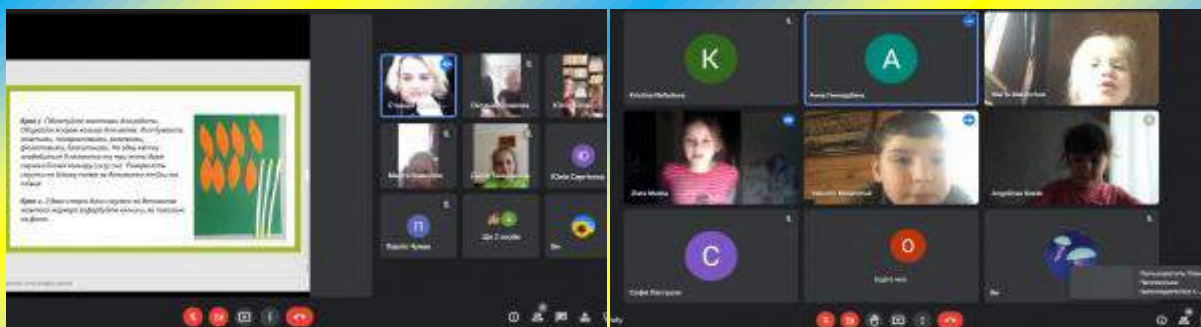
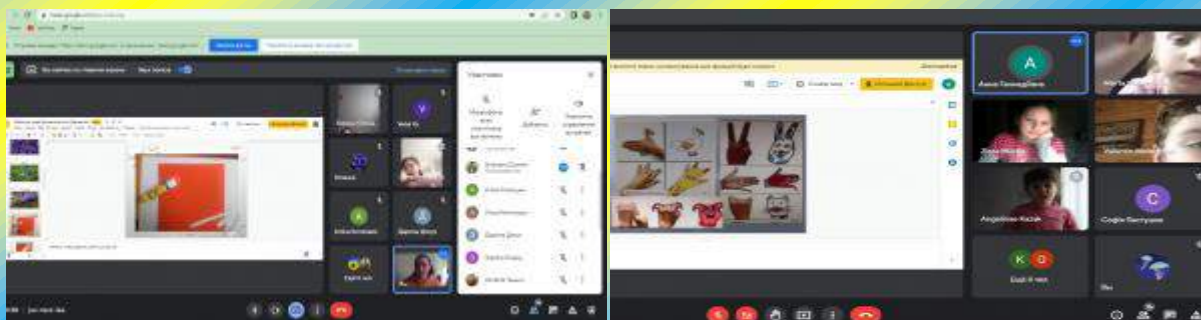
Теми занять гуртків відповідають календарно-тематичному плануванню згідно затверджених навчальних програм еколого-натуралістичного напрямку. Значна частина занять гуртків «Юні лісівники», «Природа і ми», «Юні валеологи», «Юні дослідники біорізноманіття», «Основи експериментальної мікробіології», «Основи біології: онлайн підготовка до ЗНО», «Людина і довкілля», «Світ навколо мене», «Екологічний дизайн», «Основи флористики і фітодизайну», «Основи квітництва», «Декоративно-ужиткове мистецтво» та інші супроводжувалася підготовленими презентаціями відповідної тематики. Враховуючи специфіку закладу освіти, навчальні програми гуртків включають практичну роботу на навчально-дослідних земельних ділянках, теплицях, живому куточку, екскурсії. Керівники гуртків під час онлайн занять демонструють як можна організувати практичну роботу, яка була запланована, гуртківцям в домашніх умовах. Наприклад, як правильно пересаджувати кімнатні рослини, висівати насіння квіткових та овочевих культур, доглядати за домашніми улюбленцями. Педагоги проводять майстер-класи з виготовлення аплікацій з паперу, виробів з природного матеріалу, малювання, проводять екскурсії по території закладу, в тепличному комплексі та живому куточку.

До онлайн занять гуртків долучилося близько 1000 дітей не тільки тих, які відвідували заняття в мирний час, але і діти внутрішньо переміщених осіб, і ті, хто виявив бажання навчатися онлайн з різних регіонів України та інших країн, адже багато дітей виїхало за кордон. Для тих, хто не має можливості підключатися на онлайн заняття, педагогами закладу розроблені навчальні матеріали для самостійного опрацювання. Інформаційні матеріали розміщені на

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Googl Диску, де створено спеціальний розділ, кожен гурток має свою папку, в якій керівники гуртків розміщують матеріали відповідно до календарно-тематичного планування (інформаційні повідомлення, презентації, записи відео майстер-класів, рекомендації з проведення практичних робіт тощо). Посилання на цей розділ розміщено на офіційному сайті установи та на сторінці у соціальній мережі Facebook.

Запрошуємо до нас на заняття усіх бажаючих. Перемога за Україною! Володимир ВОРОБЕЙ, директор Станції юних натуралістів

Юннати та переселенці у Приборжавському, що на Закарпатті, підтримали Всеукраїнський телемарафон і заспівали на занятті рядки з пісні „Ой, у лузі червона калина”.

4 квітня 2022 року, керівницею гуртків Закарпатського еколого-натуралістичного центру при Приборжавському ЗЗСО Ганною Косик та директором місцевого закладу культури Ольгою Кукла проведено національно-патріотичне заняття, до якого долучилися дітки – переселенці та їх мами. Сім’ї до нас приїхали з міста Київ та Київської області. Заняття розпочалося з гімну України.

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Потім діти разом з педагогом виліпили з пластиліну рослинний символ українського народу – калину.

Калина росте не високою, зате буйним кущем.

Калина в Україні символізує духовний потяг до свого рідного краю, до рідної землі, шанування традицій, що в цей нелегкий час є надзвичайно актуально. З калиною порівнюється все найкраще і найдорожче.

На занятті залучили діток до створення напівоб'ємних зображень, що сприяє розвитку творчої активності. Так у дітей формуються патріотичні почуття та виховується інтерес до рослин – символів, любов до рідного краю та поваги до національних традицій.

Завершальним етапом заняття стали пісні: "Ой у вишневому саду" та „Ой у лузі червона калина”.

Ганна КОСИК, керівниця гуртків

Весело й цікаво пройшло заняття із дітьми переселенців про ранньоквітучі рослини. Так забувається жахіття війни. Педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Ганна Андрусь і Марина Павко провели заняття з дітьми переселенців у ЗЗСО № 6. Тема заняття: „Рослини навесні. Ранньоквітучі рослини”.

Цікаво і весело розпочалося заняття. Познаючись дітям допомогла морська свинка, яку педагоги принесли із еколого-натуралістичного центру. Дітки підходили по чергово до тваринки і називали своє ім'я, і з якого міста вони приїхали. Була позитивна і невимушена атмосфера. Всі переконалися, що контакт із тваринками позитивно впливає на дітей.

На занятті діти дізнались про весняні зміни в природі, ознайомились з квітами, які приносять весну – перші, ніжні, тендітні, чарівні й неповторні (підсніжники, мати-й-мачуха, білоцвіт весняний, проліска дволиста, шафран, медунка, барвінок, конвалії). Дивно, але ці квіти не бояться раптового снігу, морозу. Вони є символом пробудження природи від зимового сну. Проте люди завдали чимало шкоди ранньоквітучим рослинам. Багато з ранньоквітучих занесено в Червону книгу України, тому стали рідкісними. Пам'ятаймо: найкраща квітка та, що квітує там, де росте. Не губить її!

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Велика увага на занятті зверталася на виховання у дітей бережливого ставлення до природи.

Закріплення вивченого матеріалу пройшло в ігровій формі. Діти поділилися на дві команди – „Підсніжники” і „Конвалії” . Розгадували кросворд „Квіти весни”, загадки про весняні квіти, вікторину „Чи знаєш ти первоцвіти”, розмальовували їх. Перемогла дружба.

Всі залишилися задоволеними і щасливими. Марина Павко, керівниця гуртків ЗОЕНЦ.

Ми родом із Закарпаття! Під таким гаслом пройшло заняття з юннатами екоцентру.

Юні натуралісти є справжніми патріотами свого краю й України. Чудове хобі, яке об'єднує педагогів і юннатів екоцентру – мандри Срібною Землею, вивчення рослинного і тваринного світу, охорона її природи.

4 квітня, під час заняття, діти закріпили знання про перлини рідного краю, якими пишається кожен закарпатець і поглянути на які приїздять туристи не лише з різних куточків нашої славної України, а й з-за кордону!

Вслухаймося в ці поетичні рядки Сергія Черепа про Карпати, які змальовують наш чудовий край.

Палюче сонце, холодні тумани,
Каміння, що звикло лежати віками.
Красиві, стрункі гуцулки-смереки,
Гніздо на даху, що звили лелеки.
Вечірня роса, і вранішні роси,
На полонині – осінні покоси.
Вершина Говерли ховається в хмарі,
Вівці до купи зібрались в отарі.
Дощ і веселка, хлопці й дівчата,
З дерев'яного бруса батьківська хата.
Гірська сосна, ожина, чорниці,
Джерельна вода, холодніша од криці.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Гуцульські пісні і гуляння народні,
Багаті Карпати на чари природні.

Закарпатська область – найзахідніша область нашої країни. Єдина з областей, що межує із 4 державами (Польщею, Словаччиною, Угорщиною і Румунією) і єдина, що граничить зі Словаччиною й Угорщиною.

Більшість території краю займають гори. Найвищою точкою Закарпаття і всієї України є вершина Говерла – 2061 м.

Найдовша річка Закарпаття –Тиса. Довжина її становить 997 км, а в межах нашого краю – 223 км. Крім Тиси протікають річки Уж, Латориця, Боржава, Ріка, Тересва, Тересва.

Найбільше озеро Закарпаття – Синевир (Морське око), утворене 10 тисяч років тому, глибиною 27 м.

„Долина Нарцисів” – унікальний ботанічний об’єкт, в якому охороняється найбільший у Середній Європі осередок нарцису вузьколистого, занесеного до Червоної книги України.

У Карпатах – багато мальовничих куточків. Одними з таких місць є водоспади (Шипіт, Воеводин, Скакало, Труфанецький, Ялинецький, Гукливий).

Соляні шахти у Солотвино – сюди їздили відпочивати і лікуватися люди із захворюванням дихальних систем. Тепер шахти заповнені водою, а люди відпочивають на солоних озерах.

Наш край багатий на бальнеологічні ресурси (мінеральні та термальні води, ропи), що сприяє розвитку туризму, як внутрішнього, так і міжнародного.

Найдовша липова алея в Європі розташована на правому березі р. Уж в обласному центрі, висаджена у 1928 році чеськими ботаніками. Довжина – понад 2 км.

Ще однією перлиною нашого краю є середньовічні замки, яких нараховується 12. До сьогодні збереглися Ужгородський та Мукачівський, на базі яких працюють краєзнавчі музеї. Інші, такі як Невицький, Середнянський, Хустський – в руїнах і залишках.

Трембіта – унікальний український музичний інструмент. Це найдовший інструмент світу, занесений до Книги рекордів Гіннеса. Його довжина від 3 до 8 метрів. Звук чути на відстані 10 кілометрів. У давні часи гуцули використовували її як сигнальний і комунікаційний інструмент. Гудіння трембіти сповіщало про початок і кінець робочого дня, народження дитини, смерть, наближення ворогів. Воно повідомляло про вихід отари в гори, початок роботи плотогонів.

Прослухавши теоретичний матеріал, діти розділилися на команди, кожна з яких отримала конверт із завданням: скласти пазли із зображенням трьох перлин Закарпаття і розповісти цікаву інформацію про них. Також дітям запропонували розповісти, які місцини під час подорожей Україною їх вразили найбільше і чому.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Віртуальна мандрівка Закарпаттям вийшла дуже цікавою. Діти вкотре переконалися, що найкращий край – той, де ти народився і виріс!

Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗОЕНЦ) з Інститутом еколого-релігійних студій (IERS) за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

Ольга Величканич, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи ЗОЕНЦ

Ганна Андрусь, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

„Інвестуючи в здоров'я – ми інвестуємо в своє майбутнє”. У цьому переконалися юннати та діти переселенців на занятті в ЗОЕНЦ.

7 квітня людство відзначило Всесвітній день здоров'я, який започатковано на честь створення, а точніше – прийняття статуту Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) у 1948 році.

Напередодні, а саме 5 квітня методист відділу екології О. П. Стрічко та керівниця гуртка Е. І. Казаріна провели заняття з юннатами ЗОЕНЦ та дітьми переселенцями з Харкова. Педагоги розповіли про основи раціонального харчування, мотивуючи підрастаюче покоління до здорового способу життя.

Фізичне здоров'я дає гарне самопочуття, бадьорість, силу. Психічне – дарує спокій та чудовий настрій. Їх можна сформувати тільки шляхом отримання знань і постійної роботи над собою.

На занятті обговорювалися основні складові здорового способу життя, а саме: раціональне харчування, фізична активність і загартовування, особиста гігієна, відсутність шкідливих звичок (вживання алкоголю, наркотичних речовин, тютюнокуріння), позитивні емоції, інтелектуальний розвиток, режим праці та відпочинку, самоконтроль за станом здоров'я.

Діти проходили психологічний тест „Спосіб життя підлітка”, розгадували кросворд на тему „Здоров'я”, сподобалося грати в гру „Додай слово”, де вони доповнювали відомі прислів'я та приказки про здоров'я. Також погралися – здійснили „Візит до супермаркету”. На столі перед дітьми лежали картки із зображенням корисних і шкідливих продуктів, а також кошик для покупок і відерця для сміття. Діти склали корисні товари в кошик, а шкідливі – в смітник.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Важливе значення у формуванні здорового способу життя відводиться саме раціональному харчуванню, що передбачає насичення організму необхідною кількістю вітамінів, мікроелементів, білків, жирів, вуглеводів, водою, що мають поліпшувати стан здоров'я та підтримувати масу тіла на оптимальному рівні. Окрім цього, необхідною умовою гарного самопочуття та здоров'я людини є відсутність шкідливих звичок, а також рухова активність та постійні фізичні навантаження.

Пам'ятаймо, спосіб життя має найбільший вплив на стан здоров'я, а здоровий спосіб життя закладає фундамент гарного самопочуття і зміцнює організм.

Еріка КАЗАРІНА, керівниця гуртків ЗОЕНЦ;

Оксана СТРИЧКО, методистка відділу екології та природоохоронної роботи
ЗОЕНЦ

За дні жорстокої російської агресії, жаху убивств, насильства, мародерства і варварства російських вояків на окупованих землях України, що межують з ворожими територіями і потрапили під бомбардування, обстріли й окупацію, тисячі дітей зі своїми родинами вимушено переселялись зі своїх осель і рідних земель в інші регіони, шукаючи порятунку, в тому числі й на Хмельниччині. Місцеві освітяни приклали чимало своїх зусиль, метою яких стало організоване долучення цих дітей до навчального процесу та забезпечення їм освітніх послуг, а за можливості й психологічної підтримки та реабілітації після побаченого і пережитого ними жахіття й горя.

Педагоги-натуралісти м. Кам'янця-Подільського організували проведення для дітей вимушених переселенців зі східних областей навчально-пізнавальні екскурсії в міні-зоопарку міського ПНВО, залучали їх до участі у заходах челенджу «Місячник здоров'я», проведенні відео вікторини на кращого природознавця «Відгадай дерево за листям» та стартапі «Виклик для всіх – можливість для кожного» до проекту «Город на підвіконні», проведенні квесту «В здоровому тілі – здоровий дух», а ще тут підготували національно-патріотичне відео про любов до своєї Батьківщини «З Україною в серці!» (<https://kp-pnvo.pp.ua/z-ukrainoiu-v-sertsii/>).

Аналогічне тематичне відео підготовлено натуралістами Хмельницького ОЕНЦУМ «Ми – діти твої Україно! Наша сила в єдності» і розміщено на сайті «Юннати Хмельниччини» (<http://hoencum.km.ua/>). Також комплекти літератури на природничо-краєзнавчу і національно-патріотичну тематику юннатами і педагогами-натуралістами передано для поранених воїнів у місцевий госпіталь. Для дітей, які вимушено переїхали із зони бойових дій на Шепетівщину, педагогами-натуралістами Шепетівського міського ЦЕНТУМ організовано на базі закладу тематичні екскурсії в музеях, куточках живої природи, дендрологічному парку, реабілітаційні заняття з аніматерапії для емоційного розвантаження, майстер-класи з виготовлення сувенірів та оберегів з природного матеріалу, створено умови для проведення практичним психологом спеціальних тематичних занять з переселенцями (за запитом). Свої слова щирої вдячності вимушені переселенці залишають на сторінках Книги відгуків МЦЕНТУМ.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

В комунальній установі ДМР «Центр позашкільної освіти» Дунаєвецької міської територіальної громади на базі юннатів організували тематичні екскурсії в музей-лабораторію ЦПО, перегляди мультфільмів, майстер-класи з виготовлення «Янголів-охоронців», екскурсії в Галерею дитячої творчості та солодкі столи.

Звичайно, що все це не зможе замінити дітям їх рідні домівки, але сподіваємось, що хоч трохи послабить їм біль від пережитого й утрат, сум за рідним краєм, родинами та друзями дитинства й улюбленими вчителями.

За матеріалами хмельницьких натуралістів

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

День екологічних знань та День довкілля: час для негайних дій – настав!

Традиційно щороку в квітні відзначаються День екологічних знань та День довкілля. Нажаль, цього року весна для нас не є такою радісною, адже наша держава зазнала агресії з боку Російської Федерації. Руйнуються міста, гинуть люди, знищуюються природні екосистеми, створюється реальна загроза екологічної катастрофи.

Завдяки широкій підтримці громадських організацій, представників органів влади, небайдужих громадян ці свята стали днями активних практичних дій на захист навколишнього середовища. Це є доказом того, що українське суспільство виявляє зацікавленість до розв'язання екологічних проблем та дбає про забезпечення права громадян на безпечне довкілля.

Сьогодні, більше ніж коли-небудь, збереження життя на Землі вимагає від нас почуття загальної відповідальності. Тенденції останніх десятиліть наочно переконують, що сучасний світ опинився на межі катастрофи. Руйнівні урагани, повені, буревії, забруднення повітря, ґрунту та води, винищення величезної кількості представників тваринного та рослинного світу, загрозна тенденція кліматичних змін – все це говорить про те, що людство постало перед дилемою: або воно змінить своє ставлення до природи або незабаром перестане існувати. Щоб пробудити приспану пильність людства, спонукати його до негайних дій започатковані День екологічних знань та День Довкілля.

Щорічно 15 квітня світова громадськість відзначає День екологічних знань. Свою історію цей день веде з 1992 року. На Конференції ООН в Ріо-де-Жанейро, де обговорювалися проблеми навколишнього середовища, було підкреслено величезне значення екологічної освіти населення всіх країн світу в реалізації стратегії виживання і для сталого розвитку людства. Екологічна освіта та просвіта отримали міжнародне визнання як найважливіші засоби вирішення проблем охорони природи. Важливо також відзначити, що День екологічних знань значимий не тільки для тих, хто займається екологічною освітою, а й для всіх жителів нашої планети, адже йдеться про безпечне життя в майбутньому всіх нас.

В Україні з 1999 року День довкілля проводиться щороку в третю суботу квітня, згідно з Указом Президента від 6 серпня 1998 року № 855/98 «Про День довкілля». Спочатку свято мало на меті відзначити Стокгольмську конференцію ООН з навколишнього середовища, яка стала однією з найважливіших в історії екологічного руху. Цього ж дня була заснована UNEP (United Nations Environment Network) – Екологічна програма ООН, яка зараз є основним організатором та ідеологом Дня довкілля.

День екологічних знань та День довкілля органічно увійшли у наше життя. За цей час вже склалися своєрідні традиції святкування. У ці дні проводилися заходи, спрямовані на поліпшення стану навколишнього середовища, очищення водних джерел, здійснення посадок зелених насаджень, благоустрій населених пунктів та

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

прилеглих до них територій, по збереженню природно-заповідних та інших особливо цінних об'єктів, прибирання побутового сміття, поширення екологічних знань шляхом масового проведення екологічних рейдів та експедицій по дотриманню чинного законодавства і оприлюднення їх результатів через засоби масової інформації, велосипедні паради, зелені концерти, виставки та конкурси малюнків, плакатів на екологічну тематику.

Прищеплення екологічної культури сьогодні – запорука збереження здоров'я майбутніх поколінь! Тернопільський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді рекомендує закладам освіти області активізувати свою природоохоронну та просвітницьку роботу серед учнівської молоді та громадськості.

Ми рекомендуємо вам переглянути відео матеріали про екологічний стан нашої планети, щоб краще зрозуміти наскільки катастрофічним і загрозливим для людини він є.

Загалом День екологічних знань та День Довкілля дозволяють оцінити стан природного середовища, в якому ми живемо, надають можливість уважніше замислитися над діями, вчинками та майбутніми кроками, які кожен з нас зробить у своєму житті для збереження, відновлення довкілля та з'ясувати свою роль у збереженні нашої планети, її екосистеми і ресурсів.

Соціальне партнерство в дії

В рамках реалізації соціального партнерства Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді з комунальною установою «Тернопільська міська централізована бібліотечна система» 12 квітня 2022 р. на базі Тернопільської обласної бібліотеки для молоді було проведено екозустріч «Вплив війни на навколишнє середовище», присвячену Українському дню навколишнього середовища (День довкілля), який відзначаємо у третю суботу квітня.

У заході взяли участь представники бібліотек міста Тернополя та області. Заклад позашкільної освіти на даному заході представив директор Іван Герц, який розповів про воєнні злочини проти довкілля, наслідки війни для екології, руйнування екосистем, хімічне забруднення ґрунтів та вод, зменшення біорізноманіття та екологічну роботу в тилу. Також Іван Герц ознайомив учасників із системою роботи екоцентру в період воєнного часу – розповів про серію майстер-класів, що проводять педагоги закладу позашкільної освіти для дітей-переселенців, Релаксаційно-екологічну стежку здоров'я, майстер-класи із писанкарства «Христос Воскрес – Воскресне Україна» для сімей з числа внутрішньо переміщених осіб.

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=688516292362649

Юннатівські майстерні та велике прибирання

**Майстерня з писанкарства «Христос Воскрес – Воскресне Україна!».
Хроніка подій.**

Одна з найважливіших задач сучасності – заохочення людини до творчого мислення, соціальної відповідальності. Особливу роль у формуванні цивілізованого та культурного суспільства відіграє народознавство, в основі якого лежить принцип емоційного спілкування, що забезпечує духовний розвиток особистості.

Творіння писанки – це не тільки цікава робота, а й цілий обряд. Як говорить керівник гуртка, майстер народної творчості Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, Ярослав Осадца: «виводячи на білому яйці символічні знаки, діти на якийсь час повертаються у далеке минуле нашого народу, в чудову казку, що допомагає розуміти закони життя та пізнати світ. Писанка – це не тільки оберіг українського народу, а й своєрідна книжка, абетка і треба навчитись її читати».

Впродовж місяця в закладі позашкільної освіти працює профільна майстерня з писанкарства. Сотні людей, дорослих і малих, місцевих та тимчасово переселених осіб, створивши власноруч писанки, покращили свій духовний, психологічний та фізичний стан.

Майстер клас з виготовлення писанок-зернівок

Напередодні великодніх свят педагогами Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Ольгою Величканич і Ганною Андрусь проведено майстер клас з виготовлення писанки-зернівки для юннатів екоцентру і дітей працівників Харківського державного агротехнологічного університету.

Писанка – одна зі стародавніх форм українського народного розпису, символ весни, сонця, повернення природи до життя. Із давніх-давен яйце, як і дерево, вважалося символом весняного пробудження природи, зародження життя, продовження роду.

Період приходу весни, який у давні часи був справжнім святом для хлібороба, на території України припадає на квітень – початок травня. І ось у сиву давнину хлопці і дівчата, старі і малі – йшли до весняного лісу, де піснями й танцями, гаївками та хороводами славили воскресіння природи, її відродження і розквіт. Возвеличували життєдайну силу сонця як першооснови життя і вшановували один із головних символів цієї пори – яйце, з якого, як вважалося, і почалося життя на Землі. Розписували яйце символічними знаками, котрі згодом трансформувалися в орнамент. Так і виник звичай робити писанки.

Писанка виконувала роль оберега. Ця традиційна функція, як і найдавніший орнамент, частково збереглася й досі: трикутники, спіралі, клинці, трироги і свастики – все це знаки різних ритуалів і священних магічних чисел.

Старі люди кажуть: доки люди писатимуть писанки, доти у світі існуватиме любов. І справді, тільки велика любов може творити такі дива гармонії та уяви. Кожна писанка – це окремий малесенький світ, маленьке диво, створене руками народного генія. Її дарували на знак перемир'я, побажання здоров'я, краси, сили, врожаю, застосовували як запобігання від стихійного лиха.

Хто б міг подумати, але цій традиції тисячі років. І цієї весни юні майстрині і майстри розпочали підготовку до великодніх свят із виготовлення писанок, а саме зернівок.

На початку майстер класу діти прослухали інформацію про святкування Великодня в Україні і на Закарпатті, види писанок, значення зображуваних символів, розповіли про традиції підготовки та святкування в своєму регіоні.

Кожен із учасників майстер класу отримав картонну основу яйцеподібної форми, яку прикрасив тими символами, які найбільше припали до душі. Більшість дітей виготовляли писанку для мами, тож зображували на ній символи-обереги, символи здоров'я та довголіття, добробуту, кохання. Для оздоблення використовували манну, кукурудзяну і перлову крупи, рис, гречку, пшоно, горох.

Працювали дружно, творчо і завзято. Готовими роботами діти прикрасили великоднє деревце, попередньо подумки загадавши бажання, яке б хотіли, щоб збулося на Великдень.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Гадаємо, що більшість бажань була про мир, якнайшвидше завершення війни і повернення родин до рідних домівок.

Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗОЕНЦ) з Інститутом еколого-релігійних студій (IERS) за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

Ольга Величканич, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи ЗОЕНЦ

Суботник, що об'єднав Україну, увінчався посадкою дерева Єднання

На подвір'ї Закарпатського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді 8 квітня було людно. Його працівники зібралися на весняний суботник з благоустрою території закладу. Долучитися до челенджу виявили бажання і внутрішньо переселені співробітники Харківського державного біотехнологічного університету разом зі своїми сім'ями.

Отримавши від директора ЗОЕНЦ Олександра Геревича слова вдячності за участь у традиційному для працівників екоцентру весняному заході та намічені завдання, всі дружно і завзято приступили до впорядкування території екоцентру. Навіть природа відчула, що люди подбають про неї. Заграло сонечко над верхівками дерев, зашепотіли пелюстки магнолії кобус, весело зацвірінькали пташки на кущах форзиції. Радісний настрій, усміхнені очі засяяли на обличчях переселенців, втомлених спогадами про пережиті воєнні події. З'явилася можливість подихати свіжим повітрям, відпочити душею і врівноважити свій психологічний стан у праці на лоні природи.

Озброївшись лопатами, мотиками, граблями та рукавичками пропололи від бур'яну і просапали юннатівський рокарій та квітники. У дендропарку обрізали кущі, дерева та обкопали їх. Прибрали територію від гілок та залишків опалого листя. Навіть малеча, й та не стояла осторонь. Разом із четвероногими улюбленцями, собачками, діти допомагали згрібати листя, яке дорослі вантажили на двоколісну тачку і вивозили в компостну яму, де воно перегниє і перетвориться на корисне добриво.

Завершився суботник посадкою двох саджанців павловнії. Павловнія або ж Адамове дерево – листопадна екзотична рослина, яка виростає висотою до 25 метрів, з великими листками довжиною до 80 сантиметрів. Павловнія, одна з тих рослин, що найбільше вбирає шкідливого для довкілля вуглекислого газу. Цвіте ранньою весною. Суцвіття мають циліндричну форму, довжина яких

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

сягає до 30 сантиметрів. Це унікальне дерево на території дитячого закладу позашкільної освіти стало символом Єднання України та запорукою розквіту нашої держави після війни.

Людмила БОКІЙ, завідувачка відділу інформаційно-методичної роботи
ЗОЕНЦ;

Оксана СТРИЧКО, методистка відділу екології та природоохоронної роботи
ЗОЕНЦ

Бережи природу, і вона подарує тобі здоров'я! В цьому переконалися діти переселенців на занятті в Ужгородському Підзамковому парку

Заняття, яке провели педагоги Закарпатського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Ганна Андрусь і Еріка Казаріна, відвідали діти вимушених переселенців із Харківської, Житомирської, Вінницької, Київської, Запорізької областей, які вимушені були покинути свої домівки під час війни. Всього 22 дитини.

Діти знайомилися один з одним, передаючи м'ячик у вигляді веселого смайлика. Так прийшов гарний настрій на заняття.

Діти ознайомилися з історію Підзамкового парку.

Парк – пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення в Україні. Розташований у межах міста Ужгород Закарпатської області, на вулиці Підградській, 33 (правий берег Ужа, при вулиці Шумній). На території парку розташований стадіон «Спартак» і частина Ужгородської дитячої залізниці. Площа 4 гектари. Статус надано з метою збереження парку, закладеного у XVI ст. Як виявилось, деяким тутешнім деревам по декілька століть. Найстаріше дерево у парку – платан кленолистий. За легендою, його посадили володарі Ужгородського замку – Другети.

На практиці часто визначають вік дерева за формулою, у якій враховують обхват стовбура або його діаметр на висоті 1,3 метри. Отриманий результат приблизний, оскільки швидкість росту залежить від виду дерева, його особливостей, місця зростання. Тим не менше, з усіма припущеннями і похибками вік платана у парку більше 400 років.

Діти із задоволенням заміряли діаметр платана, обхоплюючи його руками навкруги. А ще, кажуть, що, притиснувшись до дерева, ти отримуєш від нього живильну енергетику. Діти її отримали, судячи з подальших подій заняття.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Під час мандрівки парком, діти переселенців вивчали рослини паркової території. А це – сосна звичайна, сосна австралійська, магнолія, туя, ясені, клени, ожина, шипшина, гостролистий плющ, бузок, садовий жасмин, першоцвіти, які визирають із-під пожовклого листя та дізналися, чому саме навесні люди збирають березовий сік, провели дослід із зеленою травою.

Для закріплення отриманих знань, юні дослідники поділилися на 4 команди: «Ромашка», «Нарцис», «Вітер», «Грім Дім». Діти склали барви рослин у «мольберт», кожна команда називала свої рослини.

Діти дізналися, що у парку мешкають білочки, жуки та слухали спів птахів: синичок, горобців, горлиць, сойки. Юні дослідники змагалися у своїх знаннях про природу, відгадуючи загадки та складаючи прислів'я.

В ході заняття проведена бесіда з дітьми та їх батьками: “Що таке стрес і як з ним боротися”. Обговорювали, що відбувається з організмом під час стресової ситуації і як усунути чинники стресу, говорили і про вплив його на здоров'я людини та про методи запобігання.

Із задоволенням діти та дорослі зробили психогімнастику «Тренуємо емоції», де вони виступали в ролі актора – усміхнутися, як хитра лисиця, злякатися, як заєць, що побачив вовка і т.п.

Дітям сподобалася вікторина на тему «Здоровий спосіб життя». Всі разом робили дихальні вправи, а саме «Турист», «Крила метелика». Мета останньої: навчити способу контролю стресу і зняття напруги.

Найцікавішою стала спортивна естафета: «Веселі старту», на якій команди долали відстань від СТАРТУ до ФІНІШУ, змагаючись у своїх вміннях стрибати на скакалці, на одній нозі, бігати з м'ячем у долоні, швидко ходити «нога за ногу». Активну участь у змаганнях брали і діти від 5 років та їх батьки. Перемогла ДРУЖБА.

На завершення заняття, згадували та записували крейдою на доріжках парку прислів'я про природу та здоров'я.

А найменші дітки малювали сонечко, птахів, квітки та веселку на ясному небі

Із новими знаннями та веселим настроєм діти поверталися із заняття, де набули душевного спокою й відчули радість у своїх успіхах та у взаєминах з природою.

Ганна АНДРУСЬ, керівниця гуртків;
Еріка КАЗАРІНА, керівниця гуртків

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Дерево Миру об'єднало юннатів та дітей переселенців

“Коли висохне останнє дерево і помре остання тварина, ви зрозумієте, що у Всевишнього для вас немає іншої Землі”.

Б. Д. Орлі

Педагоги та юннати Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді разом зі своїми новими друзями – вимушеними переселенцями провели природоохоронну акцію та висадили саджанець ялини звичайної на території дендрарію ЗОЕНЦ.

Усі діти поставилися до акції дуже відповідально та допомогли своїм педагогам: хтось викопав яму для дерева, хтось приніс води, хтось старанно ялинку засипав глиною.

Нашу висаджену ялиночку ми назвали деревом Миру, адже сьогодні у цей важкий для нашої держави час, нас об'єднує одне величезне бажання – це Мир на нашій землі. І наше бажання неодмінно здійсниться!

Педагоги ЗОЕНЦ впевнені, що у нашої Батьківщини велике, гарне і світле майбутнє, адже наше підрастаюче покоління – це неймовірно талановиті, щирі та добродушні діти, які люблять і вміють шанувати усе живе на цій землі!

Юліанна Курак, керівниця гуртків ЗОЕНЦ ;

Ірина Катрич, керівниця гуртків ЗОЕНЦ;

Оксана Кремінь, завідувачка відділу організаційно-масової роботи

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Алея "МІСТ-ГЕРОЇВ УКРАЇНИ"

14 квітня на території комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичного творчості учнівської молоді» вшанували подвиг, масовий героїзм та стійкість громадян 10 міст-героїв України. Вихованці закладу, педагоги, представники Департаменту освіти і науки, волонтери, переселенці з територій, що перебували під окупацією ворога висадили алею колоновидних туй під символічною назвою «Алея МІСТ-ГЕРОЇВ». Буча, Ірпінь, Гостомель, Миколаїв, Охтирка, Волноваха, Маріуполь, Харків, Херсон, Чернігів – кожне місто, втілене в посаджене дерево, відтепер буде символом незламності, мужності, волі до свободи нашого народу. Організатори висловили щире бажання, щоб кожний клаптик території Чернівецького ОЦЕНТУМ став частинкою «Саду Перемоги», а висаджена алея – частинкою нашого серця, пам'яті, проявом глибокої скорботи та любові до тих, хто боровся, хто загинув, як герой, за нас, за мир і перемогу. Хай ці «зелені свічечки» своїм корінням закріпляться в землі, а загиблі – в нашій пам'яті, нагадуючи підростаючому поколінню історію незламної України.

Дякуємо всім, хто долучився і висадив з юннатами саджанці яблунь, гінкго дволопатевого, спірей, гібікусів та інших декоративних рослин.
Хай квітне наша Україна!
Слава Богу! Слава Україні! Героям Слава!

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Лелеки, Миру принесіть в Україну!

Символу миру, щастя, любові до Батьківщини – лелеці присвячувався флешмоб у Закарпатському обласному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді. В інтерактивному занятті взяли участь юннати та юні переселенці з Харківської області.

Марина Павко, керівниця гуртків, відмітила, що цей перелітний птах несе нам не лише весну та радість. Бусол має велике значення для природи та в житті людини. Так, лелека, одна з тих птахів, яка в наколишньому середовищі тримає біологічну рівновагу, поїдаючи змії, зокрема, вужів та жаб. А знищуючи комах шкідників, приносить неабияку користь сільському господарству, тому лелек необхідно берегти й охороняти.

Вшановуючи живий символ нашої держави, діти із паперу разом з Людмилою Бокій, завідувачкою відділу інформаційно-методичної роботи, складали лелек у техніці оригамі. А зважаючи, що зараз у нас війна, перед складанням загадали єдине бажання, щоб якнайшвидше настав мир.

Виготовлені паперові лелеки діти переселенці вивісили на калині. А дехто забрав, щоб подарувати своїй родині.

На завершення флешмобу всі разом попросили своїх символічних лелек, виготовлених власними руками, принести мир в Україну. Робили селфі.

Потім діти ділились враженнями та висловлювати свої думки. Кіра, юна переселенка з Харкова сказала: „Все пройшло цікаво, а свого лелеку подарую мамі. Вона теж хоче миру”.

Харків'янин Денис дуже любить „спілкуватися” з тваринками кутка живої природи екоцентру. Тут він часто спостерігає за геконом та доглядає морських свинок. А складаючи бузька, мріяв про мир і повернення додому.

Людмила БОКІЙ, завідувачка відділу інформаційно-методичної роботи;
Марина ПАВКО, керівниця гуртків

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
"Сад життя"

Війна – лихо....смерть....розруха..., але попри все, український народ сильний духом і незламний у своїх переконаннях. Все буде Україна!!! Кожен із нас робить все можливе для перемоги. Вихованці гуртка “Юні садівники” (керівник Мигун П.П.) Вінницької обласної СЮН продовжують працювати над проектом “Сад життя” .

До міжнародного Дня Землі, юні садівники із нашими захисниками досадили у плодовий сад на території КЗ “Вінницький медичний центр реабілітації дітей Вінницької області” 55 саджанців яблуні (сорти: Голден Делішес, Гарант, Розелла, Джонаголд Декоста, Ренет Симиренко, Арріво) , 12 кущів смородини чорної сорту Ювілейна Копаня та 6 кущів йошти; поряд з тим провели обрізку раніше висаджених дерев саду. Разом до перемоги! Україна – сад і юннатівським садам зростати та квітнути, як нашій милій Україні! Слава Україні!!!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Юннати долучаються до загальнодержавної програми Президента України «Зелена країна»

**ПОСАДКА ЖАСМИНОВОЇ АЛЬТАНКИ
В РАМКАХ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРОЄКТУ
«ПОДАРУЙ ЖИТТЯ ПЛАНЕТИ»**
22 квітня 2022 р. о 11.00

Міністерство освіти і науки України
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді
Долучаючись до загальнодержавної програми Президента України
«Зелена країна»

До Міжнародного Дня Землі
ініціюють
ПОСАДКУ ЖАСМИНОВОЇ АЛЬТАНКИ

Жасмин - вічнозелений чагарник сімейства маслинових з красивими невеликими квітами.
Жасмин підвищує впевненість у власних силах, розвиває комунікабельність, гармонізує емоційну сферу і створює комфортне, заспокоїливе середовище навколо себе.
За легендою квітки жасмину створив сам Бог Сонця!

НЕНЦ

**ПОСАДКА КАЛИНОВОЇ АЛЕЇ
В РАМКАХ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРОЄКТУ
«ПОДАРУЙ ЖИТТЯ ПЛАНЕТИ»**
26 квітня 2022 р. о 11.00

Міністерство освіти і науки України
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді
Долучаючись до загальнодержавної програми Президента України
«Зелена країна»

До 36-роківини Чорнобильської
катастрофи ініціюють
ПОСАДКУ КАЛИНОВОЇ АЛЕЇ

Калина - дерево українського роду. Це повна символіка. Має дивовижний смак. Має спадкову, яка оприлюднює дивовижні грати до рідної землі, самото багата, світло традицій. Калина символізує материнство: людя - сама мати, світ, вітання - діти. Це також уособлення добра, багатства, усюго рідного. У народі є такі прислів'я: «Без калини й аїліни нема Україна».

НЕНЦ

Міністерство освіти і науки України спільно з Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді з метою відзначення Міжнародного Дня Землі, запрошує всю юннатівську родину (від малечі до ветерана), учнівську та студентську молодь, педагогічних працівників закладів освіти долучитися до загальнодержавної програми Президента України «Зелена країна» та уквітчати нашу рідну Україну. Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді ініціює посадку жасминової альтанки та калинової алеї на території дендропарку «Юннатський» і передає екочелендж закладам позашкільної освіти!

Гуртом посадимо плодові сади, парки, сквери, пам'ятні алеї, квітники та розарії. Разом крокуємо до Перемоги! Слава Україні!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
„Світ – у наших руках”

День екологічних знань відзначили юннати та юні переселенці. Важливість екологічної освіти в сучасному світі вже ні в кого не викликає сумнівів, і в багатьох країнах є пріоритетним напрямом навчання і виховання. Діяльність з формування екологічної культури населення та дбайливого ставлення до навколишнього природного середовища – запорука безпечного майбутнього для всього людства.

Педагоги Закарпатського еколого-натуралістичного центру разом з юннатами та дітьми переселенцями зі східних областей, провели низку цікавих занять, приурочених Дню екологічних знань під назвою: „Світ у наших руках”. У ЗОЕНЦ, ЗОШ I – III ступенів №19 та у Закарпатській обласній бібліотеці для дітей та юнацтва дітлахи завзято виконували завдання: розгадували ребуси, відгадували загадки, повторили правила поведінки в лісі та у парку, разом занотували поради для екосвідомості та на завершення грали в екогру „Правильно сортує сміття”.

Методистка відділу екології та природоохоронної роботи Оксана Стрічко відмітила, що діти взяли до уваги основне: не палити траву, не залишати сміття після себе у парку чи у лісі, відмовитися від зайвого пакета у крамниці, а ще прочитати корисну та цікаву інформацію, якої досить багато в Інтернеті.

На згадку про екологічне свято керівниця гуртка Еріка Казаріна запропонувала вихованцям намалювати, якою, на їх думку, має бути наша планета. „Спробуймо зробити все, щоб вона стала такою чудовою, як на ваших малюнках і в реальному житті. Нам усім потрібно почати думати і діяти”, – закликали педагоги своїх вихованців. На занятті вирували веселощі, азарт, гарний настрій. Ось такий кінцевий зустрічі дітей з педагогами. Дбаймо про нашу чудову планету Земля!

Ми – рятівники і охоронці нашого величезного будинку під назвою Земля. Адже світ у наших руках!

Захід проведено у рамках проєкту „Відповідальність за Творіння та жінки Карпат”, що реалізується Міжрелігійним та громадянським природоохоронним форумом Східної Європи (IRCEF, керівник Александр Бокотей) у співпраці з природоохоронними підрозділами Церков за партнерської підтримки Архідієцезії Бамберга (Erzbistum Bamberg), дієцезії Вюрцбурга (Bistum Würzburg) та Реновабісу (Renovabis – Організація допомоги Східній Європі від Католицької Церкви в Німеччині).

Оксана Стрічко, методистка відділу екології та природоохоронної роботи
ЗОЕНЦ

Юннати відзначили День довкілля прибиранням берега Чорного озера, що в Ужгороді

З метою підвищення рівня свідомості українців в питаннях, що стосуються збереження безпеки навколишнього середовища вже традиційно юні натуралісти Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді приєдналися до загальноміського весняного прибирання.

Діти разом зі своїми педагогами Ю. С. Курак та І. С. Катрич очищали від всіякого непотребу прибережну територію Чорних озер поблизу екоцентру.

Діти були неприємно вражені такою величезною кількістю сміття навколо озера. Озброївшись рукавичками та сміттєвими пакетами, усі сумлінно працювали на благо нашого міста. Серед зібраного сміття було багато поліетиленових пакетів, скляних та пластикових пляшок, недопалків та багато побутового мотлоху, які завдають величезної шкоди навколишньому середовищу.

Стомлені, проте такі щасливі юннати, повертаючись після прибирання, побачили лебедя-шипуну, що проживає на озері. Птах підплив до дітей дуже близько і ніби дякував їм за прибирання місця його мешкання. Вихованці отримали неймовірні позитивні емоції від спілкування з пернатим красенем!

Люди, бережіть красу навколо нас!

Юліанна Курак, керівниця гуртків ЗОЕНЦ; Ірина Катрич, керівниця гуртків
ЗОЕНЦ

Юні природоохоронці досліджували весняні явища в природі

15 квітня, в День екологічних знань в Україні та напередодні Всесвітнього дня Землі, педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді організували екскурсію „Весняні явища в природі” для юннатів екоцентру та дітей вимушених переселенців.

Педагоги та юннати не випадково обрали для мандрівки с. Дубриничі Ужгородського району, адже саме тут, в Дубриницькому ліцеї, викладає Катерина Шоляк, вчитель біології та хімії, кандидат біологічних наук, в минулому – активна юннатка-дослідниця ЗОЕНЦ.

Катерина Василівна радо зустріла гостей, провела цікаву екскурсію творчими лабораторіями закладу, ознайомивши дітей із природоохоронною, дослідницькою проєктною діяльністю, якою займаються учні. Педагог зазначила, що школярі беруть активну участь у прибиранні та сортуванні сміття та інших природоохоронних акціях. Також цьогоріч вони стали учасниками проєкту ZeroWasteSchoolUkraine із запровадження культури сортування відходів, реалізували екологічний проєкт «Екошкола» і обладнали міні хімічну лабораторію „EcoLab для всіх” для визначення забруднення води, ґрунту та повітря. Пані Катерина розповіла юним природоохоронцям, чому так важливо вчитися раціонально використовувати природні ресурси та берегти довкілля. Також діти ознайомилися із куточком роздільного сортування сміття, повторили правила сортування.

В шкільній хімічній лабораторії мали змогу визначити хімічний склад води, взятої попередньо з декількох джерел в Ужгороді: колодязна з приватного будинку, з крану Минайського водозабору та безпосередньо з р. Уж в межах міста. Проведені аналізи показали, що вміст хімічних елементів у колодязній та артезіанській водах в нормі, а в річковій присутні домішки органічних речовин. Отже, діти дійшли висновку – воду з перших двох джерел можна пити без ризику для здоров'я, що їх дуже втішило.

Під час екскурсії населеним пунктом діти переконалися, що місцеві жителі сортують сміття і дбають про чистоту довкілля. Але на берегах річки Уж, яка протікає селом, після весняних паводків залишаються пластикові пляшки та інше сміття, принесене з верхів'я річки. І поруч з тендітними весняними квітами можна зустріти сліди „цивілізації”.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Обравши галявину для відпочинку, юннати вчилися помічати зміни в природі, які відбуваються навесні, спостерігати за рослинним і тваринним світом, бачили негативний вплив людини на довкілля (сміття на берегах потічків, місця підпалу сухої трави з пророслими на них тендітними фіалочками тощо).

Милували око такі весняні квіти, як первоцвіт весняний, анемона дібровна, медунка лікарська, фіалка лісова, черемша, мати-й-мачуха, калюжниця і кульбаба лікарська.

Покинули місця зимівлі мурахи, що переховувалися у найглибших, тепліших місцях мурашників, розблокували входи і поралися в своїй звичній метушні, метелики і джмелі збирали нектар з весняних квітів. Отримавши листки спостережень, діти занотовували, які зміни в природі вони спостерігали під час екскурсії, які комахи, птахи, дерева, кущі і трав'янисті рослини зустрілися під час екскурсії.

І, звичайно, як справжні природолюбів, не зривали рослини і не чіпали комах, а лише милувалися ними і фотографували!

Захід проведено у рамках проекту „Відповідальність за Творіння та жінки Карпат”, що реалізується Міжрелігійним та громадянським природоохоронним форумом Східної Європи (IRCEF, керівник Александр Бокотей) у співпраці з природоохоронними підрозділами Церков за партнерської підтримки Архідієцезії Бамберга (Erzbistum Bamberg), дієцезії Вюрцбурга (Bistum Würzburg) та Реновабісу (Renovabis – Організація допомоги Східній Європі від Католицької Церкви в Німеччині).

Ольга Величканич, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи ЗОЕНЦ; Оксана Стрічко, методистка відділу екології та природоохоронної роботи ЗОЕНЦ

**Майстер-клас із виготовлення весняних композицій напередодні
Великодніх свят**

18 квітня в екоцентрі проведено цікавий майстер-клас. Юннати і діти переселенці виготовляли весняні композиції: вазочку в техніці декупаж і чудові весняні квіти із цукерок.

Техніка декупаж полягає у вирізуванні візерунків із різних матеріалів (в нашому випадку – серветок) та наклеюванні їх на поверхню предметів. Для виготовлення своїх вазочок діти використовували скляні пляшечки і серветки на великодню тематику. Кожен учасник обрав візерунок до душі і прикрасив ним майбутній виріб.

Гармонійним доповненням до вази стали квіти із цукерок, які юні умільці виготовили, використавши цукерки, креповий папір і шпажки. Оскільки за вікном квітень, то і квіточки робили весняні – шафрани, тюльпани і казкові різноколірні, які виконують найпотаємніші бажання!

Ми переконані, що чудові, виготовлені з любов'ю композиції прикрасять Великодній стіл наших маленьких господинь і господарів!

Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗООЕНЦ) з Інститутом еколого-релігійних студій (IERS) за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

Ольга Величканич, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи ЗООЕНЦ; Ганна Андрусь, керівниця гуртків ЗООЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
«Іновації позашкільної освіти — 2021»

Вийшла у світ збірка «Іновації позашкільної освіти — 2021». Це видання педагогічних інновацій в галузі позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку, що напрацьовані в закладах позашкільної освіти України протягом останніх років: розробки, проекти, рекомендації, технології освітнього процесу за змішаною формою навчання.

Ознайомитися зі збіркою в електронному вигляді можна за посиланням https://nenc.gov.ua/?page_id=822 або придбати за адресою: м. Київ, вул. Вишгородська, 19, Національний еколого-натуралістичний центр.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Всесвітній День Землі

Щорічно 22 квітня відзначається Всесвітній День Землі. В цей День жителі різних країн світу об'єднуються і працюють задля догляду за довкіллям, захисту навколишнього середовища та збереження природних ресурсів. Це свято чистої Води, Землі й Повітря, яке має на меті об'єднати людей для захисту довкілля та привернути їх увагу до екологічних проблем нашої планети.

Хмельницькі натуралісти провели трудові заходи у дендропарку «Юннатівський» з насадженням кущів, квітів, впорядкували прилеглі території і об'єкти дендропарку, учнівської навчально-дослідної земельної ділянки закладу, провели конкурс малюнків «Земля наш спільний дім», он-лайн лекції щодо збереження первоцвітів, дикорослих лікарських рослин, віртуальні екскурсії по природоохоронних територіях Хмельниччини.

Долучились до акції юннати Шепетівського міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, з участю яких проведено просвітницькі та природоохоронні заходи, спрямовані на формування екологічної культури молоді. Так, в режимі он-лайн проведено екологічний майстер-клас «Чиста планета» з виготовлення сувенірів і виробів побутового призначення з вторинної сировини (пластикові пляшки та CD-диски). До майстер-класу долучилися 30 вихованців.

Підготовлено просвітницьку акцію «Твій дім – планета Земля». Її учасниками – вихованцями гуртка юні кінологи разом з чотириласими вихованцями підготовлені відеоролики просвітницького характеру про необхідність створення зелених насаджень, прибирання сміття, економії енергоресурсів.

На території дендропарку «Шепетівський» організовані трудові десанти з прибирання та впорядкування території, висаджування дерев, закладено розсадник декоративних дерев і кущів. Також до акції долучились вихованці гуртків, які висадили плодови і декоративні дерева у себе вдома.

Напередодні акції в МЦЕНТУМ була підготовлена віртуальна екскурсія дендрологічним парком, яка розміщена на сторінці закладу у мережі Facebook. Вихованцями гуртка «За гуманне ставлення до рослин» запущено в соціальній мережі Facebook екологічний онлайн-журнал, в якому висвітлюються екологічні проблеми України та шляхи їх вирішення.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Також працівники закладу долучились до підтримки вимушених переселенців, які тимчасово проживають у Шепетівці. Для них проводяться пізнавальні екскурсії у виставкових залах, музеях закладу, на території дендрологічного парку «Шепетівський». Тут діти разом з батьками мають можливість виготовити різноманітні сувеніри та обереги з природного матеріалу на добру згадку про Шепетівку.

Педагоги-натуралісти Кам'янець-Подільського позашкільного навчально-виховного об'єднання організували проведення екскурсії «Екологічна стежка», акцію для гуртківців «Чисте подвір'я – чисте довкілля», зліт «Екологічної варті», де обговорювали питання, що стосуються зникнення рідкісних, ранньоквітучих рослин занесених до Червоної книги, вікторину «Відгадай дерево», відбувся конкурс малюнків вихованців гуртків на тему: «Мій дім, моя Земля»; упорядковано дендропарк у відділі ЕНЦУМ; проводять спостереження за флорою і фауною нашої місцевості.

В комунальній установі Дунаєвецької міської ради «Центр позашкільної освіти» до Всесвітнього Дня Землі провели тиждень еколого-натуралістичних заходів 18.04.-22.04.2022 р.:

- Вікторина «Що ми знаємо про Землю?»;
- Конкурс малюнків «Майбутнє планети у наших руках!»;
- Екологічний конкурс «Заглянь до природи рідного краю»;
- Біологічний квест «Чарівна флора планети Земля»;
- Екологічна гра «Сортувати – це просто!»;
- Брейн-ринг «Земля у нас одна»;
- Рольова гра «Обіцянки Матінці-Землі»;
- Майстер-клас «Квітуча Земля»;
- Акція «Три добрих справи для довкілля»;
- Екскурсія-спостереження «Стежинками рідного краю».

Сподіваємось, що учасниками еколого-натуралістичних заходів, які приурочувались до Всесвітнього Дня Землі, досягнуто поставленої мети – власними руками доглянуто довкілля рідного краю, захищено навколишнє природне середовище та надано допомогу дорослим у збереженні природних ресурсів Хмельниччини.

За матеріалами сайту «Юннати Хмельниччини».

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
INFOMATRIX-2022: про актуальне

Споглядаючи на 2019 і 2021 роки, коли були проведені попередні світові фінали Міжнародного конкурсу комп'ютерних проєктів “Інфоматрикс”, де українські молоді розробники показали себе якнайкраще, негоже було б, не зважаючи на обставини, відмовлятись від участі української команди у цьогорічному міжнародному етапі.

Ми пишаємося здобутками наших молодих розробників і тому робимо все можливе для заявлення команди на Інфоматрикс-2022 з метою найкращого представлення достойних світового фіналу авторських проєктів.

З цією метою 22-23 квітня, в режимі онлайн на платформі Moodle, відбулись кваліфікаційні відбори серед фіналістів Всеукраїнського чемпіонату з інформаційних технологій “Екософт” та національного етапу Міжнародного конкурсу комп'ютерних проєктів “Інфоматрикс”. Дані масові заходи повинні були тривати з 10 по 12 березня 2022 року, як національні змагання в очному форматі проведення. У зв'язку з агресією росії, можливість у їх проведенні, в будь-якому варіанті, на сьогодні відсутня. Зважаючи на те що світовий фінал в Мексиці відбудеться в червні і часу на підготовку залишається дуже мало, національний Оргкомітет здійснив запит до Міжнародного Оргкомітету з проханням посприяти участі у світовому фіналі «Infomatrix» 2022 року українським розробникам, які зареєструвались на участь у національному етапі, а також звільнити українських розробників від сплати організаційного внеску і подовжити термін реєстрації. Нам пішли на зустріч. Тож ми сподіваємося заявити в цьому році не менше учасників ніж минулого року.

У кваліфікаційних відборах прийняли участь 42 молоді розробники з 38 проєктами. У складі суддівської колегії, що оцінювала виступи учасників, були присутні: Боровик Дмитро Віталійович, директор Дитячої інженерної академії м. Києва; Войченко Олексій Петрович, старший науковий співробітник Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій і систем НАН, МОН України та ЮНЕСКО; Вовковінська Наталія Вадимівна, головний редактор журналу «Комп'ютер в школі та сім'ї»; Гузій Микола Миколайович, кандидат технічних наук, професор кафедри комп'ютерних систем та мереж факультету кібербезпеки, комп'ютерної та програмної інженерії Національного авіаційного університету; Кляшторний Андрій Васильович, сертифікований інженер CISCO; Чепок Андрій Олегович, керівник творчого учнівського

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

об'єднання вищого рівня “Біоніка та ІТ”, к. ф.-м. н., доцент каф. ІІЗ Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку, а також Меліхов Ігор Олександрович, національний координатор у питаннях проведення відборів на Інфоматрикс і Комендантов Володимир Федорович, завідувач відділом НЕНЦ. Консультантами виступали представники національного Оргкомітету: Булигіна Людмила Вікторівна, асистент кафедри інформаційної безпеки ФТІ НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського»; Пустовойт Олег Віталійович, вчитель інформатики ЗОШ І-ІІІ ст. № 65 м. Одеси; Тарасюк Микола Дмитрович, вчитель інформатики ЗОШ І-ІІІ ст. № 17 м. Житомира, викладач НУ «Житомирська політехніка».

У найближчий час, після узгодження всіх технічних питань із заявлянням української команди на світовий фінал, національний Оргкомітет оприлюднить списки учасників.

Котилася писаночка з давнини у сучасність...

Днями керівниця гуртків Ганна Косик спільно з викладачем баяну та керівницею фольклорного ансамблю „Верховиночка” Приборжавської школи мистецтв Хустського району Тетяною Косик провели інтегроване заняття знайомства дітей із місцевими традиціями розпису великодніх писанок.

Тетяна Василівна донесла юннатам та юним переселенцям наскільки важливо не забувати та шанувати звичаї й традиції свого народу, без чого неможливе його щасливе майбутнє.

Педагог розпочала розповідь про старовинні сорочки-довгані, про їх візерунки, пошиття та рукави „на пера”. Наголосила на тому, що саме у таких старовинних довганнях, яким понад сотня років, виступають її вихованки на заходах національно-патріотичного спрямування. Діти з цікавістю подивилися, представлені на занятті, уривки виступів юних верховиночок.

Після ознайомлення зі старовинним орнаментом на довганнях, перейшли до перенесення його на великодню писанку.

Саме завдяки таким інтегрованим заняттям педагоги Закарпатського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді доносять молодому поколінню важливість старовинного мистецтва задля збереження народних традицій та звичаїв українського народу.

19 квітня у Закарпатському обласному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді із юннатами та дітками переселенцями пройшло заняття до Великодня. Писанка у ньому зайняла почесне місце і стала головним атрибутом у виготовленні традиційного великоднього віночка, як оберега. Діти на занятті ознайомилися із різноманітними видами писанок. Серед них зернівки, крашанки, крапанки, дряпанки. Дізналися про символи, які зображували на яйцях, що були важливими для людей у різні періоди, які вважалися оберегами: сонце, місяць, зірки, вогонь, вода, земля тощо. Звичайно, в ті часи, коли люди тільки починали розписувати писанки, вони не були такими довершеними, як сьогодні. Це були елементарні зображення предметів, явищ, візерунків, а вже з роками розписування великодніх яєць перетворилося на мистецтво.

За традицією, саме освячене яєчко, принесене з церкви, це перше, що можна з'їсти з пасхального столу після Великого посту. Крім того, існувала традиція зберігати писанки до наступного Великодня — розписані яйця клали в хлів, щоб уберегти худобу від хвороб, а також у вулик, щоб бджоли давали смачний мед. Наші предки вірили, що писанка має добру магічну силу. У родину вона несе мир, достаток, щастя та радість.

Великодній віночок виготовляли юннати, щоб прикрасити свою оселю. Насамперед, вихованці вирізали з різнокольорового паперу яєчко, прикрашали їх і вже з прикрашених писаночок складали віночок.

Весело й завзято попрацювали діти над створенням власного віночка. Яскраві й чудові вийшли дитячі творіння. Найважливішим у роботі було те, що на якусь хвилину дитячі обличчя засяяли усмішками, і юні переселенці забули побачені жахіття війни. І, звичайно, свої роботи кожен взяв додому, щоб показати батькам і мати згадку про світле свято Великдень!

Оксана Стрічко, керівниця гуртка „Юні екологи” ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Своїми інтерактивними технологіями поділилися педагоги на квітневому онлайн засіданні методичного дня

В онлайн-засіданні, з використанням конференц-зв'язку ZOOM, взяли участь педагоги Закарпатського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, до яких приєдналися колеги з Хустського району.

Про ноу-хау у сучасній позашкільній освіті – використанні інформаційних технологій розповіла завідувачка відділу інформаційно-методичної роботи ЗОЕНЦ, керівниця дитячої екологічної відеостудії „Дивосвіт”, Людмила Бокій.

Особливе місце тут відводиться мультимедії, найпопулярнішим продуктом якої є відеоконтент.

Виготовити вихованцем свій відеоконтент (проект), що включає збір інформації, написання сценарію, робота в кадрі, мовленнєві навички, фільмування, монтаж, озвучення і виставлення в мережах інтернет – один з найперспективніших методів навчання, який створює умови для творчої самореалізації тих, хто навчається, підвищує мотивацію до навчання, яке набуває характеру дослідження і сприяє розвитку інтелектуальних здібностей.

Багатьом відома така притча: „Звернувся до монаха бідняка: „Дай мені риби! Я голодний”. Монах мовчки віддав йому вудку”. Звідси повчальний зміст. Треба давати не стільки їжу, скільки засіб її добування. Цей висновок стосується цілей та завдань, що стоять перед сучасною освітою в інформаційному суспільстві. Дитині недостатньо дати лише знання. Важливіше навчити користуватися ними. Сучасні умови життя потребують, аби людина мислила і працювала творчо, а також уміла приймати нестандартні рішення. Тому для реалізації творчої компетентності педагогом використовується участь вихованців у профільних міжнародних, всеукраїнських конкурсах, обласних виставках, флешмобах, заходах. Практичні навички вихованці активно здобувають у воркшопах ЗОЕНЦ: дендропарку, кутку живої природи, відеостудії, де є знімальний павільйон, монтажна апаратна, начиточна.

Для здобуття студійцями навичок і вмінь у виготовленні відеопроєкту педагогом використовуються інтерактивні методи навчання: театралізовані ігри, мозковий штурм, мікрофон, займи позицію, навчаючи-вчуся та інфотеймент. Доповідач розповіла, як вона ними користується на практиці.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Зокрема, щодо театралізації, запропонувала розділившись на групи, пограти в гру і розповісти в ролях казку „Як заєць вовка дикції навчав”. До речі, казку діти склали самі на одному із занять. Особливо було цікаво, як педагоги вимовляли скоромовку „підйом з передпідвипідвертом”. Так, вихованці освоюють ази професії ведучого.

На формуванні ключових компетентностей при розкритті теми „Ягідні культури” на заняттях гуртка „Юні садівники” зупинилась керівниця гуртків Ганна Андрусь.. Вона повідомила, що в Україні на ягідні культури припадає близько 2 відсотків площі всіх плодово-ягідних насаджень. Перше місце серед них належить суниці, друге — чорній смородині, третє — малині; менш поширені – агрус і порічки.

Далі виступаюча більш детально охарактеризувала ягідні культури та повідомила, як на практичних заняттях гуртківці набувають навичок з догляду за ягідними культурами.

У своїй педагогічній діяльності Г. Андрусь зупинилась на інтерактивних методах, які вона використовує у своїй роботі: дискусія, ігри, розв’язання загадок, кросвордів, сканвордів, ребусів, складання прислів’я, зображення ягід на аркуші паперу та на асфальті. Левову частку на заняттях педагог відводить дослідженням, зокрема, із висаджування рослин та розмноження вегетативним способом. Ганна Миколаївна продемонструвала відео з фрагментами дослідницької роботи, яка проводиться з гуртківцями. До речі зафільмував досліди її учень десятирічний Максим Клименко.

Про кімнатні рослини, як живі фільтри йшлося у презентації керівниці гуртка „Юні квітникарі”, завідувачки відділу організаційно-масової роботи Оксани Кремень. Кімнатні рослини мають величезне значення для людини. Вони очищають повітря від пилу, хвороботворних бактерій, вуглекислого газу та інших шкідливих речовин.

Розкриваючи тему, педагог зацентрувала увагу і на інтерактивних методах роботи у формуванні пізнавальної компетентності вихованців. Зокрема, активне використання на заняттях мультимедійних презентацій. Завершуючи, О. Кремень подарувала у кожне приміщення екоцентру кімнатні рослини, вирощені нею з гуртківцями. Про використання квест технологій у формуванні пізнавальної компетентності на гуртку „Природа рідного краю” при вивченні рослинного світу розповіла керівниця гуртків Юліанна Курак. На гуртку „Природа рідного краю” педагог дуже широко використовує квест-гру. Вона ознайомила із алгоритмом її створення. Педагогом розроблені та проведені на території юннатівського дендропарку ЗОЕНЦ такі квести: „Що знаю я про лікарські рослини”, „Знавці природи”, „Знавці хвойних дерев”, „Таємниці дендрарію ЗОЕНЦ” та „Найрозумніший”.

Підсумовуючи виступи, Василь Кузьма, заступник директора з навчально-виховної та методичної роботи, відмітив їх актуальність та методичність. В.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ **Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Кузьма зауважив: „Відчувається, що говорите на мові педагога-позашкільника і проводите з дітьми належну гурткову роботу, використовуючи інтерактивні методи. А згадані презентації знову ж можуть стати основою для розробки методичок”.

Олександр Геревич, директор ЗОЕНЦ, підтримав слова В. Кузьми стосовно професійно розкритих тем, похвалив колег і зазначив, що розкрита робота, як позитивний елемент досвіду, враховуватиметься при їх атестації.

На завершення О. Геревич за традицією повідомив присутніх з директивними матеріалами, що надійшли з Міністерства освіти і науки України, департаменту освіти і науки, молоді та спорту обласної державної адміністрації, Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, зокрема, „Про організацію роботи закладів позашкільної освіти”. Він також проаналізував наслідки проведеного суботника з благоустрою території закладу, подякував колегам і у контексті листа НЕНЦ „Про проведення загальнонаціональної трудової акції „Турбота тобі, рідна моя Україно!” запропонував долучитись до її реалізації. Також наголосив на організації педагогами разом з вихованцями масово-виховних природоохоронних заходів до „Дня Землі”, а також до Великодніх свят, виставки писанок тощо, залучивши до їх проведення дітей і батьків з вимушено переселених територій.

Людмила БОКІЙ, завідувачка відділу інформаційно-методичної роботи

Чорнобиль: уроки та застереження!

Чорнобильська трагедія 1986 року – чорна сторінка в історії України. Знищені радіацією ліси та поселення, стали непридатними для використання сотні гектарів ріллі, в переселеннях закарбувався дух радіації. Це важкі уроки...

На межі століть людство ніби відчуло загрозу свого самознищення, більшість держав прийняли важливі природоохоронні закони, широким фронтом розгорнулася екологічна освіта. Проте не всі...

Війна між Україною та Росією, захоплення ворогом атомної енергетики, неконтрольована дія окупантів ще раз продемонстрували, яку загрозу несе освоєний атом при імперських амбіціях.

Тернопільський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді пропонує закладам освіти області донести школярам інформацію про цей трагічний день через бесіди, віртуальні зустрічі, а при можливості, покласти квіти до обелісків, могил відважних вогнеборців.

Бути пильним та не допустити нового Чорнобиля – вимога світової громадськості!

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

НЕНЦ відзначив 36-ту річницю Чорнобильської катастрофи посадкою

У вівторок, 26 квітня, в Україні відзначають 36-ту річницю аварії на Чорнобильській АЕС. Ця подія, яку згодом назвали трагедією ХХ століття, стала величезною техногенною катастрофою. 26 квітня 1986 року під час вибуху на четвертому енергоблоці ЧАЕС стався великий викид радіоактивних речовин у довкілля.

До 36-их роковин Чорнобильської катастрофи, долучаючись до загальнодержавної програми Президента України «Зелена країна», працівники Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді провели посадку калинової алеї в рамках екологічного проєкту «Подаруй життя планеті!».

Калина — дерево українського роду. Це наш символ. Наш духовний світ. Наша спадщина, яка опредметнює духовний потяг до рідної землі, свого берега, своїх традицій.

Калина символізує материнство: кущ — сама мати; цвіт, ягідки — діти. Це також уособлення дому, батьків, усього рідного. У народі є таке прислів'я: «Без верби й калини нема України».

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Юні природолюбви склали меню здорового харчування та поспілкувалися з тваринками

*Єдиний спосіб зберегти здоров'я —
їсти те, чого не хочеш,
пити те, чого не любиш,
і робити те, що не подобається.*
Марк Твен

З таким гаслом розпочались заняття для юннатів, які відвідують гуртки екоцентру та для дітей вимушених переселенців з міста Харкова, Краматорська та Слов'янська Донецької області, які тимчасово проживають у Закарпатському обласному еколого-натуралістичному центрі та у ЗЗСО I-III ступенів № 11 та № 2 міста Ужгород. Керівниця гуртків Ірина Катрич підготувала для школярів заняття-гру на тему „Весело про їжу”. На підготовлених майданчиках пізнавальної гри з дітками займалися керівниці гуртків Оксана Кремінь та Юліанна Курак.

Харчування людини є одним з найважливіших чинників, які впливають на її здоров'я. Здорова їжа забезпечує нормальний розвиток дітей, сприяє профілактиці захворювань, продовженню життя і створює умови для адекватної адаптації людини до навколишнього природного середовища. Заняття проходило у вигляді квест-гри, де дітки ознайомилися із правилами здорового та збалансованого харчування, яке так необхідне для підростаючого організму. На юних природолюбів чекали різні цікаві завдання, які вони вирішували із великим завзяттям, а саме: кросворди, ребуси, загадки. Найбільше сподобалися дітям дидактичні ігри: “Похід у магазин”, “Що корисне, а що шкідливе?”, “Відгадай за смаком”, де учні міркували, що корисного купити із продуктів, і що з цього можна приготувати. На завершення заняття, а також для закріплення знань, діти намалювали свою тарілку здорового харчування. Приємним бонусом для них став плямистий еублефар або леопардовий гекон, якого педагоги принесли з кутка живої природи екоцентру до школи, де проживають діти переселенці.

Найбільший сюрприз чекав на дітей у екоцентрі, всі охочі та сміливі мали змогу вигуляти та погладити удава альбіноса і зробити незабутні фото на згадку.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Ірина Катрич, керівниця гуртків ЗОЕНЦ; Юліанна Курак, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

Цікавий експеримент з виготовлення насіннєвих «бомб»

В рамках загальнонаціональної трудової акції «Турбота тобі, рідна моя Україно!», з метою залучення до практичної природоохоронної роботи, вихованці гуртка «Природознавство для дошкільнят» еколого-натуралістичного підрозділу Центру ПО м. Чорноморськ Одеської області, під керівництвом свого педагога Лариси Лебедевої, провели цікавий експеримент з виготовлення насіннєвих «бомб». Для цього вони використали насіння однорічних квіткових рослин, як-от: матіола, чорнобривці, майори, декоративний соняшник. Такими насіннєвими «бомбочками» юні науковці хочуть засіяти важко доступні, для оформлення клумб, місця на території Центру ПО. І якщо експеримент буде вдалим, то в подальшому можливо засівати інші ділянки нашого міста.

Насіннєві «бомби» (або насіннєві кульки) є засобом партизанського озеленення, а також цей метод посадки є відмінним способом поширити насіння. Використання багатой корисними речовинами «бомби» дає насінню відмінний старт і знижує його потреба в добривах. Насіннєві або квіткові бомбочки – давній винахід, який з 2013 року став шалено популярним в Америці. Ідея для виробництва нескладна: беруть ґрунт, просівають його, додають глини, роблять кульки і потім у них запаковують насіння медоносів, суміші польових квітів із травами, насіння дерев, овочів. Як варіант насіння можна відразу змішати з ґрунтово-глиняним субстратом. Використовують такі бомбочки у випадку, коли копати й засівати ділянку вручну з якихось причин незручно.

Птахи - наші друзі

Цікаве й пізнавальне заняття з вивчення птахів із юннатами та юними переселенцями напередодні Великодня пройшло в Ужгородській ЗОШ І-ІІІ ступенів ім. В. С. Гренджі-Донського. Діти дізналися про вагоме значення пернатих для саду, а також вчилися плести Великодній кошик.

В першій частині заняття діти згадали осілих та перелітних птахів.

Наголосили на користі пернатих для людини, адже вони – наші друзі та помічники у боротьбі зі шкідниками сільськогосподарських культур.

Слід відзначити, весною у птахів свої турботи – це будівництво гнізд та виведення пташенят. З того часу, коли на деревах розпускаються бруньки, птахи вже тут як тут. Багато з них повертаються навесні з вирію. Це граки, качки, гуси, чижики, вивільги, ластівки, лелеки. Всіх їх, навіть, і не перерахуєш. Хтось повертається раніше, як граки. Хтось – пізніше, наприклад, ластівки, які летять із самої Африки.

Птахи не відпочивають після далекої подорожі. Ті, у кого не має пари, шукають її для виведення пташенят. А потім разом будують гніздо, у якому птах відкладає та висиджує свої, а в деяких випадках чужі яйця і вирощує пташенят.

Деякі птахи повертаються на місце свого торішнього гнізда та ремонтують його, якщо воно збереглося, проте ушкоджене. Ніхто не вчив пташок будувати гнізда, проте вони вміють це робити, тому що ними керує інстинкт природи.

Ознайомившись із темою у формі бесіди, юні природолюби поділились на команди і закріплювали отримані знання, відгадуючи загадки, розв'язуючи кросворди, складаючи анаграми.

Після першої частини заняття кожного його учасника педагог Ганна Андрусь нагородила шоколадним Великоднім ячком. А на подальшому майстер класі дітки з різнобарвного паперу виготовляли весняну квітку та вчилися плести кошика зі стрічок кольорового картону та розмальовували писанки.

Дітям сподобалося заняття і, щоб запам'ятати його, вирішили на згадку зробити селфі поблизу експозиції „Великдень у місті Ужгород”.

Ганна Андрусь, керівниця гуртка ЗОЕНЦ „Юні садівники”

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Земля – наш дім! Нам жити в ній!

Днями педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді провели екологічний квест до Всесвітнього дня Землі, що відзначається 22 квітня, щоб привернути увагу суспільства загалом і кожної людини зокрема до проблем Землі, навколишнього середовища.

Під час квесту його учасники – діти-переселенці та юннати екоцентру – мали змогу відчувати себе маленькими господарями Землі і продемонструвати свої природничі знання.

Перед учасниками заходу виступив Олександр Геревич, директор ЗОЕНЦ, який розповів про історію виникнення свята та наголосив на необхідності збереження кожної рослинки і тваринки, кожної річки, потічка, криниці, мінеральних і термальних джерел, озер, лісів, рівнинних і гірських масивів, сільськогосподарських угідь, словом, усіх природних багатств нашої чудової країни і планети, оскільки це і є наш спільний дім.

Проходячи зупинками квесту, команди продемонстрували обізнаність щодо правил екологічно грамотної поведінки, кмітливості, спостережливості.

На зупинці „Правила екологічно грамотної поведінки” діти формулювали основні правила, дотримуючись яких, кожен з нас може стати „людиною, яка охороняє” – природу, себе, близьких, людство.

На наступній зупинці учасникам пропонувалося намалювати охоронний знак, який би нагадував про поведінку людини в природі, і пояснити ідею свого малюнка.

Розшифрований вислів вождя зниклого індіанського племені крі змусив юних природоохоронців задуматися над тим, що залишає людина на планеті після себе: „Тільки тоді, коли буде зрубано останнє дерево, отруєна остання річка і виловлена остання риба, біла людина зрозуміє, що гроші не можна їсти...”. Підкорення природи людиною призводить до забруднення повітря і води, руйнування ґрунтів, знищення лісів, зникнення багатьох видів рослин і тварин.

Свої знання рослинного світу учасники демонстрували на останній зупинці – „Рослини екоцентру”. Користуючись картою-схемою, юні пошуковці шукали позначені дерева і кущі, визначали та записували їх назви. Попри хвилювання і намагання якнайшвидше пройти зупинки екоквесту, всі команди чудово

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

впоралися із завданнями і продемонстрували хороші знання і вміння працювати в команді.

Завершився захід флешмобом „Земля – наш дім”. Учасники декламували чудові рядки, які є своєрідним гаслом Дня Землі:

Назавжди запам’ятай –

Бережи свій рідний край!

Це твоя земля, країна,

Край батьківський – Батьківщина!

Ми посадим довкола берізки і клени.

Хай наш край розквітає і буде зелений.

Ми очистимо землю свою від сміття

Й буде в нас чарівне і здорове життя!

Земля – наш дім, нам жити в ній!

XXI століття... Яким воно буде для нас, мешканців планети Земля? Це залежить від кожного з нас. Ми з вами – лише частина природи, законами і правилами якої повинні керуватися у повсякденному житті, тому давайте не володарювати над природою, а співпрацювати з нею, будьмо не царями природи, а її невід’ємною частинкою.

Земля – це величезний дар, ресурси якого неможливо використовувати вічно. Ми не зможемо врятувати планету, згадуючи про неї лише один день на рік – цього недостатньо. Саме тому слід піклуватися про середовище, яке нас оточує, протягом всього року очищати від сміття територію навколо своєї домівки чи закладу освіти, висаджувати дерева, відмовлятися бодай на день від використання автомобіля.

Слід зазначити, що юннати та педагоги екоцентру протягом року беруть активну участь у різноманітних природоохоронних акціях, піклуючись про збереження навколишнього середовища.

Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗООЕНЦ) з Інститутом еколого-релігійних студій (IERS) за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

Ольга ВЕЛИЧКАНИЧ, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи

Педагоги ЗОЕНЦ долучилися до Великодньої ярмарки в Ужгороді

25 квітня на Театральній площі обласного центру зібралися містяни, щоб вшанувати пам'ять загиблих під час вторгнення Росії на нашу рідну Україну. Всі хвилиною мовчання вшанувати пам'ять загиблих як дорослих, так і дітей. Педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді долучилися до благодійного святкового ярмарку на підтримку 128 окремої гірсько-штурмової Закарпатської бригади і провели цікавий патріотичний майстер-клас з виготовлення пташки Миру.

Діти підходили до столу, де власноруч виготовляли символічних птахів, розмальовували Великодніх зайчиків.

Із задалегідь вирізаних лекал жовто-блакитних кольорів дітки своїми вмiлими пальчиками виготовляли пташок Миру. Більш старші гралися в дидактичні ігри: „Впізнай пташку за дзьобом”; „Сухі і соковиті плоди”, „Лікарські дерева і кущі”, „Впізнай тварину по очах”.

З вірою в нашу Перемогу над окупантами, з піднесеним настроєм та, з виготовленими власноруч синьо-жовтими виробами, учасники майстер класу радісно поверталися додому, на хвилинку забувши про страхіття воєнного часу!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Болгарія. Будні переселенців з України

Українці зараз розкидані по всьому світу волею долі. Можна зустріти СВОЇХ в Польщі, Німеччині, Болгарії, Молдові, Румунії, Великобританії та ще багатьох країнах Європи і не тільки.

В Болгарії, в невеличкому місті Несебр ми вже тиждень. Це чудове мальовниче містечко, частина якого розташована на півострові (Старий Несебр) зі старовинними будівлями, бакланами та маленькими магазинчиками, і новою частиною міста на материковій частині. Українців дуже багато, вони всюди. Готелі приймають і розміщують до початку курортного сезону. Приймають і місцеві, є навіть ті, хто тут мешкав щоліта до 2022 року... Низький уклін владі Болгарії, очільникам міста та простим людям, в тому числі персоналу готелів, які приймають переселенців. Країна не з багатих, але робить для України і українців, як мені здається, максимум.

Будівлі готелів та навіть старовинних храмів прикрашають українські прапори. Ми відчуваємо підтримку, працює відділення міжнародного Червоного хреста, пункти гуманітарної допомоги, навіть можна подати документи на фінансову допомогу, але зараз з тим проблеми, бо переселенців більше ніж мешканців у місті.

20 квітня 2022 року було анонсовано мітинг на підтримку України у сусідньому містечку Сонячний берег. Без вагань вирішили що маємо взяти участь. Одягнули вишиванки, та вирушили пішки, відстань для юннатів невелика, 5 кілометрів.

Коли опинились на місці збору, були приємно вражені, тисячі людей, прапори, вишиванки, плакати. Дітки співають “Ой у лузі червона калина...”, батьки вкривають плечі прапорами, плакати “Маріуполь – це Україна”, “Херсон – це Україна”, “Ні війні” та багато інших, особливо приємно бачити, що діти малювали їх власноруч, разом з батьками. Всі люди співають гімн, працює телебачення, виступають місцеві мешканці та переселенці. Неодноразово лунає “Слава Україні!”.

І навіть природа не витримала... Природа плаче... Починається дощ. Але люди, разом з маленькими дітьми у візочках, люди похилого віку стійко стоять на

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

місяцях. З мокрими головами, вигукуючи “Слава Україні”. І ти розумієш, що цю країну не перемогти. Всі змоклі, замерзлі, але незламні та непереможні.

Тут немає байдужих. Кожен ранок починається з перегляду та обговорення новин з України. Тут ніхто не видалив додаток “Сирена”. Тут кожна розмова з рідними та колегами починається зі слів “Ти в порядку?”. Тому що ніяка відстань не викоринить з тебе генетичну пам’ять предків, тому що ця перемога надважлива для кожного українця в Україні та за її межами, тому що “Воля або смерть” – це не просто гасло.

Галина КРИКУН, заступник директора з виховної роботи комунального закладу освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
«Кольори моєї Землі»

У всіх куточках нашої планети люди замислюються над проблемою збереження оточуючого середовища, багатств природи, про об'єднання зусиль заради досягнення миру і добробуту для всіх жителів Землі. Комунальний заклад Київської обласної ради «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини» провів фото-квест «Кольори моєї Землі» (в рамках Всеукраїнської природоохоронної акції «День Землі»), мета якого: привернути увагу до краси та багатства довкілля, висловити вдячність природі за її дари, а також нагадати про необхідність їх збереження.

Учасниками фото-квесту стали понад 400 учнів та вихованців закладів освіти Київщини та їхні родини, які представили фотоматеріали, емоційно насичені позитивними подіями життя природи. Було неймовірно цікаво спостерігати, як оживає і розфарбовується в різні кольори Землі матінка-природа. А які у нас спостережливі діти, як вони вдало передали з допомогою фото усю весняну красу!

Дякуємо всім учасникам! Учнівська молодь показала, наскільки яскрава, кольорова наша Київщина, наша Україна!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
36-та річниця Чорнобильської катастрофи

Чорнобильська катастрофа — найбільша техногенна екологічна катастрофа сучасності, яка трапилася о 00 год. 23 хв. 26 квітня 1986 року, коли вибухнув реактор 4-го енергоблоку Чорнобильської АЕС. Великий викид радіоактивного пилу (в тому числі йоду 131, цезію 137, стронцію 90) піднявся на висоту 1500 м і був перенесений вітром до Скандинавії, Центральної та Південно-Східної Європи, Північної Італії.

Масштаб Чорнобильської катастрофи, найтяжчої за всю історію людства техногенної катастрофи, добре відомий як вченим, так і політикам всього світу. В навколишнє середовище надійшло близько 3% радіонуклідів, які на момент вибуху були накопичені в четвертому енергоблоці ЧАЕС.

Аварія спричинила забруднення навколишнього середовища, на довгі роки перетворивши територію довкола станції на зону відчуження. Катастрофа позбавила домівок тисячі людей. Проте найголовніше – трагедія забрала та покалічила людські невинні життя.

З метою збереження пам'яті про катастрофу керівниками гуртків комунального закладу освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради (директор Ю.Ф.Педан) через дистанційні форми зв'язку для вихованців були підготовлені тематичні презентації з використанням фото та довідкових матеріалів, а також створена добірка відеоматеріалів про причини, хронологію та наслідки цього масштабного інциденту.

Матеріали закладу за посиланням: https://drive.google.com/drive/folders/129lw_zUKxLv4oVeSafHf50ui87IG-I2?usp=sharing

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр в дії

Впродовж березня-квітня 2022 року комунальним закладом освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради виконаний наступний обсяг робіт:

- для юннатів, батьків, колег, дописувачів на сайті <http://dneprunnat.dp.ua> розміщена сторінка “ДО ПЕРЕМОГИ ЧЕРЕЗ ДИТЯЧУ ТВОРЧІСТЬ ТА ПІЗНАННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ” (близько 150 матеріалів), яка допомагає вихованцям всіх вікових рівнів розважитись у період перебування поза межами домівки, або в укриттях;
- на сайті наповнюється сторінка дистанційної роботи (в розділі документи – дистанційна робота), де розміщуються матеріали керівників гуртка за усіма профільними напрямками творчих учнівських об’єднань, що функціонують у закладі (більше 450 матеріалів);
- на сайті закладу створено розділ SOS, який наповнюється тематичними матеріалами по наданні першої медичної допомоги під час надзвичайних ситуацій; хімічним та вибухонебезпечним речовинам; психологічній допомозі; боулінгу; домашньому насильству; торгівлею людьми; кібербезпеці тощо;
- постійно наповнюється тематичними матеріалами сторінка закладу у соціальній мережі Facebook <http://www.facebook.com/groups/233955728003987>;
- для підгодівлі тварин живого куточку розпочались посіви сільськогосподарських культур на території дослідних ділянок (висаджено моркву, кормовий та столові буряки, редис і топінамбур на площі понад 300 кв.м);
- в рамках всеукраїнської трудової акції “Турбота тобі, рідна моя Україна!” щотижнево проводиться благоустрій та озеленення території закладу (оновлені квітники, готується посадковий матеріал на базі теплиці, проводиться весняна обрізка плодового саду інтенсивного розвитку) (висаджено 25 канн, обрізано 12 яблунь, 9 груш, 20 кущів троянд);
- надана допомога у розміщенні матеріальних цінностей, піклуванні за тваринами Донецького обласного еколого-натуралістичного центру (9 шиншил, 9 морських свинок, 14 декоративних щурів, 5 хом’яків);

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

- підведено підсумки I обласного етапу Всеукраїнського юнацького фестивалю “В об’єктиві натураліста” (100 творчих робіт, 19 переможців) та II обласного етапу Всеукраїнського конкурсу “Земля – наш спільний дім” (7 колективів, 3 переможця);
- підготовлені інформаційні листи про проведення обласного конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів обласної Природничої школи учнівської молоді; про проведення обласного природоохоронного конкурсу “Природна скарбниця Придніпров’я”;
- проводиться робота обласних журі по підведенню підсумків обласних етапів Всеукраїнських конкурсів “Годівничка” (близько 50), “День зустрічі птахів” (близько 20) та “Зоологічна галерея” (85 учасників);
- створено тематичний стенд про міста-герої України;
- проводились майстер-класи по писанкарству з дітьми-переселенцями (10 дітей) з Дніпра, Одеси, Миколаєва, Запоріжжя та інших населених пунктів (Болгарія, м. Золоті Піски);
- проводилась допомога продуктами харчування одного з підрозділів територіальної оборони міста.

З 19 квітня у Закарпатському обласному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді проходить виставка великодніх писанок, композицій та вишиваних рушників. Її мета – національне виховання дітей та молоді крізь призму вивчення народних традицій.

Тут зібрані дитячі роботи маленьких громадян, які вимушено покинули свої домівки через бойові дії та вихованців ЗОЕНЦ. Юні майстри представили писанкові вироби, зроблені в різних народних та сучасних техніках: зернівки, мальованки, квілінг, писанки з бісеру, ниток та багато інших. Діти своїми руками творили ці шедеври, вкладаючи у них свою світлу душу, любов та тверду віру в перемогу.

Також протягом тижня проходила серія майстер класів з виготовлення Пасхальних атрибутів. Так працівники ЗОЕНЦ намагались долучити до акції якомога більше дітей, адже вони є продовжувачами традицій, і завдання педагогів навчити їх тому, що передали нам пращури. Окрім майстер класів із писанкарства, діти виготовляли пасхальні віночки, кошики та розфарбовували вітальні листівки нашим захисникам.

Цікавим експонатом виставки є „писанка Миру”, виготовлена дітками-переселенцями під керівництвом Ганни Косик в техніці зернівка. Відомо, що люди здавна прикрашали на свята яйця різними крупами, які вважаються могутніми оберегами. Так малюки закодували нашу Перемогу в зернах рідної землі.

Віра, надія дитячих сердець обов'язково додасть наснаги хоробрим воїнам незалежної України! Разом ми могутня сила, ми – непереможні!

Приємно відмітити, що найкращі дитячі роботи були освячені і передані разом з іншими великодніми атрибутами нашим захисникам – воїнам 128 бригади.

Експонати виставки можуть оглянути усі охочі до 27 квітня. Тож запрошуємо всіх поринути у справжню атмосферу Великоднього свята!

Чекаємо Вас за адресою: м. Ужгород, вул. Будителів 1.

Оксана Кремінь, завідувачка відділу організаційно-масової роботи ЗОЕНЦ

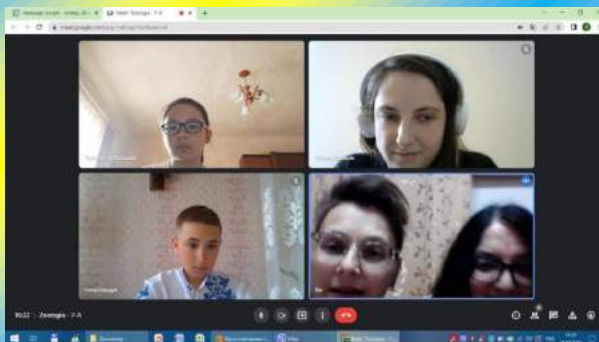
Чорнобиль став справжнім лихом. „Мирний” атом спустошив землю, забруднив довкілля та забрав життя тисячі людей. Радіаційне забруднення на сотні років зруйнувало природне середовище. Аварія на атомній станції показала, що в країні були справжні герої, які, ризикуючи своїм життям та здоров’ям, почали негайну ліквідацію трагедії. Ці відважні люди навіки закарбувалися у пам’яті українського народу, вони для нас – герої, відважні добровольці. Тому юне покоління повинне знати свою історію, пам’ятати про ліквідаторів Чорнобильської АЕС та тяжкі екологічні наслідки цієї трагедії.

Так, з метою донесення до свідомості учнів факту й масштабів чорнобильської катастрофи, виховання екологічної свідомості, прищеплення любові до рідного краю, для юннатів і юних переселенців у Закарпатському еколого-натуралістичному центрі та в обласній бібліотеці для дітей і юнацтва, проведено екологічні години. Під час спілкування, діти поглибили знання про страшну трагедію з підступною радіацією, яка відлунюється й досі в житті багатьох людей світу та вшанували загиблих хвилиною мовчання.

Педагог Оксана Кремінь продемонструвала жахливі фото, на яких зображено вплив радіаційного забруднення на організм людини та тваринний світ.

Як зазначив директор екоцентру, Олександр Геревич: „Чорнобильська аварія стала для людства уроком, за який, на превеликий смуток і жаль, заплачено дорогою ціною. Тож не треба повторювати помилок, давайте берегти оточуючий світ. За дослідженнями вчених астрономів відомо, що у космічному просторі є багато планет, в тому числі цілком, можливо, й придатних для біологічного життя, проте для нас сьогодні вони не досяжні за віддаллю, часом і небезпекою подолання шляхів до них, щоб туди переселитися. Тобто варіанту „Б”, або „2” для нас нема, в нас один дім – рідна планета, тому будьмо екологічно свідомими на нашій зеленій Землі. Пам’ятаймо, вона хоч і велика, але все ж чутлива до порушень екологічної рівноваги, ранима при катаклізмах, особливо допущених людиною, тож оберігаймо її живий дивосвіт, раціонально використовуймо енергоресурси”.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
«Юні дослідники» попереду всіх

Кожна дитина в якійсь мірі геній і кожен геній в якійсь мірі дитина
Артур Шопенгауер

Насправді всі люди люблять вчитися. Якщо подивитися на дітей, вони народжуються допитливими та постійно чогось вчать, щось роздивляються, розбирають, ставлять безліч питань — активно пізнають світ. «Я пізнаю світ» — найчастіша причина виникнення запитань. Для дитини все, що навколо, відбувається уперше. Саме тому вона і запитує, звідки береться вітер, чому блакитне небо, сіль солоні і що таке бурулька. А крім цього ще стільки всього нового: відчуття, звуки, запахи, смаки, явища природи — усе це розбурхує уяву, сприйняття дитини і змушує ставити запитання, досліджувати. Саме тому, щоб задовільнити прагнення дітей до дослідництва і підтримати їх у такий важкий для країни час, 28 квітня 2022 року комунальним закладом «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» проведено в режимі онлайн обласний етап Всеукраїнського конкурсу експериментально-дослідницьких робіт з природознавства «Юний дослідник». Учасниками конкурсу стали діти віком від 9-11 років.

Щорічно захід проводиться з метою пошуку і підтримки вихованців, які виявили здібності до експериментальної і дослідницької роботи в напрямі природознавства; формування первинних екологічних знань; залучення дітей до активної пізнавальної, трудової та суспільно-корисної роботи; розвиток та удосконалення вмінь ведення фенологічних спостережень, а також відбір учасників на фінальний етап Всеукраїнського конкурсу експериментально-дослідницьких робіт з природознавства „Юний дослідник”.

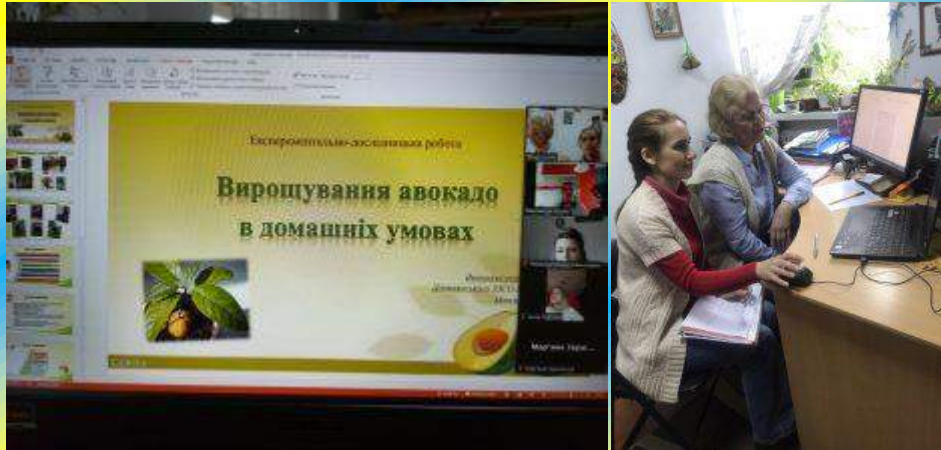
Конкурс проводився за 5-ма номінаціями: «Я і природа», «Рослини навколо нас», «Тваринний світ», «Охорона здоров'я» та «Народознавство. Краєзнавство».

Оцінювало роботи дітей компетентне журі у складі науковців Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Буковинського державного медичного університету, працівників Обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, педагогів обласних та міських закладів освіти. Журі відмітило цікаві роботи з актуальною тематикою і вдало підібраним об'єктом дослідження, бажання дітей вивчати навколишній світ, звичаї свого народу, умови здорового способу життя, вчитись експериментувати та займатися практичними справами.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Юний дослідник» ще раз підтвердив, що Буковинський край багатий на здібних, талановитих та обдарованих дітей, в яких попереду ще багато років навчання, нових досліджень і перемог.

Щиро дякуємо всім учасникам конкурсу за любов до природи, науки, завзятість, наполегливість, віру у себе і бажаємо подальших успіхів і натхненних перемог!

**Юні переселенці вчилися визначати забрудненість ґрунтів на занятті в
ЗОЕНЦ**

Днями „Зелений клас” ЗОЕНЦ став невеличкою лабораторією для дітей переселенців, які вивчали складові ґрунту та досліджували взірці річного та кар’єрного піску, глини, гумусу (верхній шар – сантиметр землі в лісі) та ґрунту, взятого з будівельної площадки в м. Ужгород.

Під час дослідів діти побачили та усвідомили чим відрізняється пісок від глини, з чого складається гумус.

Найцікавіше для дітей було проведення дослідів на визначення кислотності ґрунту, взятого з будівельної площадки в обласному центрі. З’ясувалося, що цей ґрунт мав слабо-лужне середовище, а це означає, що він забруднений.

Після досліджень педагог Ганна Андрусь разом з юними переселенцями бесідували про чистоту ґрунтів, воду, яка в них знаходиться і про мінеральні солі, що розчинені в ґрунтах.

Діти прийшли до висновку, що людина має розумно використовувати ґрунти, оскільки бездумне їх використання може нашкодити як природі, так і самій людині.

Ганна Андрусь, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр в дії

Впродовж 21-28 квітня 2022 року комунальним закладом освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради (далі – КЗО “ОЕНЦДУМ”, директор Ю.Ф. Педан) виконаний наступний обсяг робіт:

- на сайті закладу <http://dneprunat.dp.ua> розміщено:
 - тематичні інформації “36 річниця Чорнобильської катастрофи” та “Болгарія. Будні переселенців з України”;
 - сторінка сайту “ДО ПЕРЕМОГИ ЧЕРЕЗ ДИТЯЧУ ТВОРЧІСТЬ ТА ПІЗНАННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ” для юннатів, батьків, колег, дописувачів доповнена майстер-класом “Святкова листівка “Зустрічаємо Великдень”, патріотичною розмальовкою, інформаційні повідомлення “Народні символи України”, “Тварини в народній символіці”, “Українська вишиванка” тощо;
- постійно наповнюється тематичними матеріалами сторінка закладу у соціальній мережі Facebook <http://www.facebook.com/groups/233955728003987>;
- отримано насіння овочевих, зеленних та прямих культур (30 пакетів) від Департаменту парків та рекреації Дніпровської міської ради та висіяно на навчально-дослідній земельній ділянці закладу;
- проведено механізований обробіток ґрунту культиватором на площі понад 200 кв.м;
- відповідно до запиту Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України підготовлено і розіслано до закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку області лист КЗО “ОЕНЦДУМ” “Про надання плану заходів з розвитку продовольчої програми в сфері позашкільних закладів”;
- розроблено регіональну продовольчу програму на 2022-2025 роки, в якій узагальнені матеріали КЗО “ОЕНЦДУМ” та закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку області по розвитку тваринництва, овочівництва, рослинництва, виноградарства та інших напрямів діяльності закладів протягом наступних чотирьох років;
- на виконання продовольчої програми на 2022-2025 роки на навчально-дослідній земельній ділянці КЗО “ОЕНЦДУМ” був проведений висів гарбузових рослин (гарбузи, кабачки, огірки різних сортів) та коренеплідних овочевих рослин (буряк кормовий) на прощі близько 250 кв.м;

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

– відповідно до запиту Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України зібрана, узагальнена та надіслана до комунального закладу “Кіровоградський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді” інформація про роботу учнівських лісництв Дніпропетровської області протягом весняного періоду 2022 року;

- проводився догляд та годівля декоративних та свійських тварин і птахів КЗО “ОЕНЦДУМ” та Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, які утримуються в куточку живої природи та зоолого-тваринницькому комплексі КЗО “ОЕНЦДУМ”;

– проведено заготівлю сіна для тварин зоолого-тваринницького комплексу для підгодівлі в осінньо-зимовий період;

– в рамках всеукраїнської трудової акції “Турбота тобі, рідна моя Україна!” проводився благоустрій та озеленення території КЗО “ОЕНЦДУМ” (проведено покоси газонів та саду площею 1900 кв.м, прополку клумб на площі 460 кв.м, продовжено висадку канн);

– підготовлено накази КЗО “ОЕНЦДУМ” та департаменту освіти і науки облдержадміністрації про підсумки проведення обласного (заочного) етапу конкурсу дитячого малюнка “Зоологічна галерея”. Участь в Конкурсі взяли учні та вихованці закладів загальної середньої та позашкільної освіти з міст: Дніпра, Кам’янського, Кривого Рогу, Марганця, Нікополя, Павлограда, Покрова, Перещепинської, Першотравенської міських рад, Вербківської, Гречаноподівської, Раївської, Саксаганської, Слов’янської сільських рад, Губинської, Обухівської, Слобожанської, Царичанської селищних рад.

Журі розглянуло творчі роботи від 85 учасників (всього 170 малюнків).

Творчі роботи переможців обласного етапу Конкурсу закладів освіти з м.м. Дніпра, Кам’янського, Кривого Рогу, Нікополя, Павлограда, Першотравенська, Покрова, Обухівської, Слобожанської, Царичанської селищних рад представлятимуть Дніпропетровську область у фінальному (заочному) етапі Всеукраїнського конкурсу дитячого малюнка “Зоологічна галерея”, який буде проведений Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді МОН України в червні поточного року у м. Києві.

– підготовлено проєкт наказу департаменту освіти і науки про проведення обласного природоохоронного конкурсу “Природна скарбниця Придніпров’я”;

– проводилася реєстрація науково-дослідницьких робіт учнів обласної Природничої школи учнівської молоді для участі в обласному конкурсі-захисті, якій відбудеться в заочному форматі у червні поточного року;

– створено тематичний стенд “Знаменні дати сьогодні”, який розміщено в адміністративному корпусі КЗО “ОЕНЦДУМ”. Інформаційні матеріали стенду оновлюються щотижнево;

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

– до Великодніх свят проводились практичні заняття з писанкарства з дітьми-переселенцями (60 дітей) з Дніпра, Одеси, Миколаєва, Запоріжжя та інших населених пунктів (Болгарія, м. Золоті Піски).

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
“Доброго вечора, ми з України!”

З давніх-давен у кожному цінувалася не тільки фізична сила, а й сила духу, здатна на великі справи і звершення. Сильна духовно людина часом здатна дати відсіч будь-якому ворогові, навіть з перевершуючою фізичною силою і міццю.

Для підняття українського духу працівники Донецького обласного еколого-натуралістичного центру підготували патріотичне, життєствердживальне відео «Доброго вечора, ми з України!!!» , у якому своєю діяльністю переконливо стверджують, що ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА!!!

“Я хотів би писати про квітучу весну та щасливе дитинство, проте сьогодні мені болить... і тому мій вірш про бажання дітей України”, – говорить Гліб. Авторську поезію цитують вихованці Донецького обласного еколого-натуралістичного центру з вірою у Перемогу України над агресією, яку чинить росія.

<https://www.youtube.com/watch?v=wIMIPC9HT7Q>

Вихованці Донецького обласного еколого-натуралістичного центру ініціювали проведення челенджу “Нехай квітне моя Україна!” на підтримку України.

Діти викладають у соцмережі власні фото біля квітучих рослин рідної землі з хештегом [#НехайКвітнеУкраїна](#). До челенджу можуть долучитися всі охочі.

Підтримай Україну і ти, нехай побаче її красу і неповторність увесь світ!

<https://www.youtube.com/watch?v=jkg-FR5mX-E>

Донецький обласний еколого-натуралістичний центр (далі – ДООЕНЦ) продовжує освітній процес, використовуючи один із методів ефективного професійного, активного навчання – майстер-клас. Працівники ДООЕНЦ розробили низку патріотичних майстер-класів «Все буде Україна!», підкреслюючи непереможність та незламність українського духу.

<https://www.youtube.com/watch?v=38Uf6bJgjAU&t=1s>

– Прапор України з паперу

<https://www.youtube.com/watch?v=16mCbcD6jTo&t=1s>

– намалюй Герб України

<https://www.youtube.com/watch?v=rBriYbK2oT0>

<https://www.youtube.com/watch?v=sh9E3Pef2qY>

– листівка «З Україною в серці»

<https://www.youtube.com/watch?v=tlxvsHpbu3c>

– графічний малюнок фломастерами «Краса рідного краю»

<https://www.youtube.com/watch?v=bg8cSH47o3A>

– «Чарівна листівка»

ВСЕ БУДЕ Україна!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
За нас ніхто планету не врятує...

Краса природи – це одне з джерел, що живить доброту, сердечність і любов.

В.О. Сухомлинський

Для одного батьківщина – це місце його народження, країна його дитинства, для іншого – місто, де він живе в даний момент. Подібних думок існує безліч, і всі вони по-своєму вірні. Ми живемо на планеті Земля, і не випадково її головне багатство співзвучно з назвою. Земля – наш дім, земля – наша годувальниця, наша батьківщина потребує від людей турботи, уваги і охорони.

З метою активізації участі учнівської молоді в природоохоронній роботі та екологічному русі, формування екологічної культури учнівської молоді, виявлення та поширення нетрадиційних форм роботи з набуття знань і досвіду розв'язань екологічних проблем 26-29 квітня 2022 року відбувся обласний етап Всеукраїнського конкурсу агітаційних колективів «Земля-наш спільний дім» за тематикою «Клімат змінюється. Твої дії».

Оцінювало виступи компетентне журі в такому складі: Дячук Юлія Дмитрівна – головний спеціаліст відділу інклюзивної та позашкільної освіти управління освіти та цифрової трансформації Департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації, голова журі; Каменецький Василь Миколайович – заступник начальника відділу координації природо-охоронної роботи, регулювання, використання природних ресурсів та погоджень управління екології та природних ресурсів Чернівецької обласної державної адміністрації, заступник голови журі; члени журі: Пілат Уляна Миколаївна – завідувач науково-методичного центру виховної роботи та культури здоров'я Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області; Задобрівська Людмила Олександрівна – завідувач відділу комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; Баглей Оксана Василівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології та біомоніторингу Інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Гатрич Людмила Дмитрівна – директор Чернівецького обласного центру естетичного виховання «Юність Буковини», Баранець Оксана Станіславівна – директор міського центру еколого-натуралістичної творчості Чернівецької міської ради.

На підставі оцінювання наданих відео та текстових матеріалів журі підвело підсумки конкурсу і вирішило відзначити за:

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

I місце – агітаційний колектив «Гроно калинове» опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів «Романковецький ліцей імені академіка К.Ф. Поповича» Сокирянської ТГ (керівники: Азімова Вікторія Степанівна, Лиса Ксенія Анатоліївна);

II місце – агітаційний колектив «Спалах» Новодністровського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів «Новодністровська гімназія» (керівники: Довбенко Наталія Іванівна, Гнатюк Світлана Миколаївна);

– агітаційний колектив «Екошок» Рукшинського ліцею Рукшинської ТГ (керівники: Шевчук Тетяна Володимирівна, Тришмак Наталія Василівна);

III місце – агітаційний колектив «Зелений патруль» Кадубовецького опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Кадубовецької ТГ (керівник – Олійнич Наталія Михайлівна);

– агітаційний колектив «Сонцедар» Зарожанського ліцею Недобоївської ТГ (керівник – Руснак Ніна Василівна).

Педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді 29 квітня провели змістовний екологічний захід до Міжнародного дня Сонця для дітей вимушених переселенців та читачів Закарпатської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва. Відзначається День Сонця 3 травня.

Оксана Стрічко, методистка відділу екології та природоохоронної роботи, ознайомила дітей із цікавими фактами про Сонце.

Сонце є найближчою до Землі зіркою, всі інші розташовані на більшій відстані від нашої планети. Земля, як відомо, обертається навколо Сонця.

Для Землі Сонце – могутнє джерело космічної енергії. Воно дає світло й тепло, необхідні для рослинного і тваринного світу, і формує найважливіші властивості атмосфери Землі.

Загалом Сонце визначає саме існування планети. Без нього не було б і повітря, необхідного для життя: воно перетворилося б на рідкий азотний океан навколо завмерлих вод і обледенілої суші.

Для нас, землян, найважливіша властивість Сонця в тому, що біля нього виникла наша планета і на ній з'явилося життя. Завдяки сонячному світлу, що падає на сітківку наших очей, в організмі утворюється натуральний антидепресант – мелатонін, який забезпечує нам повноцінний сон. Не таємниця, що сонячне світло виробляє ще й гормон щастя, тому не полінуйтеся погуляти в сонячний день!

Сонце, а також вітер, морські хвилі і біомаса є енергетичною сировиною, яка постійно оточує нас і яку легко використовувати. Її не треба видобувати з землі. Вона не призводить до утворення радіоактивних відходів, а токсичних не дає зовсім. Це відновлювальна енергія.

Саме для того, щоб привернути увагу до можливостей використання поновлюваних джерел енергії, і було зініційовано у 1994 році відзначення Дня Сонця.

Поліна і Аліна, юні природоохоронниці з Дніпра і Києва, зауважили, що не дивлячись на перспективність і актуальність сонячних батарей як

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

альтернативного джерела енергії, людина досі не продумала, як саме їх утилізувати. Адже складові сонячних батарей в решті-решт також забруднюють навколишнє середовище!

Цікавою і повчальною була презентація, яку підготувала Ольга Величканич, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи. Відомо, що люди здавна поклонялися Сонцю як божеству і влаштовували на його честь свята: День літнього сонцестояння і День весняного рівнодення. На честь Сонця писались заклинання, пісні, влаштовувалися ігри. Культ Сонця був присутній у релігіях цивілізацій інків, єгиптян, ацтеків. Багато стародавніх пам'ятників пов'язані з Сонцем, до них належать мегаліти. Найбільшим і найвідомішим є мегаліт в англійському Стоунхенджі.

Неабияк вразила дітей інформація про співвідношення розмірів Сонця, Юпітера і маленької планети Земля.

Сила тяжіння на поверхні Сонця в 28 разів більша, ніж на Землі. Людина, що важить 60 кілограмів на Землі, буде важити 1680 – на Сонці. Тобто приблизно як легковий автомобіль. Здійснивши нескладні математичні підрахунки, наш майбутній науковець Богданчик з'ясував, що сам автомобіль на зірці мав би вагу близько 42 тонни!

Також діти грали у гру „Склади правильно прислів'я”, відгадували загадки та розповідали цікаві факти, які знають про Сонце, його значення для усього живого. Також нагадали про правила засмагання на сонці, що наразі є актуальним, оскільки наближається літо!

На завершення заняття діти виготовили веселі сонечка, які нагадуватимуть їм про весело і змістовно проведений час!

Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗОЕНЦ) з Інститутом еколого-релігійних студій (IERS) за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

Оксана Стрічко, методистка відділу екології та природоохоронної роботи
ЗОЕНЦ;

Ольга Величканич, завідувачка відділу біології та дослідно-експериментальної
роботи ЗОЕНЦ.

У країні орнітофауни побували юні переселенці

*Відлітають у вир журавлі,
і пісні співають сумні,
може у весну вернеться вони,
Дорогі мої журавлі.
Журавлина пісня мене,
Так притягує до себе,
Ти журавлик мій лети,
Не забувай дороги до мети.*

Дитячий віршик дав натхнення педагогам Марині Миколаївні Павко та Ганні Миколаївні Андрусь разом з дітьми переселенцями поринути в країну орнітофауни. Згадали тих пернатих, які навесні повертаються в Україну, щоб збудувати гнізда та вигодувати пташенят. І не закінчиться рід пташиний, і співочою буде Україна із садами, луками, лісами, озерами, ріками, морями, горами та долинами.

Діти послухали розповідь та презентацію про перелітних птахів, після якої молодша та старша групи тренувалися у своїх знаннях: складали пазли, відгадували загадки, відповідали на питання, вели діалог між собою, малювали.

На завершення, діти вирішили погратися в рухливі ігри: „Вовки та гуси”, „Яструб та мишеня” на футбольному полі природничо-гуманітарного коледжу м.Ужгород.

Весело та пізнавально проминув час заняття з юними переселенцями.

Ганна Андрусь, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Активно-пізнавальне дозвілля дітей у ЛОЦЕНТУМ

Сьогодні в умовах війни багато дітей опинилися далеко від рідного дому. З метою надання допомоги та можливостей для активного проведення дозвілля для дітей в КЗ ЛОР «ЛОЦЕНТУМ» працює «Контактний зоокуточок «Дружній до дітей» на базі постійно діючої еколого-освітньої виставки «Планета ЗОО».

Нещодавно за сприяння благодійного фонду «Чародійка» (керівник Наталя Степаненко) КЗ ЛОР «ЛОЦЕНТУМ» відвідали діти з Мелітополя, Харкова, Чернігова, Києва. Для гостей Центру педагоги ЛОЦЕНТУМ провели екскурсію постійно діючою еколого-освітньою виставкою «Планета ЗОО», розповіли цікаві факти з життя тварин. Багато позитивних емоцій юні відвідувачі отримали від безпосереднього «спілкування» з мешканцями контактного зоокуточка «Дружній до дітей»: вони могли погладити кролика, морську свинку, потримати в руках пітона та полоза, погодувати черепашку, спостерігати за екзотичними комахами.

Для дітей тактильне спілкування особливо важливе та корисне, адже вони вчаться відповідально, дбайливо, з повагою та з любов'ю відноситися до тварин, долають свої страхи та розвивають допитливість. Сповнені захоплення очі, радісні усмішки – ось такою була реакція дітей на спілкування з домашніми та екзотичними тваринками контактного зоокуточка.

Юні гості оглянули навчально-дослідну земельну ділянку ЛОЦЕНТУМ, побували у теплиці-оранжереї, де ознайомились з флорою різних природних зон планети.

Цікаво було школярам у СТЕМ-лабораторії ЛОЦЕНТУМ. Учні за допомогою нітратоміру визначали вміст нітратів у овочах та фруктах; замірювали рівень радіації; спостерігали за розвитком і ростом рослин та типами кореневої системи на прикладі «Підземного дослідника»; розглядали колекції «Гриби», «Насіння і плоди», «Гірські породи та мінерали».

Діти отримали позитивні враження, дізнались багато нового про рослинний та тваринний світ, зробили на згадку цікаві світлини.

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

За матеріалами сайту КЗ ЛОР «ЛОЦЕНТУМ»

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

На Рівненщині були проведені обласні конкурси "Кролик", "День зустрічі птахів", "Годівничка"

У КЗ «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради підбито підсумки участі закладів загальної середньої та позашкільної освіти в обласному етапі Всеукраїнських конкурсів «Годівничка», «День зустрічі птахів», «Кролик».

Всеукраїнський конкурс «Годівничка» проходив в закладах загальної середньої та позашкільної освіти області з метою виховання в учнів ціннісного ставлення до біорізноманіття, проведення широкої просвітницької роботи та практичних дій з охорони та збереження орнітофауни, розвитку гуманного ставлення до птахів, мотивації до їх охорони.

На конкурс представлено 50 робіт, які підготували учні та вчителі закладів загальної середньої та позашкільної освіти Рівненського, Сарненського, Дубенського та Вараського районів. У конкурсі взяли участь 50 учнів із 17 закладів загальної середньої та позашкільної освіти 12 територіальних громад області.

Школярі Рівненщини стали активними учасниками Всеукраїнського конкурсу «День зустрічі птахів», метою якої є актуалізація уваги учнівської молоді до сучасних проблем приваблювання і охорони, поширення і збільшення чисельності та видового різноманіття перелітних птахів.

На конкурс представлено 30 робіт, які підготували учні та вчителі закладів загальної середньої та позашкільної освіти Рівненського, Сарненського, Дубенського та Вараського районів. У конкурсі взяли участь 50 учнів із 7 закладів загальної середньої та позашкільної освіти 7 територіальних громад області.

Проведення обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Кролик» сприяє підвищенню ефективності діяльності закладів освіти в галузі тваринництва, професійно-орієнтаційної роботи серед підростаючого покоління, залучає учнівську молодь до активної роботи в цій сфері, надає учням теоретичні знання з питань біології кролів, технологій їх годівлі, систем утримання, методів розведення, сприяє ознайомленню з основами економіки та менеджменту у галузі кролівництва, підготовляє підростаюче покоління до

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

роботи в умовах нових форм ринкових відносин та самостійного ведення господарства, формує в учнів свідоме, відповідальне ставлення до роботи, навички і уміння та надбання досвіду ведення господарства.

В конкурсі взяли участь заклади загальної середньої та позашкільної освіти Бабинської та Бугринської сільської ради Рівненського району, Дубровицької та Сарненської міської ради Сарненського району. Учні розробляли свої власні бізнес-проекти кролеферм та проводили дослідження в галузі тваринництва.

Роботи переможців обласного етапу Всеукраїнських конкурсів нагороджено дипломами комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради та відправлено на всеукраїнський етап до Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

З турботою про Україну юні природолюби заклали квітник у ЗОЕНЦ

Юннати Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді та діти тимчасово переміщених працівників Харківського агротехнологічного університету під керівництвом педагогів екоцентру долучилися до загальнонаціональної трудової акції „Турбота тобі, рідна моя Україно!” Акцію започатковано Міністерством освіти і науки України спільно з Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді з метою залучення небайдужих до практичної природоохоронної роботи, набуття практичних навичок у галузі сільського та лісового господарства і формування у юних громадян почуття соціальної відповідальності.

Серед завдань акції найбільше припало до душі нашим юннатам ідея закладки і створення квітника.

Діти із західної та східної України об'єдналися, щоб спільно закласти чудовий квітник на території екоцентру. Для втілення своєї ідеї використали розсаду і насіння космеї, нагідок, чорнобривців і цинії. До речі, насіння цих однорічних квітів юннати зібрали власноруч ще восени в рамках дослідницької роботи на колекційній ділянці екоцентру, а розсаду виростили своїми турботливими рученятами. Згідно проєкту, в центрі квітника діти висадили незабудки, які символізують гірське джерельце з блакитною чистою водою, а розмаїття кольорів однорічних квітів, що розквітнуть влітку відобразить нашу квітучу вільну Україну!

Учасники акції переконані, що тільки спільними зусиллями зможемо відстояти незалежність і територіальну цілісність нашої неньки України, а дбайливі дитячі руки уквітчають рідний край!

Ольга ВЕЛИЧКАНИЧ, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи ЗОЕНЦ; Ганна АНДРУСЬ, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Символи-обереги – українським воїнам!

Обереги – сакральний дух українського народу, вивчення їх є важливою складовою патріотичного виховання молодого покоління.

У дні лихоліття, коли Україна захищає свою територію, свою землю від російської навали, оберіг, виготовлений руками дітей, надає сили і мужності захисникам Вітчизни.

Вихованці Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді спільно з педагогами виготовляють обереги для воїнів. Це не лише цікава робота, а й цілий обряд. Ці обереги з глибин народної мудрості, в них вкладено поняття краси, добра та художній дар багатьох поколінь, що знайшли своє відображення у символах: ангелах – добра, вічного життя – писанках, багатства – колосках жита.

Нехай символи-обереги захистять воїнів та принесуть таку бажану Перемогу над ворогом!

Слава українським воїнам!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
«Алея перемоги!»

В Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді МОН України, долучаючись до загальнодержавної програми Президента України «Зелена країна», 3 травня о 11.00 відбулася посадка туй на дендрологічній шкільці «Алея перемоги!». НЕНЦ запросив заклади позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку приєднатися до екочеленджу!

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Еколого-натуралістичні заклади позашкільної освіти Дніпропетровщини в дії

Комунальним закладом освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради (далі – КЗО “ОЕНЦДУМ”, директор Ю.Ф. Педан) з 29 квітня по 05 травня 2022 року виконаний наступний обсяг робіт:

– на сайті закладу <http://dneprunnat.dp.ua> розміщено: тематичну інформацію “До Дня пам’яті та примирення у Другій світовій війні”; сторінка сайту “ДО ПЕРЕМОГИ ЧЕРЕЗ ДИТЯЧУ ТВОРЧИСТЬ ТА ПІЗНАННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ” для юннатів, батьків, колег, дописувачів доповнена:

майстер-класом “Аплікація “Веселий зайчик”;

аудіо казками про добро від Благодійного фонду “Щаслива лапа”;

матеріали дистанційної роботи для вихованців гуртків (близько 40 інформаційних матеріалів);

– постійно наповнюється тематичними матеріалами сторінка закладу у соціальній мережі Facebook <http://www.facebook.com/groups/233955728003987>;

– в рамках всеукраїнської трудової акції “Турбота тобі, рідна моя Україна!” проведено роботи по благоустрою та озелененню території КЗО “ОЕНЦДУМ” (проведено покоси газонів та винограднику площею 100 м², обкопування кущів (15 шт.), часткову пересадку суниці, прополку клумб на площі 80 м², продовжено висадку канн (15 шт.), лілійників (6 шт.);

– продовжено висів насіння овочевих, пряних культур на навчально-дослідній земельній ділянці закладу, яке отримане від Департаменту парків та рекреації Дніпровської міської ради;

– підготовлено ґрунт та засіяно газонними травами площу 15 м²;

– проведено збір лікарських рослин для фіточаїв як матеріал для проведення майстер-класу з дітьми із запрошенням телебачення;

проведено догляд та годівлю декоративних та свійських тварин і птахів КЗО “ОЕНЦДУМ” та Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, які утримуються в куточку живої природи та зоолого-тваринницькому комплексі КЗО “ОЕНЦДУМ”;

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

– підготовлено проєкт наказу КЗО “ОЕНЦДУМ” про підсумки проведення обласного (заочного) етапу природоохоронного конкурсу “День зустрічі птахів” (до обласного організаційного комітету надано роботи від 26 учасників, з них 13 отримали перемогу). 10 робіт переможців, які посіли I та II місця, будуть направлені до Національного еколого-натуралістичного центру для участі у всеукраїнському фінальному етапі конкурсу.

– підготовлено проєкт наказу департаменту освіти і науки облдержадміністрації “Про організацію та проведення щорічного обласного конкурсу з озеленення та благоустрою закладів освіти області “Школа – мій рідний дім”

– проведено реєстрацію науково-дослідницьких робіт учнів обласної Природничої школи учнівської молоді (на сьогодні отримано 62 роботи) для участі в обласному конкурсі-захисті, якій відбудеться в заочному форматі у червні поточного року.

Філія КЗО “ОЕНЦДУМ” “Шафран” щотижнево проводить:

– волонтерську роботу в громаді: різання тканини для плетення маскувальних сіток;

– позашкільні заняття еколого-натуралістичного напрямку з дітьми-переселенцями, які проживають на території громади;

– дистанційну роботу з гуртківцями філії з розміщенням інформаційних матеріалів на сайті закладу.

Комунальний позашкільний навчальний заклад “Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді” Обухівської селищної ради:

– з метою профорієнтаційної роботи для вихованців закладу проведена екскурсія до ДП “Обухівське лісництво”, проведені онлайн бесіди:

– «Червона книга України»;

– «Мінна безпека»;

– «Озеленення присадибних ділянок»;

– надана методична допомога слухачам обласного відділення МАН в написанні контрольних робіт та оформленні науково-дослідницьких робіт;

– придбане насіння та посадковий матеріал квітково-декоративних рослин;

– закладено на території закладу квітник: цинія, айстра, тагетес, по 9 м. кв. кожна;

– посаджено на НДЗД: кукурудзу 100 м², буряк 20 м², морква 40 м², кабаки 40 м², гірчиця 100 м²;

– проведена робота в навчальній оранжереї по розмноженню кімнатних рослин: традесканція – 15 штук, бегонія – 20 штук, лілея – 10 штук, сеткреазія – 30 штук, пеларгонія – 25 штук;

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

- вирощено розсаду квіткових рослин: чорнобривці – 100 штук, айстра – 100 штук, перець солодкий – 100 штук;
- проведена робота в теплиці Центру: посаджена цибуля кущова 5 м², посажено салату 10 м²; кропу 6 м², кабачків 4 м², огірків 4 м², гороху 6 м², редиски 6 м²
- проведений покіс трави по території Центру на площі 500 м²;
- проведена прополка території Центру на площі 200 м²;
- проведена обрізка кущів 40 штук.

Комунальний позашкільний навчальний заклад “Станція юних натуралістів Покровського району” Криворізької міської ради

- протягом тижня керівниками гуртків підготовлено для розміщення на освітній портал м. Кривого Року онлайн – заняття (опорні конспекти для вихованців гуртків) з посиланням на відеоматеріали;
- з метою психологічної підтримки під час воєнного стану організовано роботу екскурсійного майданчику спільно з КЗШ№126 для дітей та їхніх батьків (10 учнів різного віку) до зоологічного відділу (доглядали та годували тварин та птахів живого куточка):
- проведена робота в кабінеті акваріумістики по годуванню риб, амфібій, рептилій, павуків птахоїдів;
- створено тераріум для «немовлят»;
- організована робота по підготовці науково-дослідницької роботи по розмноженню червоновухих черепах.;
- організовано догляд за маленькими черепашатами з активним залученням до цієї роботи дітей-переселенців середнього та молодшого віку;
- проведено заходи в рамках реалізації регіональної продовольчої програми на 2022-2025 рр: висаджено на 4 сотках землі: моркву, буряки, кабачки, кабаки, горох, кукурудзу, картоплю та злакову культуру (просо).
- проведено пікірування розсади овочевих культур..

Комунальний заклад “Марганецький міський еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Марганецької міської ради

- проведено благоустрій та озеленення території навчального закладу в рамках акції «Турбота тобі, рідна моя Україна!»: висаджено: 7 кущів троянд, 5 кущів гібіскуса, 6 кущів керії японської, 8 кущів кизилу декоративного, юкки нитчастої – 15 кущів, півонії деревовидної – 5 кущів, висіяно насіння тагетесу.
- проведено роботи по упорядкуванню балки Отченашівська, яка знаходиться в центрі міста Марганець.
- в рамках виконання регіональної продовольчої програми на 2022-2025 рр. було проведено: живцювання самшиту, троянд;

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

- облаштовано акваріуми для розмноження живородних акваріумних риб (мечоносців, цихлозом, молінезій, гуппі).
- організовано дистанційну роботу керівників гуртків з вихованцями, тематичні матеріали викладаються на сторінку закладу у соціальній мережі Facebook <https://www.facebook.com/encmarganets/>.

Комунальний заклад “Дитячий екологічний центр” Кам’янської міської ради

- в рамках виконання регіональної продовольчої програми на 2022-2025 рр. було висаджено кабачки, квасоллю, кукурудзу на НДЗД закладу.
- проведено покіс газонної трави на території закладу та на прилеглій території.
- на ділянках квітково-декоративного відділку НДЗД прибрано карантинні бур’яни, проведено боронування;
- взяли участь у Всеукраїнському творчому марафоні «Україна – це ми»;
- організовано дистанційну роботу керівників гуртків з вихованцями.

Фотографії за посиланням:

https://drive.google.com/drive/folders/1_2ZpNi7fY0-dCV9y8J-T2mRBAP4yFzOc?usp=sharing

День пам'яті та примирення у Другій світовій війні

День пам'яті та примирення — пам'ятний день в Україні, який відзначають 8 травня, в річницю капітуляції нацистської Німеччини (цю подію прийнято розглядати як символ перемоги над нацизмом). Відповідно до Указу Президента України, підписаного 2015 року, метою відзначення є «гідне вшанування подвигу українського народу, його визначного внеску в перемогу Антигітлерівської коаліції у Другій світовій війні та висловлення поваги усім борцям проти нацизму»

22 листопада 2004 року Генеральна Асамблея ООН прийняла Резолюцію №A/RES/59/26, в якій проголосила 8 і 9 травня Днями пам'яті та примирення. Нею державам-членам ООН, неурядовим організаціям, приватним особам, крім святкування своїх Днів Перемоги чи Визволення, рекомендовано також щороку відзначати один або два дні як данину пам'яті всім жертвам Другої світової війни. У Великій Британії та країнах Співдружності відзначається «День Перемоги в Європі»; у Вірменії – «День Миру»; у Норвегії – «День визволення»; у Словаччині – «День перемоги над нацизмом»; у США – «День Пам'яті»; у Франції – «День Перемоги»; у Чехії – «Національний День».

Багато років минуло з того часу, коли закінчилась Друга світова війна, але люди ще досі пам'ятають. Дорослі розповідають дітям про події минулого, боротьбу з окупантами, до якої долучились держави світу. Саме зараз, в умовах нової війни за незалежність України, ми не маємо забувати про події тих часів.

Друга світова війна – глобальний військовий конфлікт в історії Землі та причина найбільших трагедій ХХ століття. У війні взяли участь 80% людства, бойові дії велися 2/3 існуючих на той момент держав. Війна розпочалася 1 вересня 1939 р. із вторгнення військ нацистської Німеччини до Польщі, а завершилася 2 вересня 1945 р. із беззастережною капітуляцією Японії. Під час війни були здійснені найбільші в історії злочини проти людства (зокрема Голокост), а також вперше і востаннє використана в бою атомна зброя. До армій ворогуючих сторін було залучено понад 110 млн солдат, загальні втрати військових та цивільного населення складають від 50 до 85 млн осіб. За результатами війни було створено ООН (Україна – один із засновників) та сформовано сучасну систему міжнародних відносин.

Український вимір II світової війни не обмежувався лише боротьбою Вермахту та Радянської армії на українській території, як це традиційно подає

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

(пост)радянська історіографія. Насправді ж в рамках Другої світової в Україні велася не одна, а кілька воєн:

- 1) німецько-польська війна 1939–1945 рр. (у 1939 р. регулярна, а потім – підпільна);
- 2) польсько-радянська війна 1939 р. (неоголошена, відома як «Визвольний похід в Західну Україну»);
- 3) радянсько-румунська війна 1940–1945 рр. (спочатку неоголошена – радянське вторгнення в Бессарабію та Буковину у 1940 р., потім регулярна та підпільна – частина німецько-радянської війни);
- 4) німецько-радянська війна 1941–1945 рр. (регулярна та підпільна, теж відома як «Велика Вітчизняна»);
- 5) німецько-українська війна 1941–1944 рр. (підпільна);
- 6) радянсько-угорська війна 1941–1945 рр. (регулярна та підпільна, частина німецько-радянської);
- 7) польсько-українська війна 1942–1947 рр. (підпільна) та
- 8) радянсько-українська війна 1939–1954 рр. (підпільна).

Усі ці конфлікти мають безпосередній стосунок до Другої світової війни, оскільки були спровоковані нею, ставши її відгалуженнями та продовженням. Також до українського виміру війни входить участь українців в бойових діях поза Україною (наприклад у радянсько-фінській «Зимовій війні» 1939–1940 рр.) та у складі іноземних армій. Безпосередньо перед початком II світової війни мала місце угорсько-українська війна 1939 р. (регулярна та підпільна), що вибухнула внаслідок проголошення незалежності Карпатської України.

Але сучасна війна, яка триває на території України з 24 лютого 2022 року і триває по цей день, для нас ще більш болючіша, адже спрямована на винищення українців та знищення нашої державності та незалежності.

Давайте разом подивимося коротенький сюжет про ту далеку перемогу 1945 року; про мак – рослину, яка символізує кривавий слід від кулі, боротьбу та стійкість українського народу:

<https://www.youtube.com/watch?v=WV5Qjnw6dNI>

Спробуйте намалювати червоні маки, виготовити своїми руками квітку, яка стала символом боротьби та пролитої крові за нашу перемогу.

Ознайомся зі ще одним майстер-класом по виготовленню маків:

<http://urokpraci.com/yak-zrobiti-vlasnoruch-mak-pamyati-z-paperu.html>

Скільки би не минуло років з того часу, але в народі пам'ять жива.

Восьме травня День пам'яті жертв Другої світової війни та примирення між країнами учасниками цієї війни. В цей день вшановують і висловлюють повагу

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

всім борцям проти нацизму. Війна для України почалася першого вересня 1939 року, коли відбувся напад на Польщу, а закінчилася у 1945 році.

Давайте разом переглянемо фільм “Дітям про Другу світову війну” за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=ekMOISAj9eo> .

Україна зробила значний внесок у перемогу над нацизмом та союзниками Німеччини. На боці Об'єднаних Націй воювали українці у складі армій Великої Британії та Канади (45 тис. осіб), Польщі (120 тис.), СРСР (більше 6 млн), США (80 тис.) і Франції (6 тис.), а також визвольного руху в самій Україні (100 тис. в УПА) – разом 7 млн осіб. Понад 2,5 млн українців були нагороджені радянськими та західними медалями та орденами, більше 2 тис. стали Героями Радянського Союзу, з них 32 – двічі, а найкращий ас союзної авіації Іван Кожедуб – тричі.

Для України II світова війна – національна трагедія, під час якої українці, позбавлені власної державності, змушені були воювати за чужі інтереси і вбивати інших українців. За Україну воювали дві тоталітарні системи, що однаково не рахувалися з ціною людського життя. Кожна сторона протистояння на українських землях намагалася продемонструвати свою прихильність до українства, але єдиним справді українським суб'єктом у роки війни був визвольний рух – передовсім, Українська повстанська армія.

З різних причин на німецькому боці воювало до 250 тис. українців та до 50 тис. було мобілізовано до армій союзників Третього Райху.

Україна понесла надзвичайні втрати внаслідок війни. Під час бойових дій та в полоні загинуло 3-4 млн військових і підпільників, понад 5 млн цивільних загинуло через окупаційний терор та голод в тилу, до 5 мільйонів жителів були евакуйовані або примусово вивезені до Росії та Німеччини, значна частина з яких не повернулася. Загалом безповоротні втрати України (українців та інших народів) склали 8-10 млн осіб. Матеріальні збитки становили 285 млрд тогочасних рублів. Внаслідок бойових дій постраждало понад 700 міст та містечок, 5,6 тис. мостів, 28 тис. сіл, 300 тис. господарств.

Ми пам'ятаємо і вдячні тим, хто віддав своє життя за наше з вами майбутнє. Подвиг українського народу в тій страшній війні назавжди залишиться в серцях поколінь.

Тримаймо стрій і наближаймо нашу перемогу разом! Ми пам'ятаємо, що той, хто захищає свою землю, завжди перемагає. Ця пам'ять робить нас сильнішими. Вона — запорука неминучості нашої перемоги сьогодні.

Слава Україні!

Майстер-клас з виготовлення Божої тваринки овечки як символу віри у нашу перемогу

Під час церковного богослужіння педагогині Закарпатського еколого-натуралістичного центру Хустського району Ладислава Шеверя та Вікторія Фляшко провели антистресовий захід для дітей тимчасових переселенців зі Сходу й Центральної частини України. Щоб зменшити відчуття негативного настрою дітей, а також розвинути дрібну моторику рук, педагогині провели майстер-клас з виготовлення фігурки овечки у 3D форматі. І неспроста, оскільки ця тваринка символізує добро і згадується у Святому Писанні.

Підкріпили майстер-клас читанням золотого вірша із Біблії „Бо Господь... не залишить тебе”, для того, щоб дітки завжди знали, що на нашій українській стороні добро і світло, тому Всевишній підтримає нас своєю переможною правицею у боротьбі з окупантами, і вже зовсім скоро настане мир у рідній Україні.

Ладислава ШЕВЕРЯ, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

На Рівненщині проведено обласний етап Всеукраїнського конкурсу з квітникарства та ландшафтного дизайну «Квітуча Україна»

Комунальний заклад «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради з березня по квітень 2022 року провів обласний етап (заочний) Всеукраїнського конкурсу з квітникарства та ландшафтного дизайну «Квітуча Україна». Конкурс проводиться щорічно з метою формування екологічної культури особистості, активізації пізнавальної, творчої та просвітницької діяльності учнів, залучення учнівської молоді до роботи із покращення зовнішнього озеленення та ландшафтного дизайну території закладів освіти.

На обласний етап конкурсу представлено роботи учнів закладів загальної середньої освіти Сарненського району. Учасники конкурсу представили 7 проєктів озеленення території закладу до яких долучилися 28 дітей.

Матеріали переможців обласного етапу направлені на Всеукраїнський етап до Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

**На Рівненщині проведено обласний етап Всеукраїнського фестивалю
«Лірики природи»**

Комунальний заклад «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради в травні 2022 року провів обласний етап (відбірковий) Всеукраїнського фестивалю «Лірики природи» (далі «Фестиваль») – відкритий мистецький захід, що проводиться з метою підтримки талановитих та обдарованих вихованців творчих учнівських об'єднань закладів позашкільної освіти, забезпечення їх участі у культурно-мистецьких заходах, розвитку творчих здібностей.

Відповідно до військового стану в Україні Фестиваль проведено в дистанційному форматі.

У Фестивалі взяли участь учні (вихованці) та учнівські колективи закладів загальної середньої та позашкільної освіти 13 об'єднаних територіальних громад Рівненської області у трьох вікових категоріях:

- від 8 до 10 років включно;
- від 11 до 14 років включно;
- від 15 до 17 років включно.

Учасники Фестивалю представили 57 конкурсних виступів до яких долучилися 165 учнів загальної середньої та позашкільної освіти за такими номінаціями: хореографія (соло, дуети, ансамблі) – народний, класичний, естрадний танок, модерн, джаз-модерн, брейк-данс, спортивно-бальні танці (9 колективів); інструментальна музика – народна, класична (6 учасників); вокал (соло, дуети, тріо, групи) – класичний, народний, естрадний, джазовий спів (5 вокальних колективи, 10 сольних виступів, 1 дуєт, 1 тріо, 1 квартет).

Учасники виконували по два твори: народний і довільний, творчі номери, які розмістили на каналі Youtube із відкритим доступом.

Хореографічні виступи вирізнялися оригінальністю постановки номера, юні танцюристи володіли культурою сцени, дотримувалися танцювальної техніки, керівники гармонійно підібрали музичний та танцювальний матеріал, прикрашали виступи естетичні костюми.

Юні вокалісти продемонстрували культуру виконання народних та сучасних пісень, володіли навичками вокального мистецтва, чистотою інтонування музичних композицій.

У номінації «інструментальна музика» юні таланти виконали музичні твори вітчизняних та зарубіжних композиторів та подарували глядачам оригінальні яскраві виступи.

Всі твори відповідали назві Фестивалю, тобто пов'язані із природничою та патріотичною тематикою.

На Донеччині проведено обласну природоохоронну акцію «Проліска»

З метою формування в дітей та молоді дбайливого ставлення до природи та підготовки їх до професійного самовизначення, в період з 01 березня по 22 квітня 2022 року ДООЕНЦ проводив обласну природоохоронну акцію «Проліска – 2022» (далі – Акція). Основними завданнями Акції є: активізація природоохоронної діяльності учнівської молоді, пропаганда серед населення знань про ранньоквітучі рослини та їх значення у природі.

У Акції взяли участь представники 14 навчальних закладів Донецької області, а саме: Загальноосвітня школа № 8, ЗЗСО I-II ступенів – ліцей «Гармонія», Заклад загальної середньої освіти № 6, Загальноосвітня школа I-III ступенів № 1, Опорний заклад загальної середньої освіти, Загальноосвітня школа I-III ступенів № 9, Будинок творчості дітей та юнацтва Мирноградської міської ради; Часовоярський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів № 15; Благодатненський ЗЗСО I-II ступенів Ольгинської селищної територіальної громади; Шахівська ЗОШ I-III ступенів; Навчально-виховний комплекс «Миролобівська загальноосвітня школа I-II ступенів – дошкільний навчальний заклад» Гродівської селищної ради Покровського району Донецької області; Срібненський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів ім. А.Г. Черненка з дошкільним підрозділом Покровської міської ради Донецької області; КЗ «Срібненський сільський клуб» Покровської міської ради Донецької області; Студія «Сувенір» СЮТ м. Краматорськ; Донецький обласний еколого-натуралістичний центр. Здобувачами освіти та вихованцями гуртків було подано 36 робіт.

За підсумками роботи журі ухвалило:

I місце – 12 учасників;

II місце – 10 учасників;

III місце – 6 учасників.

Ми дуже вдячні Всім учасникам Акції, які у важких умовах війни мають сили і натхнення дбати про свою країну, відповідально ставитись до навколишнього природного середовища, адже те, що ми залишимо для прийдешніх поколінь, залежить від нашого вибору.

Вітаємо наших переможців та бажаємо подальших успіхів! Все буде Україна!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Несемо добро у світ природи!

Усе, що нас оточує, серед чого ми живемо, – це природа. Вона дарує все необхідне для життя людей, тварин і рослин. Спілкування з природою дає найбільшу насолоду та радість, викликає найпалкішу любов до рідного краю, до життя. Шепіт води, зелених дібров, спів пташок, запах квітів – усе це – природа рідного краю. Недарма природу називають ненькою. Всі ми – діти природи, та не всі однаково добре ставимося до неї. Природа потребує постійної уваги й турботи.

Так, з метою формування екологічної культури, виховання турботливого ставлення до навколишнього середовища для дітлахів вимушених переселенців, юннатів ЗОЕНЦ та читачів Закарпатської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва, педагог Оксана Кремінь провела змістовний тематичний захід під назвою „Бережімо природу!”.

Переглянувши повчальну мультимедійну презентацію, діти поглибили свої знання про правила поведінки в природі, а саме: „Не сміти!”, „Не шуми!”, „Не ламай!”, „Не зривай!”, обговорили значення знаків-символів.

Під час практичного етапу заходу школярі розв’язували природознавчі задачі та кросворди, усвідомлюючи важливість своїх дій для збереження природи. Активно грали у екологічні ігри: „Що росте у лісовому домі?”, „Розшифруй вислів”, гра „Так чи Ні”, відповідаючи на поставлені запитання, аргументували позитивне і негативне ставлення людей до природи та їх наслідки.

Пізнавально пройшла екологічна вікторина „Природа рідної землі”. Діти поринули у лісові пригоди, слухаючи екологічну казку „Пригоди лісових друзів”. Після чого юні природолюбів дружньо працювали над проєктом „Ми знаємо правила поведінки в природі!” і малювали знаки, що демонструють правила дій людини в природі.

Проведені заходи сприяли розвитку вмінь та навичок молоді правильної поведінки в довкіллі, вихованню особистої відповідальності за охорону навколишнього середовища. Адже, екологічна культура кожного – запорука безпечного життя на планеті. Діти зрозуміли, що довге та щасливе життя в наших руках. Примножувати, оберігати, сортувати, не забруднювати – це ключові слова екологічної культури кожного свідомого громадянина.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

„Можна багато говорити про те, як оберігати довкілля, як нести добро у світ природи. Але від нас із вами залежить дуже і дуже багато, – зауважила Оксана Кремінь. – Любіть і оберігайте природу, шануйте і бережіть все, що вас оточує. Нехай ласкою й турботою будуть сповнені ваші серця. Творіть добрі справи щодня!”

Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗОЕНЦ) з Інститутом еколого-релігійних студій (IERS) за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

Оксана Кремінь, завідувачка відділу організаційно-масової роботи ЗОЕНЦ

Самшитовий Герб України на території НЕНЦ

Долучаючись до загальнодержавної програми Президента України «Зелена країна», до Дня пам'яті та примирення в дендрологічному парку «Юннатський» працівники Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді облаштували самшитовий герб України: посадили самшит і зробили художню обрізку кущів.

Самшит — вічнозелена рослина, яку використовують для озеленення та в декоративному садівництві. Цінують за густу красиву крону, блискуче листя та здатність добре переносити стрижку, що дає можливість створювати з них живоплоти та бордюри, а також фігури, що довго зберігають форму. Тому для створення одного з символів України працівники Центру використали саме самшит.

Юннати активно готувалися до свята Матері

*Мама – найкраща людина у світі!
Знають це всі – і дорослі і діти.
Морок не ляже на рідний поріг,
Мама не пустить, вона – оберіг!*

У ці травневі дні, коли дзвенить у ніжній блакиті спів жайворонка, коли зацвітають перші квіти, приходить до нас прекрасне свято, свято народження життя – свято Матері.

Безумовно, День матері – це одне з найзворушливіших свят, тому що кожен з нас з дитинства і до своїх останніх днів несе в своїй душі єдиний і неповторний образ – образ своєї мами, яка все зрозуміє, простить, завжди пожаліє і буде самовіддано любити, незважаючи ні на що.

Щастя й краса материнства в усі століття оспівувалися кращими художниками і поетами. І не випадково – від того, наскільки шанована в державі жінка, яка виховує дітей, можна визначити ступінь культури й благополуччя суспільства. Щасливі діти ростуть в дружній родині й під опікою щасливої матері. Наша ненька – рідна Україна пишається своїми дітьми, справжніми патріотами, які зараз боронять рідну землю від російських загарбників.

„У світі все починається з мами” – під такою назвою пройшов майстер клас з виготовлення вітальної листівки з дітьми переселенцями та юннатами ЗОЕНЦ. Педагог, Оксана Кремінь розповіла школярам про історію, традиції святкування Дня Матері в Україні та європейських країнах, після чого діти радісно працювали над створенням вітальної листівки для своїх матусь.

Вихованці старанно і з любов'ю виготовляли чарівну різнокольорову листівку, прислухаючись до порад керівника. Оксана Іванівна закликала любити своїх матерів, шанувати, пильнувати їх нині, поки вони поряд. Активними на заході були старші дітки, які розповідали веселі історії свого дитинства, висловлювали свою турботу та любов до найрідніших.

Педагог Ірина Катрич підготувала інформаційну листівку, на якій дітлахи малювали портрет своєї неньки та доповнювали речення, характеризуючи свою маму.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Юні переселенці при Білківському ЗЗСО I-II ступенів також готувалися до свята Матері. Під чітким керівництвом педагога Ольги Марчишинець малюки робили чудові подарунки для своїх найрідніших: кошик з кольоровими квітами. Учасники заходу отримали весняний настрій та велике задоволення від своєї роботи.

В цей день від усієї душі вітаємо дорогих мам з їх святом. Хай світлом і добром відгукуються в душах дітей ваші нескінченні турботи, терпіння, любов і відданість.

Оксана Кремінь, завідувачка відділу організаційно-масової роботи ЗОЕНЦ

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

“Кажуть, що без сонця не розквітнуть квіти.

А хіба без МАМИ є щасливі діти?”

Під таким гаслом керівниця гуртка Ганна Косик Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру при Приборжавському КЗ провела виховний захід. Присвячувався захід Дню Матері.

Від дня нашого народження поруч з нами – найрідніша мама.

Це перше слово, яке вимовляємо у своєму житті. Мама! Це вона тримала нашу тремтячу руку, коли вперше переступили поріг другої домівки – школи! Це вона єдина і найкраща людина, до якої несемо свої радощі й невдачі. І треба бачити її в цю хвилину. На її обличчі всі почуття, як на чистому листочку – і безмежна всепробачаюча любов, радість, хвилювання, віра у нас. Ця віра вселяє надію, робить нас чистішими, справедливішими, людянішими. Немає слів, щоб виразити нашу вдячність нашим мамам, і тому в цей день ми просто кладемо до їхніх ніг нашу любов.

До нашого заходу приєдналися мами наших вихованців. Дітки приготували подаруночки, які зробили своїми руками та заспівали для мами пісню. А ще всі разом помолилися за Україну!

Ганна КОСИК, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Подарунок своїми руками для мами

Майстер-клас до Дня Матері для діток переселенців було проведено педагогами ЗОЕНЦ Ганною Миколаївною Андрусь та Мариною Миколаївною Павко в приміщенні-сховищі Ужгородського природничо-гуманітарного коледжу.

На занятті діти вчилися робити для мами подарунки: букети з цукерками, розмальовували листівки та зробили крем для обличчя із харчових інгредієнтів: топлене солодковершкове масло, масло жожоба, ароматні масла для випічки та крапельки етилового спирту.

Сподіваємося, всі мами будуть раді цим подарункам і майстерності своїх дітей.

Ганна Андрусь, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Вихованці ЗОЕНЦ долучились до Всеукраїнської акції „Мак пам'яті”

Днями у Закарпатському обласному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді під гаслом „1939-1945. Пам'ятаємо! Перемагаємо!” проведено виховні заходи, присвячені Дню пам'яті та примирення та Дню Перемоги над нацизмом в Європі.

Для вихованців ЗОЕНЦ та юних переселенців проведені уроки пам'яті „Мужність і відвага крізь покоління”, під час яких діти поглибили свої знання про події Другої світової війни та бойовий шлях, що пройшов український народ за роки війни.

Юннати та педагоги екоцентру долучились до Всеукраїнської акції „Мак пам'яті”, доповнивши свій одяг квітками червоного маку. Адже відомо, що графічне зображення репрезентує квітку, як кривавий слід від кулі. Маленькі вихованці ЗДО № 36 м. Ужгород розфарбовували тематичні малюнки.

У ці пам'ятні дні педагоги також розповідали дітям про важкі часи війни сьогодення, незабутній подвиг солдатів, які ціною свого життя рятують світ від рашизму та про нелегке життя в тилу. Пам'ять загиблих героїв, які віддали своє життя за Батьківщину, школярі та педагоги вшанували хвилиною мовчання.

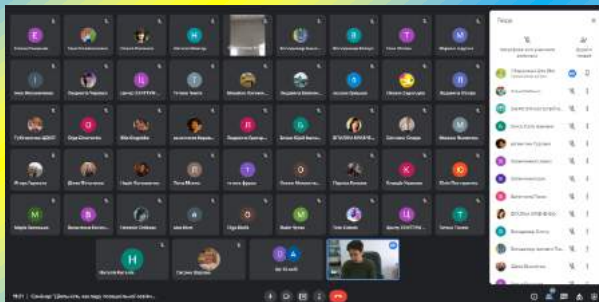
Україна і сьогодні переживає нелегкі часи. Але ми твердо віримо, що Українська держава переможе, збереже свою неподільність і суверенітет, оговтається від трагічних подій, і стане сильною, заможною, демократичною та процвітаючою країною!

Оксана Кремінь, завідувачка відділу організаційно-масової роботи ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Обласний онлайн-семінар для позашкільників

11 травня 2022 року педагоги комунального закладу «Черкаський обласний центр роботи з обдарованими дітьми Черкаської обласної ради» у режимі відеоконференції (GoogleMeet) провели обласний онлайн-семінар за темою «Діяльність закладу позашкільної освіти в сучасних умовах». У роботі семінару взяли участь директори закладів позашкільної освіти, методисти, керівники гуртків та відповідальні особи за позашкільну освіту в районних відділах освіти та ОТГ загальною кількістю 75 осіб.

З вітальним словом для учасників семінару виступила Людмила Давиденко, директор Черкаського обласного центру роботи з обдарованими дітьми та розповіла про особливості діяльності закладів позашкільної освіти в нинішніх складних умовах.

Перед учасниками семінару виступила Валентина Кудін, завідувача лабораторією виховної роботи КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», розповіла про соціальний проєкт «Відкрий своє серце», який проводить Ліга старшокласників Черкащини.

Про обласні та Всеукраїнські масові заходи з учнівською молоддю розповіли Людмила Огреба, завідувача організаційно-масовим відділом, Алла Вакула, завідувача еколого-натуралістичним відділом Центру та культуролог Тетяна Левченко.

Галина Попова, керівник гуртка «Чарівні долоньки» представила до огляду учасникам семінару майстер-клас по виготовленню сувенірної м'якої пташки.

Досвідом роботи в сучасних умовах з вихованцями студії «Флора» та дітьми з інших областей поділилась Людмила Хулап, керівник студії.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Методичний нетворкінг «Роль цінностей у екологічній компетентності здобувачів освіти»

12 травня 2022 року за сприяння Міністерства освіти і науки України та з ініціативи Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді та Комунального закладу позашкільної освіти «Обласний еколого-натуралістичний центр» Житомирської обласної ради в онлайн режимі відбувся методичний нетворкінг на тему: «Роль цінностей у екологічній компетентності здобувачів освіти», в якому взяли участь науковці, керівники, педагогічні працівники закладів загальної середньої, дошкільної, позашкільної, вищої освіти України.

З вітальним словом до учасників нетворкінгу звернувся Володимир Вербицький, директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України, професор, академік Академії наук вищої освіти та орієнтував усіх на запровадження нових проєктів, програм, вироблення нових ідей, нових кроків, які б випереджували суспільну думку в екологічній діяльності, сприяли активному формуванню цінностей здобувачів освіти задля досягнення змін у їх свідомості та поведінці, гармонізації відносин у системі «суспільство – природа» з метою покращення екологічної ситуації.

Руслан Малиношевський, заступник директора з наукової роботи Інституту проблем виховання НАПН України у своєму вітальному слові зауважив, що тема, яка сьогодні обговорюється учасниками нетворкінгу має велику суспільну значущість. Нинішня соціокультурна і екологічна ситуація істотно змінює роль і значення вітчизняної освітянської спільноти, зміст її діяльності у подоланні екологічної кризи, підвищуючи міру відповідальності за результати екологічної освіти молодого покоління патріотів України.

Ольга Драган, завідувачка інформаційно-методичного відділу Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді ознайомила учасників заходу з навчально-методичним забезпеченням формування екологічної компетентності здобувачів позашкільної освіти.

Світлана Толочко, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання НАПН України, доктор педагогічних наук, доцент у своєму виступі акцентувала увагу учасників нетворкінгу на особливостях формування екологічної компетентності здобувачів освіти в контексті запобігання забрудненню довкілля під час війни.

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

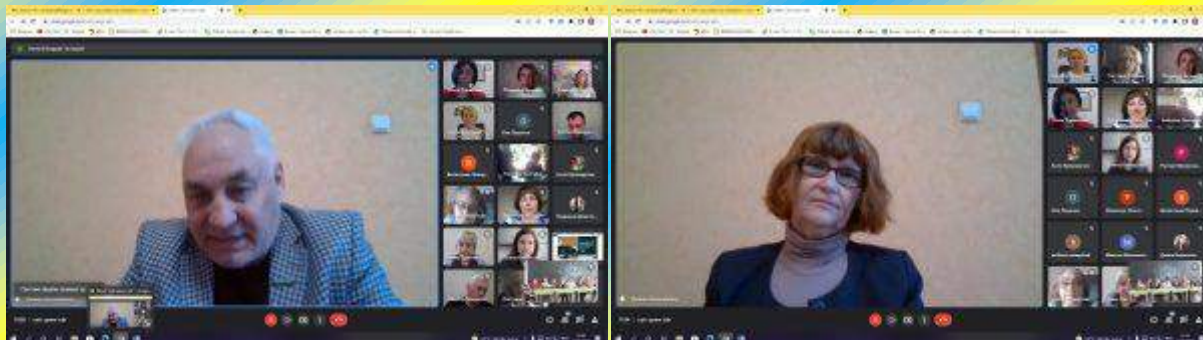
Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Микола Москаленко, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та методики навчання біології Сумського державного педагогічного університету А.С. Макаренка презентував матеріали про віртуальні екскурсії на території об'єктів природно-заповідного фонду та розповів про їх роль у формуванні екологічної компетентності здобувачів освіти.

Людмила Міронець, кандидат педагогічних наук, доцент, декан природничо-географічного факультету Сумського державного педагогічного університету А.С. Макаренка ознайомила з методикою використання мобільних застосунків з екологічним змістом та їх застосування в освітньому процесі в умовах військового конфлікту.

Наталія Бордюг, директор Комунального закладу позашкільної освіти «Обласний еколого-натуралістичний центр» Житомирської обласної ради, доктор педагогічних наук, професор презентувала новий проєкт «Віртуальний інтерактивний музей «EcoBioSystem», який запроваджено у закладі, та розповіла про його роль у формуванні екологічної компетентності у здобувачів освіти.

Поділились досвідом своєї роботи, новими напрацюваннями з питань формування екологічної компетентності у закладах дошкільної, загальної, середньої та позашкільної освіти Алла Криворучко, директор Романівського центру розвитку дитини Романівської селищної ради, Людмила Кузьменко, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології НДУ ім. М. Гоголя, вчитель Ніжинського обласного педагогічного ліцею Чернігівської обласної ради, Юлія Дерев'янка, учитель біології Комунальної установи «Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №7 ім.М. Савченка Сумської міської ради, Леся Вікарій практичний психолог, керівник гуртка Центру позашкільної освіти ім. О. Разумкова м. Бердичева, Світлана Остапчук, керівник гуртка Левківської гімназії Глибочицької сільської ради, Валентина Поводиренко, вчитель вищої категорії, вчитель-методист Ніжинської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. Ніжинської міської ради Чернігівської області. Усі учасники нетворкінгу висловили думку, що одним із пріоритетів та напрямів діяльності суспільства є формування екологічної компетентності у дітей та молоді, яке має відбуватися в першу чергу через освітнє середовище. А також вони запевнили, що з великою відповідальністю докладатимуть усіляких зусиль для наближення Перемоги у війні з окупантами та їм вистачить сил і знань щоб відродити нашу рідну Україну, квітучу землю без війн і екологічних проблем.

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Комусь із дітей дуже потрібне спілкування, хтось прагне до нових знань, комусь подобається збиратися разом з іншими дітьми, а хтось потребує підтримки вчителів під час війни.

Педагоги КЗ ЛОР «Львівський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» проводять різноманітні заняття для дітей внутрішньо переміщених осіб. Нещодавно для школярів було проведено заняття про різноманітність тваринного світу, під час якого вони дізнались про те, на які групи діляться тварини і за якими ознаками. Діти із захопленням розгадували загадки, грали гру «Впізнай тварину за описом», за зовнішнім виглядом за допомогою малюнків ділили тварин на групи. Загалом заняття пройшло невимушено, діти були дуже активні.

Щоб закріпити отримані знання педагоги ЛОЦЕНТУМ організували для дітей екскурсію постійно діючою еколого-освітньою виставкою «Планета ЗОО». Школярі мали можливість наочно ознайомитися з різними групами тварин у контактному зоокуточку «Дружній до дітей» КЗ ЛОР «ЛОЦЕНТУМ». Пітон королівський, полоз маїсовий, змія синелойська, палочники в'єтнамський та індонезійський; шиншила, дегу, туркменська піщанка, морська свинка, сухопутня черепаха, декоративний кролик, екзотичні пташки, рибки – це не повний перелік тваринок, з якими могли ознайомитись діти і вже наочно вчитися розділяти їх на різні групи. В дітей це викликало багато позитивних емоцій від такого близького «спілкування» з тваринами.

Найбільш цінним у таких заняттях є можливість зацікавити дітей, подарувати їм натхнення, розвеселити та хоч на деякий час відволікти від тих обставин, у яких ми всі зараз перебуваємо.

Н. Дендюк, методист ЛОЦЕНТУМ

Вчимося правильно сортувати сміття

Чи потрібно сортувати сміття, як правильно це робити і чому людина повинна піклуватися про навколишнє середовище та його стан? Ці запитання рано чи пізно постають перед кожною людиною, особливо, якщо вона вболіває за рідний край та державу.

Не залишаються осторонь цих важливих питань і педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, які систематично проводять із дітьми бесіди та заходи щодо екологічних проблем людства, пов'язаних із діяльністю людини, правил сортування сміття та його вторинної переробки.

Так, днями педагоги екоцентру провели екозаходи під гаслом „Бережемо довкілля. Сортуємо сміття правильно” для юннатів, дітей переселенців та читачів Закарпатської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва, під час яких юні захисники довкілля розглянули важливі правила сортування сміття та обговорили питання можливості його вторинної переробки в Україні і в Закарпатті зокрема.

Задумаймося на хвилинку! Ми щосекунди засмічуємо нашу планету відходами, які мають різний термін розкладу. Наприклад, кинутий недопалок проплаває у морі від 1 до 5 років, а пакет з поліетилену – від 10 до 20 років. Вироби з нейлону розкладуться через 30–40 років, консервна бляшанка – через 500, а стандартна скляна пляшка розкладеться лише через тисячу років. Щоб якимось припинити процес накопичення відходів та засмічення нашої планети, необхідно навчитись правильно сортувати сміття.

Для чого ж необхідно сортувати сміття? Діти розглянули та обговорили декілька тезисів, серед яких:

- мінімізація негативного впливу на навколишнє середовище;
- усунення небезпеки забруднення повітря, ґрунтів, поверхневих та підземних вод;
- можливість багаторазового використання тари;
- економія коштів та зменшення площ сміттєзвалищ.

Закріплення знань відбувалося у цікавій ігровій формі. Учасники „сортували” сміття за допомогою дидактичної гри, розв'язували анаграми, відтворювали

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

прислів'я і пояснювали їх, як справжні слідопити-дослідники розшифровували таємне послання.

Тож, з яким меседжем хотіли би звернутися юні природолюбви до однолітків і дорослих? „Сміття необхідно грамотно утилізувати, а ще краще – переробляти, даючи вже використаній сировині друге життя».

Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗООЕНЦ) з Інститутом еколого-релігійних студій (ІЕРС) за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

Ольга ВЕЛИЧКАНИЧ, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи ЗООЕНЦ

Оксана СТРИЧКО, методистка відділу екології та природоохоронної роботи ЗООЕНЦ.

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

12 травня - День екологічної освіти

Шлях до високої екологічної культури лежить через ефективну екологічну освіту.

Екологічна освіта, як цілісне культурологічне явище, що включає процеси навчання, виховання, розвитку особистості, повинна спрямовуватися на формування екологічної культури, як складової системи національного і громадського виховання всіх верств населення України (у тому числі через екологічне просвітництво за допомогою громадських екологічних організацій), екологізацію навчальних дисциплін та програм підготовки, а також на професійну екологічну підготовку через базову екологічну освіту.

В основу екологічної освіти покладені принципи гуманізму, науковості, неперервності, наскрізності та систематичності.

Екологічна освіта спрямовується на поєднання раціонального й емоційного у взаємовідносинах людини з природою на базі принципів добра й краси, розуму й свідомості, патріотизму й універсалізму, наукових знань і дотримання екологічного права.

Екологічне виховання, освіта – єдиний процес впливу на свідомість людей і він повинен здійснюватися в комплексі, з врахуванням науково обґрунтованих методичних вимог.

Комунальний заклад «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради (директорка Ельвіра ВІТРЕНКО) є осередком та координатором еколого-натуралістичної освіти в Херсонській області.

Комунальний заклад «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради координує роботу з еколого-натуралістичної освіти і виховання в Херсонській області. Це 2703 профільних творчих об'єднань, в яких навчаються 4157 дітей.

Зважаючи на те, що Херсонщина – область з високим відсотком аграрної промисловості, постає необхідність розвитку еколого-аграрного напрямку в освіті. Сільськогосподарський напрямок виступає необхідною складовою частиною освітньо-виховного процесу, бо працюючи з живими об'єктами на землі, дитина пізнає, порівнює, вивчає та досліджує основні явища та закони оточуючого середовища.

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Метою колективу є створення організаційно-педагогічних умов організації діяльності вихованців на навчально-дослідній земельній ділянці для підвищення ефективності формування предметних компетентностей. Тому, вже десять років поспіль в Центрі триває робота з реалізації практично-орієнтовного проєкту «Організація допрофільної підготовки учнів з агробіологічного напрямку».

Вітаємо всіх зі святом!!!!

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Волонтерська допомога територіальних громад

В умовах воєнного часу при обмежених фінансових можливостях, колектив комунального закладу освіти Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради (далі – КЗО “ОЕНЦДУМ”, директор Ю.Ф. Педан) висловлює подяку територіальним громадам: Новоолександрівській, Чумаківській, Сурсько-Литовській, Підгородненській Дніпровського району, Губинській Новомосковського району, Девладівській Криворізького району, які надали допомогу у формуванні кормової бази для тварин зоотваринницького комплексу закладу та тварин куточку живої природи Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, який тимчасово переміщений на територію Дніпропетровської області.

Це дало змогу розширити раціон годівлі тварин та птахів якісними овочами, фруктами та зерновими культурами, що позитивно впливає на їх ріст та розвиток.

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Фотографії розміщені:

https://drive.google.com/drive/folders/1Sp9RZXWwxV4m_JksNGGm6PjH3ixYtEyJ?usp=sharing

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

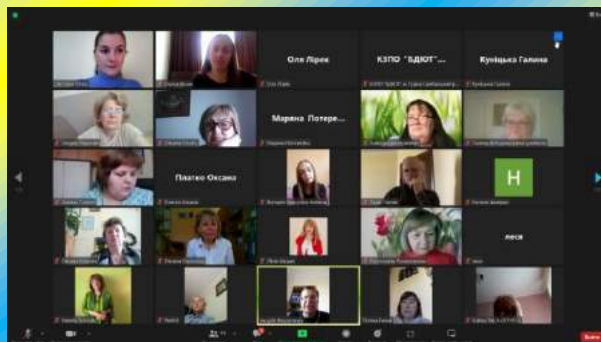
**На Дніпропетровщині проведено заходи до Дня пам'яті та примирення,
Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні**

У травні людство відзначає День пам'яті та примирення та День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. 8 травня 2022 року педагоги комунального закладу освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради (далі КЗО “ОЕНЦДУМ”, директор Педан Ю.Ф.) відвідали пам'ятні місця, присвячені цим подіям. До монументу Вічної Слави, споруд меморіального комплексу на Соборній площі міста та пам'ятника загиблому екіпажу бронепотяга біля станції Дніпро-Лоцманська були покладені букети квітів, які вирощені на науково-дослідній ділянці закладу.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Відбулось засідання обласного методичного об'єднання керівників гуртків еколого-натуралістичного напрямку закладів позашкільної освіти
Львівщини

11 травня ц.р. комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» спільно з КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» в системі ZOOM провели засідання обласного методичного об'єднання керівників гуртків еколого-натуралістичного напрямку «Алгоритм організації освітнього процесу у творчих учнівських об'єднаннях еколого-натуралістичного напрямку в умовах воєнного стану». До участі долучилося 49 керівників гуртків закладів позашкільної та загальної середньої освіти області.

Під час засідання були обговорені важливі питання особливостей організації роботи гуртків біологічного та екологічного профілів в умовах воєнного стану.

Андрій Федорович, завідувач відділу біології та екології КЗ ЛОР «ЛОЦЕНТУМ», зосередив увагу присутніх на організації роботи закладу під час воєнного стану. Педагоги проводять із школярами досліди з природознавства та біології у STEAM-лабораторії ЛОЦЕНТУМ, цікаві майстер-класи, віртуальні квести, конкурси, природоохоронні та трудові акції, залучаючи до участі і дітей з числа внутрішньо переміщених осіб.

Досвідом роботи з дітьми в умовах сьогодення поділились Оксана Кирилів, директорка Стрийської міськСЮН, Оксана Скороход, методистка Червоноградського ЦЕНТУМ та Тетяна Шаповалова, керівниця гуртків Львівського МДЕНЦ.

Цікавими і корисними для дітей вимушених переселенців є навчально-пізнавальні екскурсії в природу, екскурсії територією ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Дендропарк Бенедикта Дибовського» та виставки «Дитячий зоопарк» ЛМДЕНЦ; корекційні заняття та тренінги (анімалотерапія, ігрова терапія, терапія малюнком); заняття з вивчення української мови «Наша мова солов'їна»; майстер-класи з виготовлення сувенірів та оберегів з природного матеріалу для наших воїнів тощо.

Сьогодні у такий складний і тривожний час надзвичайно важливого значення набувають реабілітаційні заняття, метою яких є психологічна підтримка, зменшення наслідків стресу для дітей, які вимушено переїхали із зони бойових дій на Львівщину.

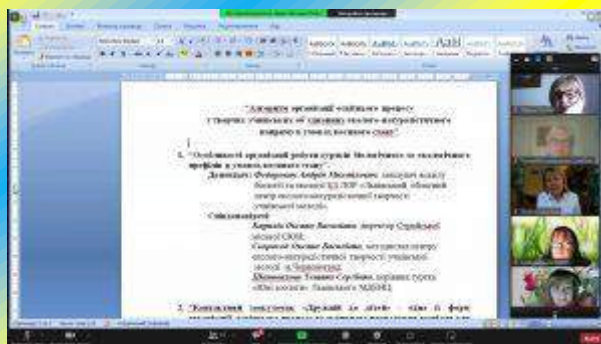
Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Про роботу контактного зоокуточка «Дружній до дітей», який створений на базі постійно діючої еколого-освітньої виставки «Планета ЗОО» ЛОЦЕНТУМ, розповів Тарас Чапак, керівник гуртків ЛОЦЕНТУМ. Тут діти міста та діти з числа внутрішньо переміщених осіб мають можливість погратися зі звірятками, погодувати їх, зробити чудові світлини, знайти для себе цікавого «співрозмовника», отримати море позитивних емоцій від спілкування з мешканцями зоокуточка, а також розширити свій кругозір, дізнатися багато цікавих фактів з життя цих тварин!

Для дітей тактильне спілкування особливо важливе та корисне, адже вони вчаться відповідально, дбайливо, з повагою та з любов'ю відноситися до тварин, долають свої страхи, розвивають допитливість, навчаються жити в гармонії з природою. Тут не лише діти, але і їх батьки отримують багато позитивних емоцій, відволікаються від пережитого, від тієї страшної реальності, в якій вони сьогодні перебувають.

Учасники онлайн засідання висловили впевненість, що наступний навчальний рік ми розпочнемо наживо у стінах закладів освіти...

І ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА !!!

Ірина Валах, голова обласного методичного об'єднання керівників гуртків еколого-натуралістичного напряму закладів позашкільної освіти

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Завершився міжнародний етап конкурсу Regeneron ISEF 2022

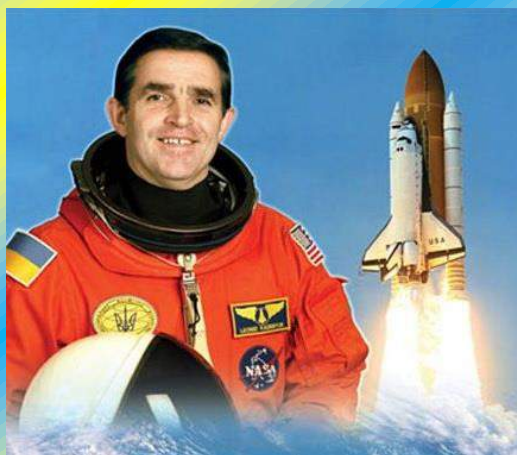

Результатом проведення міжнародного етапу віртуального конкурсу Regeneron ISEF 2022, що відбувся 8-13 травня 2022 року у США, на якому ми представляли 5 наукових проектів від Еко-Техно Україна (3 від конкурсу Еко-та 2 від конкурсу Техно-), стало два IV місця: у категорії SOFT (Системне програмне забезпечення) з роботою Михайла Шиндлера на тему «Waucat — Scratch-like code editor» (педагогічний керівник Пустовойт Олег Віталійович, вчитель інформатики Одеської ЗОШ I-III ступенів № 65) та у категорії CHEM (Хімічна інженерія) з роботою Софії Смовж на тему «Синтез оптично активних диметилфосфіноїльних аналогів фотемустину» (наукові керівники: Рассукана Юлія Вікторівна, д-р хім. наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Інституту органічної хімії НАН України; Левандовський Ігор Анатолійович, доцент кафедри ОХ та ТОР НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», кандидат хімічних наук, доцент; педагогічний керівник Головань Олексій Валерійович, учитель хімії Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер», Заслужений вчитель України.). Крім того, Софія Смовж отримала спеціальну нагороду від Американського хімічного товариства у розмірі 1000\$. Безумовно, це чудовий результат для України, незважаючи на несприятливі умови сьогодення.

Керівник конкурсу Еко-Техно Україна Вербицький Володимир Валентинович, доктор педагогічних наук, професор, директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України, та координатор міжнародного етапу конкурсу від України Білько Денис Іванович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри лабораторної діагностики біологічних систем НаУКМА, відмічають високу самоорганізацію та відповідальність цьогорічних фіналістів та той факт, що усі фіналісти захищалися англійською мовою, без залучення перекладачів.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Двадцять п'ять років спільного українсько-американського космічного експерименту

Нещодавно було отримано листа від одного з керівників спільних українсько-американських науково-освітніх космічних експериментів, під егідою NASA, Пітера Четиркіна в якому він висловлює глибоку стурбованість агресією росії проти України, свою підтримку і солідарність з народом України та сподівання на перемогу й подальшу співпрацю в галузі освіти. Слід зауважити що ці експерименти в значній мірі проводилися вчителями та учнями безпосередньо в Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді МОН України за сприяння Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна Національної академії наук України.

Двадцять п'ять років тому, в рамках спільного українсько-американського космічного експерименту головним виконавцем якої 1997 року став перший космонавт України Леонід Каденюк, було реалізовано освітню програму «Вчителі та учні досліджують рослини в космосі», в якій узяли участь близько 40 тисяч українських та американських школярів. Одними з головних організаторів і кураторів науково-освітньої програми, що виконувалася під егідою NASA та Національного космічного агентства України, були співробітники NASA доктор Томас Дрешел і Пітер Четиркін. Керівником програми від американської сторони був професор Вісконсінського університету Пол Вільямс, а з боку України – провідний науковий співробітник Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна Володимир Назаренко. Ця програма стала унікальною за своїм завданням, метою, кількістю учасників, а головне, своїми результатами і здобутками, які широко висвітлювалися в засобах масової інформації та на регіональних і міжнародних наукових форумах. У програмі взяли участь учені, вчителі, студенти і школярі всіх областей України. Колектив виконавців, який набув цінного досвіду проведення міжнародних навчальних програм, став здатним на здійснення нових експериментів і творче спілкування з американськими колегами. Було започатковано нові спільні еколого-біологічні науково-освітні програми, які виконувалися під егідою NASA майже завжди з участю Пітера Четиркіна. Серед них: «Обмін вчителів та учнів України і США в галузі вивчення космосу», «Насіння II» – ріст і розвиток томатів після перебування їх насіння в космосі, «Зоряними шляхами» (підпрограма «На краю життя») – експерименти щодо можливості існування

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

життя на інших планетах (в екстремальних умовах); «Дафнія» – методи біотестування об'єктів навколишнього середовища в умовах космічного польоту; «Рапс і метелик» – вплив модельованої мікрогравітації на ріст і розвиток рослини і комахи, які в природних умовах тісно пов'язані між собою; «Гумати і гідропоніка» – шляхи підвищення продуктивності рослин у замкнутому просторі, що є продуцентами біологічно активних сполук для космонавтів; «Міжнародний інститут води». Останній, найбільш масовий проект був підтриманий Демократичним грантом відділу преси, освіти та культури посольства США. В семінарах за спільними українсько-американськими науково-освітніми проектами брали участь понад 100 вчителів і науковців різних областей України і в деяких з них співавтори програм професор Пол Вільямс, доктор Томас Дрешел і Пітер Четиркін.

На знімку на одному з перших семінарів в Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді МОН України справа-наліво: професор Пол Вільямс, Пітер Четиркін і Томас Дрешел.

27 листопада 2019 року відбулося засідання Круглого столу, присвячене 22-й річниці місії STS-87 з першим космонавтом незалежної України Леонідом Каденюком 22 листопада 2019 р. в залі Адміністративної ради Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського» відбулося засідання Круглого столу, присвяченого 22-й річниці початку місії STS-87 (19.11 – 15.12.1997 р.), під час якої проходив політ на космічному кораблі «Коламбія» першого космонавта незалежної України Леоніда Каденюка. Урочисте засідання Круглого столу відкрив ректор КПІ академік НАН України Михайло Згуровський, а вів його перший віцепрезидент Аерокосмічного товариства України, а в 1997 році – керівник спільного із США космічного проекту від України і заступник Генерального директора Національного космічного агентства України Едуард Кузнецов. З промовами також виступили в.о. Голови Державного космічного агентства України Міхеєв Володимир Сергійович, дружина космонавта Каденюк Віра Юріївна, керівник Українського молодіжного аерокосмічного об'єднання

«Сузір'я» Петров Олег Володимирович, кандидати до космічного польоту Адамчук-Чала Надія Іванівна і Мейтарчан Вячеслав Георгійович та ін. В своїх виступах вони поділилися спогадами про основних учасників українсько-американського проекту 1997 року з боку України, його завдання, етапи підготовки та реалізації, а також про сьогodнішню діяльність НКУ. Більш докладно про спільний космічний проект і про сам цей політ розповів Едуард Кузнецов. Яскравою ілюстрацією його розповіді став відеофільм «Космічна місія» про передпольотні дні екіпажу «Коламбії», старт шаттла, роботу в космосі, приземлення та зустріч космонавтів на Землі. На засідання були запрошені і представники Київської Малої академії наук, які мали можливість поспілкуватися з його учасниками, сфотографуватися на пам'ять та взяти їх автографи. І це цілком логічно, адже 22 роки тому паралельно з науковим експериментом виконувалася одна з найбільш масових і резонансних міжнародних науково-освітніх програм МАН України «Вчителі та учні досліджують рослини в космосі» спільного українсько-американського космічного експерименту з біології. 19 листопада 1997 синхронно з головним виконавцем космонавтом Леонідом Каденюком розпочалося масове культивування в позашкільних освітніх закладах, навчальних лабораторіях шкіл і, навіть, дехто у домашніх умовах дослідної «космічної» швидкоростучої рослини *Brassica oleracea*, що вважалося наземним контролем по відношенню до космічних випробувань. Керівником програми від американської сторони був професор Вісконсінського університету Пол Вільямс, а з боку України – провідний науковий співробітник Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна Володимир Назаренко. Ця програма стала унікальною за своїм завданням, метою, кількістю учасників, а головне, своїми результатами і здобутками, які широко висвітлювалися в засобах масової інформації та на регіональних і міжнародних наукових форумах. У програмі взяли участь учені, вчителі, студенти і школярі всіх областей України. Колектив виконавців, який набув цінного досвіду проведення міжнародних навчальних програм, став здатним на здійснення нових експериментів і творче спілкування з американськими колегами. Було започатковано нові спільні науково-освітні програми, які виконувалися під егідою NASA. Серед них: «Обмін вчителів та учнів України і США в галузі вивчення космосу», «Фермерство в космосі», «Насіння II» (визначався вплив факторів і умов космічного польоту на насіння томатів, яке певний час перебувало на космічному кораблі «Шаттл»), «Міжнародний інститут води». Останній, найбільш масовий проект був підтриманий Демократичним грантом відділу преси, освіти та культури посольства США. В семінарах за спільними українсько-американськими науково-освітніми проектами брали участь понад 100 вчителів і науковців різних областей України і, в деяких з них, фахівці NASA, співавтори програм професор Пол Вільямс, доктор Томас Дрешел і Пітер Четиркін. На запрошення американської сторони учні України побували в Космічному центрі ім Джона Кеннеді під час запуску «Коламбії» з Леонідом Каденюком на борту та на семінарі в Науковому центрі Орlando, США, березень 2001 р. Звіти за результатами виконаних

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

проектів були представлені на 34, 35 і 41-му Щорічних космічних конгресах, Флоріда, США, 1997, 1998, 2004. Насамкінець Едуард Кузнецов поінформував присутніх про заснування медалі імені Леоніда Каденюка і провів перше вручення цих нагород. Серед нагороджених були директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України Володимир Вербицький та провідний науковий співробітник Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна Володимир Назаренко.

Агро-фіто архітектурні композиції «Веселка» в дендрологічному парку «Юннатський»

Долучаючись до загальнодержавної програми Президента України «Зелена країна», до Дня екологічної освіти та Всесвітнього дня бджіл 17 травня 2022 р. в дендрологічному парку «Юннатський» працівники Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді облаштували агро-фіто архітектурні композиції «Веселка», пофарбували архітектурні композиції та висадили в них квіти.

Яскравими представниками фіто-композицій стали чорнобривці різних видів: червона вишня, око тигра, медовий місяць, болеро, медові соти. Саме чорнобривці є традиційними елементами українського віночку. Ці квіти є символом вірності та відданості. Існує думка, що чорнобривці здатні оберігати хату від злих духів та недоброго ока. Саме тому у садочку біля кожної хати обов'язково росли чорнобривці. Квіти були настільки поширеними, що згодом вони стали справжнім символом рідного дому та нашої Вітчизни – неньки України.

Тому для створення фіто-композицій працівники Центру використали саме чорнобривці.

Підведені підсумки Всеукраїнської виставки “Святково-обрядовий хліб Великодня”, яка проходила в рамках Всеукраїнського фестивалю “Скарбниця народної духовності”. Всі виставкові матеріали стали експонатами Музею Хліба НЕНЦ. Сьогодні наша розповідь ще про один музей. Музей хліба еколого-натуралістичного відділу Кам'янець-Подільського ПНВО був заснований 05 вересня 1990 року в приміщенні колишньої міської станції юннатів з метою поглиблення у місцевих дітей знання про рідний край, землеробське господарство, формування у юних кам'янчан почуття поваги до хліборобської праці і хліба, як джерела життя.

За три десятиліття свого існування Музей хліба кам'янець-подільських натуралістів стійко утримував лідируючі позиції серед музеїв цього напрямку на Хмельниччині та неодноразово визнавався на конкурсній основі одним із кращих в Україні й часто отримував почесні відзнаки з Києва.

Ініціювали створення музею колишній начальник міського відділу освіти М.М.Дарманський, директор станції юних натуралістів Л.І.Ткач і методист Н.А.Гільфанова, які були упевнені, що без знання та розуміння значення хліба, поваги до праці хлібороба дуже важко формувати патріотичне мислення учнів, виховувати свідомих громадян – патріотів. Значною мірою до його становлення, як і до розвитку всієї навчально-матеріальної бази юннатівського закладу, долучався місцевий підприємець А.П.Ткач.

Збір експонатів педагогами і гуртківцями розпочався ще у 1988 році. Пріоритетним методом пошуку стали походи-експедиції. Почали накопичуватися експонати: старовинні рецепти випікання хліба, старовинний гончарний посуд, знаряддя праці й пам'ятки старовини, предмети побуту, ремесел, національне вбрання, що заклало основу для створення краєзнавчого музею.

Спочатку це була кімната краєзнавства, а згодом вже, паспортизований музей, який розташували у окремо виділеній кімнаті, загальна площа – 62 кв. м, експозиційна – 53 кв. м.

Експозиція Музею хліба сформована з урахуванням етнографічних особливостей місцевого населення і відображає історію виникнення та розвиток

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

виробництва хліба, які показані у контексті побуту, історії, праці хлібороба, традицій та звичаїв українського народу.

Загальна експозиція дає уявлення про історію виникнення та розвиток хліборобства від давніх часів до наших днів і містить інформаційні розділи:

- «Історія хліборобства»;
- «Творці золотого колосу»;
- «Обрядовий хліб»;
- «Хліб війни та голодомору»;
- «Хлібопекарі Поділля»;
- «Етнографічний куточок», «Шана хлібові».

Розділ «Історія хліборобства» висвітлений стендами «Дикий хліб», «Відкриття хліба», «Походження культур», «Хліб предків», зібрано колекцію знарядь праці, які застосовувались у давнину для обробітку ґрунту, макети сучасних сільськогосподарських знарядь, зібрано реферати, картки, плакати, ілюстрації.

Розділ «Творці золотого колосу» представлений стендами «Походження культур» і «Вчені – селекціонери». Розділ охоплює буклети, фотоальбоми про походження культурних рослин, зразки культур у вигляді снопів, зерна, районуваних культур; відомості про лідируючі сільськогосподарські підприємства Кам'янецьчини.

Розділ «Обрядовий хліб» представлений постійно діючою виставкою обрядових хлібів. Весільні, йорданські, пасхальні короваї, паски та ватрушки, здоба для запрошення на весілля, спасівська випічка, та звичайні хліби, які українці з діда-прадіда пекли на щодень, – стали окрасою експозиції. Експозиція «Обрядовий хліб» і значення хліба в цих обрядах знайомить відвідувачів з народними святами та обрядами українців.

Розділ «Хліб війни і голодомору» розповідає про важкі й трагічні роки в житті поневоленого російськими більшовиками й німецькими нацистами українського народу і представлений експозицією, яка висвітлена стендами: «Хліб війни», «Голодомор»; макетом хлібної ниви у роки війни, книжковою виставкою, дитячими малюнками.

Експозиції розділів «Хлібопекарні Поділля», «Хліб нашого міста» представлені постійно діючою виставкою сучасних хлібних виробів (виробник хлібної продукції «Український кристал», директор якого Борис Юр'єв, також є випічка Тетяни Янчишеної, місцевої жительки, яка займається професійною випічкою хліба).

Експозицію розділів «Етнографічний куточок» і «Шана хлібові» сформовано постійно діючою виставкою «Обрядовий хліб», виставкою народних умільців (рушників, серветок), виставкою дитячих робіт (обереги, вироби з соленого тіста); окремо виділений куточок української селянської хати. Куточок «Українська хата» знайомить відвідувачів з умовами проживання у давнину, зі звичаями та обрядами нашого народу, пов'язаних, передусім, із виробництвом

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

хліба. Матеріали, що тут представлені, раціонально використовуються місцевими освітянами і педагогами-натуралістами на уроках, заняттях гуртків, у повсякденній виховній роботі з учнями та гуртківцями в контексті формування у неповнолітніх почуття поваги до хліба і хліборобської праці.

Крім стендів зазначених розділів, у Музеї є понад 200 різних експонатів, зібрано колекцію знарядь праці, які застосовувались у давнину для обробки ґрунту, макети сучасних сільськогосподарських знарядь, ілюстрації виробів господарського побуту, які в минулі роки використовувались для вирощування зернових культур, для випікання хліба.

Також зібрано не тільки матеріали, які розповідають про історію хліба, ткацтва, ковальства, гончарства, предмети побуту, ремесел та національного вбрання, але й експонати, що відображають духовний світ предків – ікони, вироби образотворчого мистецтва (писанки, крашанки, рушники). Значна частина експонатів виготовлена й дитячими руками: ляльки-мотанки, вироби з соленого тіста, обереги, снопики зернових культур.

З числа найактивніших гуртківців було створено групу екскурсоводів та пошуковий загін, метою якого є збір нового матеріалу, історичної інформації, нових експонатів для музейних експозицій. Гуртківці постійно ведуть науково-дослідницьку та пошукову роботу. За останні роки музейні фонди поповнились колекцією гончарних виробів та виставкою дитячих робіт.

На базі Музею хліба, згідно річного та перспективного плану роботи, організовуються та проводяться просвітницькі та виховні заходи:

- свята: «Свято праці», День врожаю, «Зелені свята», «Щедрий вечір добрий вечір», «Калита», «Професія хлібороба»;
- навчальні та тематичні екскурсії: «В пам'ять жертвам голодомору в Україні», «Творці золотого колосу», «Історія виникнення хліба», «Хліб предків», «Голодомор 1933 року в Україні», «Хліб у народних обрядах»;
- виставки: «Дари осені», «Смачні страви із хліба», «Наші обереги», виставки малюнків на тему: «Хліб очима дітей», виставка дитячих робіт (оберегів, рушників, вишиванок, малюнків, виробів з соленого тіста), книжкова виставка;
- виховні години: «Хліб – наше добро, бережи його», «Чим пахне коровай?», «Хліб – усьому голова»;
- години народознавства: «Ремесла мого села», «Ціную руки, що крутили жорна»;
- аукціон народної мудрості;
- операція «Урожай».

В 2005 році педпрацівники колишнього МЕНЦУМ зі своїми вихованцями прийняли участь у Всеукраїнському конкурсі на кращий Музей хліба.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

За результатами цього конкурсу вони посіли I місце, а Музею хліба кам'янецьких натуралістів того ж року було присвоєно звання «Зразковий музей» (наказ від 13.06.2005 р. №353).

У 2007 році звання «Зразковий музей» було підтверджене, а в 2008 році Музей хліба був нагороджений Почесною грамотою Управління освіти і науки Хмельницької ОДА за I місце в обласному конкурсі-огляді на кращий музей хліба Хмельниччини (наказ від 18.03.2008 р. №118).

В листопаді 2016 року пошуковий загін музею прийняв участь у Всеукраїнському фестивалі «Скарбниця народної духовності» на тему «Українська паляниця». За підсумками столичного журі Музей хліба посів II місце у фіналі Всеукраїнського етапу за проведену виховну, пошуково-дослідницьку і просвітницьку роботу (наказ від 17.10.2016 р. №71).

У 2019 році звання «Зразковий музей» кам'янецькими натуралістами знову було підтверджене (наказ від 18.06.2019 р. №835).

У 2020 році творча юннатівська команда «Лугнасад» ПНВО (юннати Богомолів О., Заватська А., Кучеренко С., Кучеренко А., Лубкова А., Будько Д., Пашалик В., Дем'янчук Д. з керівником команди Гламоздою Н.В.) взяли участь в Всеукраїнському фестивалі «Скарбниця народної духовності» та зайняли I місце за презентації Музею хліба, III місце у Виставці-презентації обрядових хлібних виробів регіонів України та II місце за загальними результатами участі команди в цьому Всеукраїнському фестивалі (наказ від 21.12.2020 р. №65).

Протягом багатьох років гуртківці музейного пошукового загону були і є й нині активними учасниками наукових конференцій, круглих столів, майстер класів.

Музей постійно співпрацює із загальноосвітніми закладами міста. Під його патронатом майже в кожному з них та багатьох дитячих садочках влаштовано куточки шанобливого й бережного ставлення до хліба, що стали своєрідними осередками виховної роботи і пропагування сільськогосподарських професій, зокрема – професії хлібороба.

Протягом десятиліть тут регулярно проводяться тематичні екскурсії для учнів місцевих шкіл, ліцеїв та гімназій, навчаються юні покоління кам'янчан і здобувають знання про хліборобську працю та хліб, працюють на дослідних ділянках закладу і відпрацьовують навички догляду за рослинами й тваринами, виконують різноманітні дитячі дослідження та експерименти майбутні науковці.

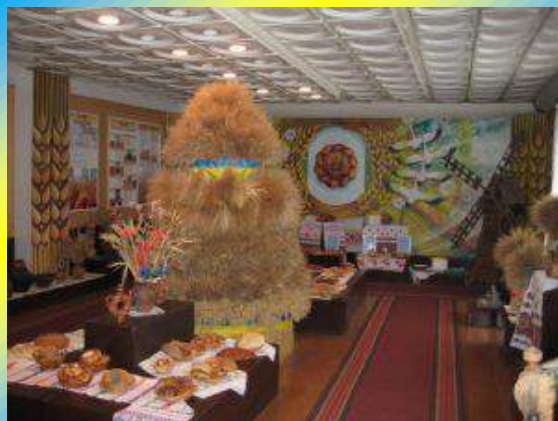
Матеріали Музею широко застосовуються для освітніх заходів, що значно підвищує їх ефективність. Стало доброю традицією проводити в музеї масові заходи, круглі столи, засідання методичних об'єднань керівників гуртків, зустрічі з славними людьми краю, науковими співробітниками. персональні виставки майстрів декоративно-ужиткового мистецтва.

Незважаючи на складнощі й проблеми сьогодення, Музей хліба кам'янець-подільських натуралістів продовжує користуватись попитом у місцевих педагогів, науковців, батьківської громадськості, дітей та учнівської і

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

студентської молоді, плідно працювати й реалізовувати освітні завдання, визначені йому засновниками та сучасними освітніми програмами навчання і виховання підростаючого покоління.

За матеріалами Кам'янець-Подільського ПНВО

**День екологічних знань вихованці відеостудії „Дивосвіт”
відзначили відвідинами пораненої сови у ЗОЕНЦ, де птах
проходить реабілітацію**

Червонокнижну довгохвосту сову з пошкодженим крилом працівники Ужанського національного природного парку принесли у Закарпатський еколого-натуралістичний центр. Тут її поселили в один із вольєрів. Діти прозвали її Сплюшкою і залюбки доглядають за птахом та спостерігають за його поведками. Сова вже звикла і не втікає, коли заходять у її помешкання. Так, юні природолюби пізнають світ орнітофауни, а заодно вчаться бути милосердними та добрими.

У День екологічних знань, 12 травня, до пернатого друга, на практичне заняття гуртка, завітали вихованці екологічної відеостудії „Дивосвіт”, керівниця Людмила Бокій. Тут, спілкуючись, студійці Юліанна Хованець та Віталія Ходанич зафільмували сову і змонтували відеоролик, який виставили в „YouTube”. А юні переселенці, які проживають у ЗОЕНЦ, часто навідуються до Сплюшки та інших тваринок, що живуть у сусідніх вольєрах. Адже спілкування з ними покращує їх психологічний стан.

Щороку 18 травня увесь світ відзначає Міжнародний День рослин. Завдяки цьому сподіваємося посіяти в суспільстві насіння обізнаності, яке проросте у розуміння виняткової важливості науки про рослини для вирішення проблем сьогодення та викликів майбутнього на Землі, що стосуються соціально-економічного розвитку і захисту довкілля.

Біорізноманіття включає і різноманіття рослин Землі на всіх рівнях організації живого. Вони відіграють важливу роль у всіх екосистемах. Не тільки в тих, які є „природними”, наприклад, в національних парках або природних заповідниках, а й також і у тих, які створені та керуються людиною.

Саме у найпрекраснішу пору року, коли сама природа надихає на досягнення краси й величі рослин, педагоги Закарпатського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді провели цікавий екозахід до Міжнародного дня рослин з юннатами та юними переселенцями на базі Закарпатської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва і екоцентру. Цікавою інформацією про різноманітність рослин поділилася завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи Ольга Величканич. Вона підготувала маленьким глядачам презентацію „Рослини навколо нас”.

Різноманітними та захоплюючими були завдання, запропоновані дітям Оксаною Стрічко, методисткою відділу екології та природоохоронної роботи. Під час їх виконання діти отримали чудову можливість ще раз згадати про необхідність збереження біорізноманіття рослин та усвідомити відповідальність кожної людини за збереження цієї дорогоцінної спадщини.

Юні природоохоронці навипередки виконували поставлені перед ними завдання, а саме: грали в ігри „Правильно закінчи речення”, „Анаграма”, „Посортуй рослини по групах”, „Що зайве”, „Лікарські рослини екоцентру”. Також учасники заходу мали можливість визначати рослин, їх плоди та листки, за запахом та на смак. Визначити найуважнішого ботаніка допомогло виконання завдання „Визначаємо рослини екоцентру за листками”. Бажання дітей бути першими так і читалося на їх весело-збентежених обличчях, тому дух здорового суперництва і дружби супроводжував учасників протягом усього заходу.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Діти із задоволенням кожного разу чекають на екозаняття, бажаючи дізнатися багато нового і продемонструвати свої знання. Сподіваємося, що і цей захід запам'ятається їм надовго, і юні природоохоронці вкотре задумуються про необхідність дбати та берегти природу рідного краю, і рослин зокрема.

Лише в гармонії з природою людина відчуває себе щасливою. Бережімо природу, частинкою якої ми є!

Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗООЕНЦ) з Institute of Ecological and Religious Studies-IERS (керівник Alexander Vokotey) за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (#NABU), координатор проєкту Ivan Tymofeiev.

Оксана Стрічко, методистка відділу екології та природоохоронної роботи;
Ольга Величканич, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Турбота тобі, рідна моя Україно!

Праця – одне з найчистіших і найшляхетніших джерел емоційного стану, радості і діяння, творення. Думка, що народжена, збуджена, витончена в праці, стає радісною, оптимістичною.

В.О.Сухомлинський

Сьогодні, в умовах війни, наша країна має вистояти, мають триматись люди.

Праця над собою, фізична праця задля благоустрою своєї землі набуває особливого значення.

Приклад оптимізму, віри та надії для своїх вихованців та юннатів області показують педагоги комунального закладу «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Херсонської військової ради (директорка Ельвіра ВІТРЕНКО).

Всі працівники закладу долучились до загальнонаціональної трудової акції «Турбота тобі, рідна моя Україно!».

Так, в рамках дійства, на території навчально-дослідної ділянки закладу, проведена обрізка плодових дерев та винограду, впорядковано газони, квітники та розарій, висаджено лікарські рослини, створено колекцію бобових, технічних культур, колекцію сухоцвітів, доповнено видовий склад багаторічних та цибулинних квіткових рослин.

На овочевій ділянці висаджено 200 штук розсади томатів, 150 – кабачків, огірків, салатного перцю, баклажанів, прямих культур, в альтанці висаджено колекцію декоративних гарбузів.

Оновлено садові скульптури та штучну водойму на альпійській гірці.

Вияв соціальної відповідальності щодо практичної природоохоронної роботи продемонстрували педагоги Центру та гуртківці, що працюють в районах нашої області.

Юннати регіону втілили на своїх територіях всі умови акції, а саме: створили зелені насадження в населених пунктах та навколо них, заклали шкілки, лісорозсадники у закладах освіти, на навчально-дослідних земельних та присадибних ділянках.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Так, на території Малокопанівського ліцею Скадовського району, «Юні лісівники», керівниця Людмила АНДРІЄЦЬ, разом з дорослими висадили 10 саджанців верби та волоського горіху.

Гурток «Юні квітникарі», керівниця Вікторія ХАБЛОВСЬКА, став ініціатором акції в Комунальному закладі «Олешківська гімназія №3» Олешківської міської ради Херсонського району.

До праці долучився весь колектив гімназії: провели благоустрій території закладу та прилеглої до нього ділянки.

Створено клумби різних типів, висаджено вирощену власноруч розсаду цинерарії приморської, сальвії, чорнобривців, газанії, пеларгонії плющелистої, декоративних соняхів, живці хризантеми корейської, саджанці павлонії і альбіції.

В акції брали участь родинами.

Батьки разом з вихованцями гуртка «Дитячий екологічний рух», керівниця Ірина СУШКО, що працює на базі Садівської ЗОШ Херсонської міської ради провели прибирання вулиць біля осель, на власних присадибних ділянках зробили обрізку дерев та винограду.

Юннати гуртка «Юні рослинники», керівниця Людмила ВАСИЛЮК, на території закладу дошкільної, повної загальної середньої освіти Любимівської територіальної громади Каховського району упорядковували квітники та шкільний дендропарк.

Тож кагорта юних натуралістів Херсонщини буде на майбутнє, це дає сили пережити сьогоднішній морок воєнного стану та окупації.

День вишиванки на Дніпропетровщині

Щороку у третій четвер травня в Україні відзначають День вишиванки. 2022 року подія припадає на 19 травня. Наше минуле і сьогодення тісно пов'язані з традиціями предків. Одна з них – це вишиванка (національний одяг українців). Нині цей елемент вбрання отримав нове життя, не втративши при цьому своєї символічності.

Співробітники та вихованці комунального закладу освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради (директор Ю.Ф. Педан) шанують народні традиції, вносячи елементи народного одягу в свої святкові та буденні дні.

Українська вишиванка має надзвичайно давнє походження. Численні дослідження свідчать, що вишите вбрання створювали ще до VI ст.. Проте, зразки української вишивки з тих часів, на жаль, не збереглися.

В українській традиційній вишиванці часто можна бачити рослинні орнаменти, зображення квітів, листя, птахів або геометричні фігури.

Для тих, хто не має змоги в цей день одягти святкову вишиванку, пропонуємо створити паперову модель зі своїми власними візерунками.

Зображення шаблонів та прикладів оформлення за посиланням: <https://drive.google.com/drive/folders/1SYIC8BNDcTtV3J36oKecx21tq19Vq-vU1?usp=sharing>

Формування пізнавальних компетентностей юннатів на гурткових заняттях - родзинка травневого засідання методичного дня

„У тебе немає ні смаку, ні кольору, ні запаху. Тебе неможливо описати, тобою насолоджуються, не відаючи, що ти таке. Не можна сказати, що ти необхідна для життя: ти – саме життя! Ти наповнюєш нас радістю, яку не пояснити нашими відчуттями”. Так сказав про воду Антуан де Сент-Екзюпері. Про цей цілющий напій у своїй презентації розповіла О. П. Стрічко, методистка відділу екології та природоохоронної роботи Закарпатського еколого-натуралістичного центру. Розкриваючи тему води як середовища існування організмів, методистка зупинилась на формуванні пізнавальних компетентностей юних екологів-гуртківців. На заняттях вихованці опановують креативні навички, спостерігаючи за водним середовищем безпосередньо в довіллі та проводять досліди, розглядаючи воду під мікроскопом. Юннати не тільки спостерігають, а й проводять досліди.

Ще під час навчально-польової практики гуртківці принесли із природи декілька рослин водяного горіха в екоцентр і посадили їх у штучну навчально-дослідну водойму закладу. Тепер діти бігають, дивляться і чекають, коли з'являться на поверхні води листочки.

Крім дослідів, педагог на своїх заняттях часто використовує інтерактивні ігри: „Так чи ні”, „Склади зі слів прислів'я”, „Утвори речення з окремих слів” та біологічні вікторини. Вони подобаються гуртківцям і є прийомом психологічного розвантаження.

Про формування пізнавального інтересу до природи рідного краю у дошкільнят присутні дізналися із виступу М. М. Павко, керівниці гуртків. Педагог ознайомила з класичними і нетрадиційними формами своєї роботи. Широко Марина Миколаївна використовує на заняттях словесні, наочні та практичні методи.

Керівниця гуртків Е. І. Казаріна зупинилась на темі виховання у юннатів бережливого ставлення до комах на заняттях гуртка „Юні ентомологи”. Виступаючи, зокрема, вказала на значення комах в екосистемах. Адже вони є основними запилювачами рослин, без яких припинилося б життя на Землі. Крім того, комахами харчуються багато тварин: риби, земноводні (у жаби до 95 відсотків раціону), плазуни (ящірки поїдають до 10-20 комах на добу).

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Завершила свій виступ Еріка Іванівна демонстрацією відеоролика. У ньому юний дослідник-ентомолог Богдан Панус розповів про леопардового еублефара, який залюбки поїдає таких комах, як таргани.

Виготовила відеоролик Людмила Бокій, керівниця дитячої екологічної відеостудії „Дивосвіт”. До речі в „YouTube” відеоролик набрав вже більше півтори тисячі переглядів.

Підсумовуючи виступи педагогів, В. Ю. Кузьма, заступник директора ЗОЕНЦ з навчально-виховної та методичної роботи сказав: „Завдяки вам, зараз перед моїми очима пройшла вся моя педагогічна діяльність керівника гуртка. Вперше, коли готувався до виступу, хотів досягнути все. Другий раз прагнув вибрати головне. Потім вже міг поділитися досвідом, розповідаючи про нього своїми словами. Сьогодні ви продемонстрували хороші презентації, у яких висвітлили досить широко роботу з дітьми. Разом з вами відгадували завдання вікторини. Проте, хотілося б, щоб більше з гуртківцями ви проводили заняття дослідницько-практичного характеру”.

Л. Бокій, завідувачка відділу інформаційно-методичної роботи, відмітила належне розкриття у виступаючих піднятих тем, проте найбільше імпонувала, насичена світлинами із занять, презентація Марини Павко, яка, спираючись на них, своїми словами поділилась педагогічним досвідом. В результаті, виступаючи було цікаво слухати і не хотілося „листати” смартфон.

На засідання, що проходило з використанням конференц-зв'язку ZOOM, до якого приєдналися колеги з Хустського району, взяв участь і директор ГО „Інститут еколого-релігійних студій” Олександр Бокотей. Він подякував за плідну співпрацю і ознайомив усіх учасників з діяльністю студії, а також закликав взяти участь у їхньому конкурсі ідей під назвою „Інновативні методики екоосвіти у позашкільлі”.

Директор екоцентру Олександр Геревич звернув увагу на актуальність згаданого конкурсу, „оскільки його мета гармонійно поєднується з нашою методичною педагогічною діяльністю. Досвідчені, а хочеться сказати й „маститі” колеги можуть поділитися своїми, апробованими й роками впровадженими здобутками, а молоді педагоги спробувати знайти свої цікавинки й зробити їх родзинками свого креативного педагогічного досвіду”.

Людмила БОКІЙ, завідувачка відділу інформаційно-методичної роботи

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

**Онлайн-нараду для директорів обласних закладів позашкільної освіти
еколого-натуралістичного напрямку проведено**

ВСЕУКРАЇНЬСКА ОНЛАЙН НАРАДА
ДИРЕКТОРІВ ЗПО ЕКОЛОГО-
НАТУРАЛІСТИЧНОГО НАПРЯМУ

25 травня 2022 року
10.00

Міністерство освіти і науки України спільно з Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді МОН України 25 травня 2022 р. о 10.00 провели II квартальну онлайн-нараду для директорів обласних закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку. Нарada була побудована за принципом конструктивного діалогу (питання і відповіді). Питання, які виносилися на нараду:

- Ø Формат проведення масових заходів всеукраїнського рівня
- Ø Нормативні документи щодо діяльності закладів освіти у період воєнного стану в Україні
- Ø Проведення літньої кампанії з учнівською молоддю
- Ø Шляхи підвищення рівня еколого-патріотичного виховання молоді
- Ø Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу. Новітні навчальні програми за вимогами часу

На початку наради головуючий, директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України Вербицький Володимир Валентинович закликав присутніх згадати хвилиною навчання загиблих громадян України у російсько-українській війні.

Серед доповідачів були представники Міністерства освіти і науки України, які окреслили основні вектори позашкільної освіти у період воєнного та післявоєнного стану.

З настановою на нараді виступили:

- Середницька Алла Дмитрівна – Начальник відділу позашкільної освіти та виховної роботи МОН України
- Єресько Олег Вікторович – Генеральний директор Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти МОН України
- Сальков Віктор Васильович – В.о. керівника експертної групи з питань позашкільної та інклюзивної освіти МОН України

Висловлена подяка педагогічним колективам ЗПО еколого-натуралістичного профілю за потужну роботу в організації освітнього процесу, проведення

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

організаційно-масових заходів всеукраїнського і місцевого рівня. Алла Дмитрівна зазначила що за три місяці війни постраждали 25 закладів позашкільної освіти, з них 9 зруйновано повністю. Олег Вікторович запропонував директорам долучитись до розробки деталізованого плану заходів з національно-патріотичного виховання. Акцентував увагу на продовження якісної підготовки і перепідготовки педагогічних кадрів, потреба в яких відчувається в державі. А Віктор Васильович зауважив на важливих аспектах збереження і покращення матеріально-технічного забезпечення ЗПО.

Володимир Валентинович звернув увагу учасників онлайн наради на потребу безперечного збереження функціонування установ системи позашкільної освіти та їх колективів. Зауважив що на сьогодні важливо зберегти державницький характер позашкільної освіти інакше нашу нішу займуть приватні юридичні особи.

Було надано слово кожному директору обласного закладу позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку для висвітлення стану речей та інформування присутніх щодо функціонування ЗПО під час військового стану. Обговорювались питання надання освітніх послуг здобувачам освіти, волонтерська діяльність, пошук нових форм роботи з молоддю. Директори обласних ЕНЦ (СЮН) окреслили основні проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення.

На завершення наради поінформовано присутніх щодо планів Національного еколого-натуралістичного центру на літній період і на осінь, перебіг масових заходів, проведення курсів перепідготовки педагогічних кадрів, зміст методичного роботи у підготовці навчальних програм тощо.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

На Рівненщині відбулося засідання на тему «Дистанційне навчання як невід’ємний атрибут сучасної освіти в позашкільлі»

19 травня 2022 року відбулося засідання методичного об’єднання керівників гуртків відділу екології та ландшафтного дизайну на тему «Дистанційне навчання як невід’ємний атрибут сучасної освіти в позашкільлі».

Керівники гуртків обмінялися досвідом проведення занять у дистанційному форматі. Під час онлайн занять вони демонстрували як можна організувати практичну роботу, яка була запланована, гуртківцям в домашніх умовах, як правильно висівати насіння квітково-декоративних рослин, проводили майстер-класи з виготовлення аплікацій з паперу, виробів з природного матеріалу, малювання, проводили екскурсії по території закладу, в тепличному комплексі.

Для керівників гуртків був проведений майстер-клас «Живцювання квітково-декоративних кущів». Педагоги заклали шкільку для укорінення живців самшиту, ялівцю, спіреї, туї, піроканти, барбарису, форзиції та інших кущів. Загальна кількість – близько 1000 шт. Набутими знаннями та навичками керівники гуртків поділяться зі своїми вихованцями, а укорінені живці кущів будуть висаджені на території Станції юних натуралістів Рівненської обласної ради.

На завершення засідання відбулося активне обговорення планів щодо подальших форм проведення методичних об’єднань відділу екології та ландшафтного дизайну.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

**На Станції юних натуралістів Рівненської обласної ради проведено
онлайн-засідання**

23 травня 2022 року на платформі Meet відбулося онлайн-засідання методичного об'єднання керівників гуртків відділу біології та валеології на тему «Впровадження інтерактивних та інформаційно-комп'ютерних технологій на заняттях гуртків еколого-натуралістичного напрямку».

Розглядалися питання:

1. Використання інформаційно-комп'ютерних технологій на заняттях гуртків «Основи біології» та «Основи валеології».
2. Використання веб-квестів у позашкільній освіті.
3. Сучасні підходи до використання інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях гуртка «Юні акваріумісти».

ВЛАСИК Алла, завідувач відділу біології та валеології, акцентувала увагу на тому, що керівники гуртків повинні бути в постійному пошуку нових способів надання знань, творчо підходити до організації освітнього процесу, навчати вихованця навичкам аналізу отриманих відомостей, умінню шукати і знаходити необхідні знання різними способами та з різних джерел, синтезувати їх та створювати нові. Суспільство потребує нового педагога, що вміє вчитися сам і усвідомлює необхідність вчитися постійно, здатний реагувати на вимоги часу та відповідати на них, орієнтований не на передачу знань вихованцям, а на навчання способам їх отримання, володіє інноваційними інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ). Важливого значення набуває проблема професійного самовдосконалення педагога шляхом цілеспрямованої самоосвітньої діяльності. Розв'язати цю проблему допоможе використання інформаційно-комунікаційних технологій з метою професійного зростання, формування у педагога прагнення до самовдосконалення, саморозвитку та самореалізації.

БОБРОВСЬКА Валентина, керівник гуртка, розповіла про використання інформаційно-комп'ютерних технологій на заняттях гуртків «Основи біології» та «Основи валеології». Існують різноманітні способи застосування засобів мультимедіа в позашкільному освітньому процесі:

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

- розробка ситуаційно-рольових та інтелектуальних ігор з використанням штучного інтелекту;
- моделювання процесів і явищ;
- забезпечення дистанційної форми навчання;
- проведення інтерактивних освітніх телеконференцій;
- створення і підтримка сайтів закладів позашкільної освіти;
- створення презентацій навчального матеріалу;
- здійснення проєктної і дослідницької діяльності вихованців гуртків.

ЛУЦИШИН Світлана, керівник гуртка, розповіла про використання веб-квестів на заняттях гуртків для дітей дошкільного віку. Робота вихованців в такому варіанті проєктної діяльності, як веб-квест, урізноманітнює освітній процес, робить його живим і цікавим.

На завершення засідання методичного об'єднання педагога відділу біології та валеології обмінялись думками, намітили плани на подальше проведення методичних об'єднань та підвели підсумки роботи.

Знайомтесь – загадкові кажани! Воркшоп з виготовлення ящиків для кажанів

Страх – це нормальна фізіологічна реакція людського організму. Особливо, коли людина стикається із чимось невідомим, загадковим. Кажани завжди вселяли страх у людей, асоціюючись із вампірами і графом Дракулою. Також останнім часом на фоні пандемії COVID-19 спостерігається явище „хіроптофобії” або страху перед кажанами.

Про те, чим особливі ці тварини, де живуть рідкісні види кажанів, чому їх потрібно охороняти і в які міфи, пов’язані з кажанами, не варто вірити, розповіли під час еколого-освітнього заходу педагоги Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру Ольга Величканич і Оксана Стрічко. Цього разу педагоги завітали до дітей внутрішньо переселених осіб, які тимчасово проживають у природничо-гуманітарному коледжі Ужгородського національного університету.

Кажани – нічні таємничі створіння, побачити яких на власні очі можна нечасто. Є серед них маленькі й великі, симпатичні і не дуже. Проте в більшості своїй вони зовсім не створюють небезпеки і навпаки беззахисні перед людиною, і ставитися до них потрібно дбайливо.

Рукокрилі – єдині ссавці у світі, здатні до активного польоту. Для орієнтування в просторі вони користуються складними механізмами ехолокації. А ще кажани – надзвичайно вразливі тварини, котрі характеризуються дуже низькою плодючістю: як правило, самка народжує всього одне дитинча на рік! І, до речі, як і інші ссавці, самки вигодовують своїх малят грудним молоком, а не комахами. Ті кажани, що харчуються нектаром, беруть активну участь у запиленні рослин.

Усього вченими вивчено і описано близько 1100 видів рукокрилих. І лише три з них належать до вампірів, у чий раціон входить свіжа кров. Але вони нападають на людину виключно рідко, віддаючи перевагу крові сплячої великої рогатої худоби.

Жоден з видів летючих мишей не несе загрози людині, хоча під час укусу можуть переносити різні захворювання.

Близько половини всіх існуючих нині видів кажанів знаходяться на межі вимирання і занесені до Червоної книги. Людська цивілізація витісняє їх, а шумове забруднення заважає їм орієнтуватися у просторі.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

У кажанів дуже мало природних ворогів, лише іноді вони стають здобиччю сов, денних хижих птахів, лисиць. А от найбільшою загрозою для них є хвороби та людська діяльність. Серед основних небезпек для популяцій кажанів є деградація біотопів та застосування деяких пестицидів. Навіть розвиток вітрової енергетики (у разі неправильного вибору місця розміщення вітрової електростанції) несе серйозні загрози популяціям рукокрилих.

Користь кажанів важко переоцінити. Впродовж теплого періоду року лише одна невелика колонія рукокрилих (20-40 особин) може спожити від 60 до 150 тисяч комах, загальною вагою близько 15 кілограмів. І що, особливо важливо, вони живляться комахами сутінково-нічного типу активності, яких птахи практично не споживають.

Тому їх потрібно оберігати. Адже, причини їх зникнення іноді досить банальні, зокрема, елементарна неграмотність і забобони людей. Серед інших причин: вирубування дуплистих дерев (деякі види кажанів селяться в дуплах), застосування різних отрутохімікатів та відсутність придатних місць для проживання.

А як можемо ми, люди, допомогти цим маленьким істотам вижити поруч із нами? Відповідь на це питання шукали діти, включившись у обговорення цікавого і повчального відеоролика, наданого Союзом охорони природи Німеччини (NABU).

Також під час заходу учасники мали змогу попрактикуватися у монтуванні bat-боксів (будиночків для кажанів). Допомагав їм у цьому Андрій Доніченко, співробітник Інституту релігійних студій, який власноруч розробив їх як збірні конструкції, змонтувати які під силу навіть дівчаткам.

Захід проведено в рамках проєкту Vat4Man „Підвищення екологічної обізнаності в місцевих громадах шляхом спільного збереження кажанів у природних регіонах Угорщини, Словаччини, Румунії та України”, що виконується Асоціацією Е-Консалт Сату Маре у партнерстві з Інститутом еколого-релігійних студій, Товариством із захисту кажанів Словаччини та Угорською асоціацією орнітології та охорони природи і фінансується Програмою транскордонного співробітництва ЄС Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020.

Ольга Величканич, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи
ЗОЕНЦ

Оксана Стрічко, методистка відділу екології та природоохоронної роботи ЗОЕНЦ

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Українські розробники змагатимуться на світовому фіналі конкурсу комп'ютерних проєктів «INFOMATRIX» 2022 року

23 і 26 травня 2022 року, в режимі онлайн з використанням платформи Moodle, проведено останній, генеральний прогін команди українських розробників цифрового програмного контенту, з числа учасників кваліфікаційного відбору. Не дивлячись на те, що фінал Всеукраїнського чемпіонату з інформаційних технологій «Екософт» і національного етапу Міжнародного конкурсу комп'ютерних проєктів «INFOMATRIX» на сьогодні провести в очному форматі не можливо, у квітні організовано окремий кваліфікаційний відбір та онлайн представлення власних розробок частиною фіналістів. Оргкомітет і суддівська колегія відібрали 20 наших хлопців і дівчат, авторів 16 кращих проєктів.

І вже останнього разу номінанти на участь у світовому змаганні захищались англійською. Шліфуючи виступи розробників, Меліховим Ігорем Олександровичем, Войченком Олексієм Петровичем, Шахновським Аркадієм Меркуловичем, Пустовойтом Олегом Віталійовичем та іншим організаторами надані останні рекомендації щодо якісного представлення розробок, поради стосовно дотримання лаконічності у доповідях, тактовність та чіткість у відповідях на питання журі.

Світовий фінал у форматі онлайн представлення авторських програмних і апаратних рішень для обчислювальних систем пройде 3-7 червня 2022 року в Мексиці (Гвадалахара, Джаліско). Попередньо з Міжнародним оргкомітетом вирішено ряд важливих питань щодо сприяння участі української команди у змаганні.

Щиро сподіваємося на гарні результати виступу наших молодих розробників. Бажаємо хлопцям і дівчатам перемоги!

21 травня відзначався Всесвітній день зникаючих видів, мета якого спрямовувалась на усвідомлення глобальної важливості захисту зникаючих видів тварин, рослин та інших живих організмів, а також дій, які необхідно здійснювати задля їх захисту та подальшого збереження. Зникаючі види – біологічні види, які знаходяться під загрозою вимирання. Це дуже серйозна екологічна проблема. Тому надзвичайно важливо звертати увагу дітей на вивчення та збереження біорізноманіття нашого краю.

З цією метою 20 травня педагогами Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру проведено екозахід із вихованцями ЗОЕНЦ та дітьми вимушеними переселенцями у формі екскурсії у природу.

Юні природолюби відвідали Підзамковий парк, який є парком-пам'яткою садово-паркового мистецтва місцевого значення, де діти мали можливість відчувати всю красу природи, побачити і доторкнутися до платана кленолистого – меморіального дерева Закарпаття. Саме у цю весняну пору можна спостерігати за птахами, які гніздяться подалі від галасливих вулиць міста, відчувати аромати квітучих рослин, почути дзюркіт річки Уж.

Насамперед юні дослідники розпочали найцікавішу і найвідповідальнішу роботу, а саме: спостереження. Діти поділились на три групи і отримали завдання. Група спостерігачів впізнавали за листком дерева парку. Натуралісти відгадували за описом тварину. Ботаніки ділилися знаннями про вказану рослину. Приємно було спостерігати, як завзято працюють наші вихованці, доповнюючи відповідями один одного та з якою цікавістю ведуть пошукову роботу. Юні пошуковці зазирали з лупою та біноклем у найвіддаленіші куточки парку, видивляючи цікаві і невпізнані рослини, спостерігаючи за птахами.

Оскільки зникаючі види рослин і тварин потерпають, в основному, від втрати і деградації територій проживання, то дітям педагоги запропонували висловити свої пропозиції щодо вирішення цієї проблеми. І найперше, чим можуть допомогти діти цим територіям, – це дотримуватися правил поведінки у природі.

На заключному етапі екозаходу педагоги провели бесіду на тему „Червона книга – сигнал тривоги”, наголосивши на винятковій важливості Червоної

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

книги як офіційного державного документу, який містить перелік рідкісних, вразливих і зникаючих видів тваринного і рослинного світу в межах України, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів і заходи щодо їх збереження. Ознайомитися з деякими представниками червонокнижної флори і фауни, які зустрічаються на території Закарпаття, діти мали можливість, розглядаючи демонстраційні картки „Тварини та рослини Червоної книги України”.

Сподіваємося, що отримані знання та проведені спостереження вкотре переконують молодь у важливості збереження біорізноманіття нашого краю і планети загалом!

Не забуваймо, що ми є частинкою природи, тому маємо зробити все можливе і неможливе, щоб зберегти усі існуючі види тварин і рослин!

Оксана Стрічко, методистка відділу екології та природоохоронної роботи;
Ольга Величканич, завідувачка відділу біології та дослідницько-
експериментальної роботи

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Педагогічний колектив Станції юних натуралістів Рівненської обласної ради провів екскурсійну подорож для юних книголюбів

З метою повноцінного навчання і відпочинку учнівської молоді, розвитку їх творчих здібностей, удосконалення умінь і навичок з певних профілів діяльності, проведення природоохоронної та краєзнавчої роботи, покращення психоемоційного стану дітей у період військового стану педагогічним колективом комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради 24 травня 2022 року проведено навчально-пізнавальну екскурсійну подорож «Стежинками природи» для юних книголюбів, яких організували працівники Рівненської обласної бібліотеки для молоді спільно з інспекторами Ювенальної превенції Рівненського районного управління поліції.

Діти в різних куточках України, які змушені були залишити свої домівки у зв'язку з війною в Україні, мандрували екологічною стежкою, дізнались багато цікавої інформації про тваринний світ різних континентів у живому куточку, дізналися про особливості вирощування рослин у овочевій та квітковій теплицях, на навчально-дослідній земельній ділянці, відвідали куточок екзотичних рослин, дендропарк, сад пахощів, колекційну ділянку лікарських рослин, милувались колекцією однорічників та багаторічників, які прикрашають територію Станції. Відвідувачі спостерігали за бджолами на пасіці, дізналися про особливості професії пасічника. На завершення міні-подорожі діти мали змогу випустити в небо голуба- символ миру, віри та духовної чистоти.

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

**Еколого-натуралістичні заклади позашкільної освіти
Дніпропетровщини в дії**

Комунальним закладом освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради з 20 по 26 травня 2022 року виконаний наступний обсяг робіт:

– на сайті закладу <http://dneprunnat.dp.ua> розміщено: сторінка сайту “ДО ПЕРЕМОГИ ЧЕРЕЗ ДИТЯЧУ ТВОРЧИСТЬ ТА ПІЗНАННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ” для юннатів, батьків, колег, дописувачів доповнена: майстер-класом “Галявина первоцвітів”, схемою-оригамі “Півень та курка”, тематичними матеріалами “Символіка рослин”, “Пташина веселка”, “Загадки про собак” тощо (8 матеріалів);

матеріали дистанційної роботи для вихованців гуртків (до 15 інформаційних матеріалів);

– постійно наповнюється тематичними матеріалами сторінка закладу у соціальній мережі Facebook <http://www.facebook.com/groups/233955728003987>;

– створено і розміщено в соціальних мережах відеоролик про колекцію квітково-декоративних рослин закладу “Квітучі іриси”;

– до Дня вишиванки підготували фотоколаж та майстер-клас по виготовленню паперової вишиванки і розмістили в вайбер спільнотах, Фейсбуці;

– в рамках Всеукраїнської трудової акції “Турбота тобі, рідна моя Україна!” проведено роботи по благоустрою та озелененню території КЗО “ОЕНЦДУМ” – прополка клумб (на площі 100 кв. м) та території навчально-дослідної земельної ділянки (на площі 250 кв. м), полив рослин в теплиці, розмноження багаторічних рослин (висадка хост на клумби), висадка на НДЗД коренеплодів моркви та буряка для отримання насіння;

– проведено догляд та годівлю декоративних та свійських тварин і птахів КЗО “ОЕНЦДУМ” та Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, які утримуються в куточку живої природи та зоолого-тваринницькому комплексі КЗО “ОЕНЦДУМ”;

– підготовлені пропозиції до заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України;

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

– підготовлено наказ КЗО “ОЕНЦДУМ” та проєкт наказу департаменту освіти і науки про підсумки обласного етапу Всеукраїнського природоохоронного конкурсу “Годівничка” (44 звітних матеріалів з 21 територіальної громади, переможцями визначено 26 учасників);

– проводиться обробка оціночних листів журі по підведенню підсумків обласного конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт по секціях обласної Природничої школи учнівської молоді та підготовка аналітичної довідки для підсумкового наказу департаменту освіти і науки;

– взята участь у II кварталній онлайн-наradі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України для директорів обласних закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку;

– надавались консультації педагогічним працівникам закладів освіти області щодо участі в обласних та всеукраїнських заходах: “Природна скарбниця Придніпров’я”, “Всеукраїнська олімпіада випускного шкільного дослідництва (учнівських дослідницьких проєктів)” та “Квітуча Україна”.

Філія КЗО “ОЕНЦДУМ” “Шафран”:

– проведена волонтерська робота в громаді: різання тканини для плетіння маскувальних сіток;

– проведені дистанційні заняття гуртків згідно графіку, матеріали розміщено ФБ сторінці філії;

– постійно наповнюється тематичними матеріалами сторінка закладу у соціальній мережі Facebook. Комунальний позашкільний навчальний заклад “Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді” Обухівської селищної ради:

– проведено фінальну підготовку робіт до Всеукраїнського конкурсу “Юний дослідник”, роботи відправлені до Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді;

– проведена підготовка Гладкої Діани, переможця II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів ДВ МАН України, до III етапу конкурсу. Для участі в даному конкурсі оформлені необхідні матеріали (постер, мультимедійна презентація, відеозапис виступу учениці);

– продовжуються фенологічні спостереження за бруньками дерев для участі в обласних та всеукраїнських конкурсах природоохоронного спрямування;

– підготовлено агітаційний відеоролик “В країні первоцвітів”. Комунальний заклад “Марганецький міський еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Марганецької міської ради:

– проведено благоустрій території навчального закладу, прополка та догляд на клумбах;

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

– керівники гуртків працюють з вихованцями дистанційно, тематичні матеріали викладаються на сторінку КЗ “МЕНЦДУМ” у соціальній мережі Facebook <https://www.facebook.com/encmarganets> (12 навчальних публікацій);

– 2 вихованців КЗ “МЕНЦДУМ” Глотова Ганна та Козирицька Анастасія 25.05.2022 р. взяли участь у II етапі Всеукраїнського інтерактивного конкурсу “МАН-Юніор Дослідник” в номінації “Еколог-Юніор” (онлайн-захист);

– підготовлено та відправлено звітні матеріали для участі в обласному конкурсі “Природна скарбниця Придніпров’я” – 3 роботи, в номінації “Первоцвіти Дніпропетровщини”, “Дерево життя”, “Балки Придніпров’я”.

Комунальний заклад “Дитячий екологічний центр” Кам’янської міської ради:

– продовжена робота по догляду за рослинами на навчально-дослідній земельній ділянці:

висаджена розсада огірків, вирощена самостійно, 20 шт;

проведено вирівнювання квіткового орнаменту багаторічної клумби (10 орнаментів);

зроблена закладка плодово-ягідних кущів червоної смородини, тим самим долучилися до загальнонаціональної трудової акції “Турбота тобі, рідна моя Україно!”;

проведена прополка у відділах лікарських та овочевих рослин (разом 0,05 га);

проведена обрізка кущів санталіни зеленої (36 шт.);

– проведений покіс газонної трави на території закладу (0,07 соток);

– взята участь в обласному конкурсі “Вишиванка – серце України, зіткане з любові”, 2 вихованця закладу розмістили в соціальній мережі малюнки з хештегом #kzrosopodor_vyshyvanka;

– підготовлено і відправлено роботи на обласний природоохоронний конкурс “Природна скарбниця Придніпров’я” за номінаціями: “Балки Придніпров’я” – 1 робота, “Дерево життя” – 1 робота, “Первоцвіти Дніпропетровщини” – 1 робота та 1 презентація;

– заготовлено сіно для тварин куточку живої природи, 200 кг;

– взята участь в онлайн-зустрічі, яку проводив “Центр професійного розвитку педагогічних працівників у рамках проведення “Травневих зустрічей”;

– керівник закладу Гаврилюк А.І. була присутня на II кварталній онлайн-наradі для директорів закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку, яку провів Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді

МОН

України.

Комунальний позашкільний навчальний заклад “Станція юних натуралістів Покровського району” Криворізької міської ради:

– керівники гуртків систематично щотижнево готують відеозаняття, які представлені в вайбер спільнотах, Фейсбуці (група: КПНЗ “СЮН Покровського району” КМР), на освітньому порталі м. Кривого Рогу;

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

– у відділі квітництва продовжується обробка клумб, полив квітів, обробка хвойних рослин отрутохімікатами, висадка однорічників;

– у відділі овочівництва прополюються грядки овочевих культур, висаджуються гарбузові;

– керівники гуртків готують матеріали з гуртківцями для участі у:

II етапі Всеукраїнського конкурсу з квітництва та ландшафтного дизайну “Квітуча Україна” (команда від СЮН стала переможцем відбіркового етапу конкурсу),

обласному конкурсі “Природна скарбниця Придніпров’я”,

Всеукраїнській олімпіаді випускного шкільного дослідництва (учнівських дослідницьких проєктів),

в постерному захисті в секції “Екологія та аграрні науки” III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України (Крикун Анастасія є фіналісткою цього конкурсу);

– проводили волонтерську діяльність:

допомога переселенцям (збір речей), плетіння сітки;

для колективів ОСББ, де є переселенці, надали благодійну допомогу – поділилися посадковим матеріалом для благоустрою;

для дітей переселенців проводилися екскурсії;

– на території СЮН та за територією технічний персонал проводить покоси трави, знищує карантинні рослини.

Комунальний позашкільний навчальний заклад “Станція юних натуралістів Тернівського району” Криворізької міської ради:

– педагоги закладу проводять дистанційну навчальну та виховну роботу зі своїми вихованцями. Заняття гуртків проводять під час спілкування у вайбер-чатах, на віртуальних уроках на платформі “Всеосвіта”, викладають свої матеріали на Криворізьку освітню платформу, у групу “КПНЗ Станція юних натуралістів Тернівського району” у Facebook на “Всеосвіту”;

– в передостанній тиждень навчального року були проведені роз’яснювальні бесіди з вихованцями з техніки безпеки: “Тиждень знань з основ безпеки життєдіяльності” та “Єдина виховна година” (24.05.22) перед літнім канікулярним періодом 2022 року;

– 19 травня колектив урочисто відзначив День вишиванки. Всі педагоги були одягнуті у гарні вишиванки, провели фотосесію разом зі своїми дітьми;

– керівники гуртків провели виїзні заняття:

майстер-класи – на базі КЗШ № 42 для дітей вимушених переселенців з Донецької області – по виготовленню композицій з природного матеріалу “Міні-сад” та по виготовленню об’ємних паперових моделей;

заняття для дітей переселенців на базі КЗШ № 45 – створення поробок з паперу у техніці оригамі та рухливі ігри;

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

- 24 травня заклад відвідали учні 1 класу КЗШ № 78: діти ознайомилися з гуртками СЮН, годували тварин живого куточка, весело провели свій час на території;
- на обласний конкурс “Природна скарбниця Придніпров’я” було підготовлено та надано звіт колективу СЮН щодо участі в номінації “Первоцвіти Дніпропетровщини”, та дослідницьку роботу Павленко Віталія, вихованця гуртка “Юні екологи” – в номінацію “Дерево життя”;
- на обласний конкурс фотоколажів “Збережи красу планети” була підготовлена та надана робота Литвін Вікторії, вихованки гуртка “Віповідальне споживання”;
- на онлайн-конкурс дитячих малюнків “Країна моїх прав” було надіслано 3 роботи вихованців гуртка “Юні друзі природи”;
- продовжуються роботи по благоустрою території: викошується трава на газонах, оновлюється склад і деякі архітектурні форми окремих квітників;
- висаджено розсаду томатів у відкритий ґрунт, висіяні кабачки, патисони;
- 20 травня на потреби ЗСУ були передані подушки, ковдри та ще деякі речі, зібрані та виготовлені працівниками станції юннатів. Керівник гуртка Андрійченко Л.Ю. продовжує працювати над пошиттям розгрузок для ЗСУ;
- для озеленення території біля виконкому Тернівської районної у місті Кривому Розі ради були надані саджанці квітково-декоративної рослини-седуму (очиток) в кількості – 7 шт.
Комунальний заклад “Нікопольський міський еколого-натуралістичний центр” Нікопольської міської ради:
- в рамках Всеукраїнської трудової акції “Турбота тобі, рідна моя Україна!” провели контейнерування саджанців дубу (25 шт.) для висадки в міському парку;
- продовжили роботу по впорядкуванню навчально-дослідної ділянки;
- провели оглядову екскурсію для дітей та працівників відділу освіти і науки Нікопольської міської ради (14 чол.);
- провели захід “Родинні прогулянки”. Мета: ознайомлення мешканців міста та тимчасових переселенців з діяльністю екоцентру, зняття психологічної напруги у дітей та дорослих в процесі спілкування з тваринками живого куточку.

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Органічні відходи – подарунок природі!

29 травня у світі відзначають День компосту. Свято покликане привернути увагу до проблеми використання добрив, які шкодять навколишньому середовищу та нагадати людям про натуральні аналоги, які коштують дешевше і приносять чимало користі.

Компост – це органічне добриво під будь-які види сільськогосподарських культур, отримане в результаті розкладання органічних відходів рослинного або тваринного походження. Утилізація органічних речовин шляхом компостування не забруднює довкілля.

Як відомо, компост покращує структуру ґрунту, робить його більш водо- і повітропроникним.

Педагогами Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру Іриною Катрич та Оксаною Кремінь проведено цікаве та пізнавальне заняття для юннатів екоцентру та дітей вимушених переселенців з м. Харків. Заняття складалося з двох частин: теоретичної й практичної. У першій половині діти ознайомилися з видами відходів, і кожний юннат склав список відходів, які він викидає протягом дня.

Погравши в гру „Сортуємо сміття” перейшли до більш детального вивчення саме органічних відходів, з яких робиться компост. Велику увагу приділили опалому листю, яке не можна спалювати, а краще компостувати. Розібравшись, що можна, а що не можна викидати у компостер, перейшли до практичної частини заняття, під час якої дітки залюбки зібрали скошену траву і вивезли у компостну яму.

Відомий учений-грунтознавець, професор М. К. Шичула казав, що компост – це пожива для ґрунту і додаткова можливість відновлювати родючий шар ґрунту – гумус.

Ірина Катрич, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

Підбито підсумки навчання юних лісівників Пліщинської гімназії на Хмельниччині

Напередодні свята останнього дзвоника у Пліщинській гімназії Шепетівської міської ради відбулося підсумкове навчальне заняття юних лісівників учнівського лісництва гімназії та ДП «Шепетівський лісгосп», яке проводилося у спеціалізованому класі, обладнаному базовим господарством. Звіт про роботу юних лісівників приймали шефи: директор ДП «Шепетівський лісгосп» Володимир Михайлович Сасюк, лісничий Пліщинського лісництва Михайло Вікторович Савчук, інженер лісових культур Анна Олександрівна Кирильчук. Управління освіти представляла консультант Шепетівського центру професійного розвитку педагогічних працівників Тетяна Петрівна Сокальська. Юні лісівники Зразкового учнівського лісництва «Пліщинське» (керівник – Микола Андрійович Зведенюк, вчитель хімії та автор навчальних посібників і програм) звітували шефам-наставникам про свої здобутки у 2021-2022 навчальному році. А похвалитися було чим. Чого лише варта їх перемога і Гран-Прі у Всеукраїнському зльоті учнівських лісництв закладів загальної середньої та позашкільної освіти в 2021 році у Києві, а ще вдвічі приємніше те, що ця перемога вже друга, після здобутої ними в 2014 році у Луцьку і Гран-Прі з правом приймати наступний Зліт у Хмельницькій області. Як завжди, в минулому навчальному році юні лісівники працювали за затвердженим робочим планом: вчили теорію, садили дерева та кущі, доглядали за насадженнями, проводили фенологічні спостереження, брали активну участь в обласних та всеукраїнських акціях, восени минулого року доповнено шкільний дендропарк. Висаджено 65 кущів бузку звичайного та калини звичайної, більше 200 дерев листяних порід. З допомогою базового лісгосподарського підприємства створено трояндову алею. Не припинялася робота учнівського лісництва і в період воєнного стану. У зв'язку з підготовкою до Всеукраїнського зльоту один раз на тиждень проводилися навчальні заняття в режимі он-лайн. Важливим є і те, що завдяки потужній підтримці ДП «Шепетівський лісгосп» поповнено клас учнівського лісництва спеціальною літературою, стендами, портретами вітчизняних лісівників, роздавальним і дидактичним матеріалом (фотоальбоми, теми наукових робіт, сценарії проведення всеукраїнських та обласних заходів та ін.), проведено ремонт класу учнівського лісництва, повністю замінено в ньому меблі.

У дендропарку проведено формування крон деревних і кущових видів рослин. Для закріплення вивченого матеріалу та популяризації лісівничих професій шефи-лісівники замовили ще й стенди та аншлаги на лісівничу тематику, якими буде доповнено дендропарк найближчим часом.

З метою ремонту розарію виконано його моніторинг. Ведуться роботи з розширення території дендропарку (планування та розмітка доріжок, визначення рослин для їх формування, зносяться старі дерева тощо). Продовжуються наукові дослідження з метою вивчення фізико-механічних властивостей деревини клена-явора і вільхи чорної. А сьогодні, в планах гімназистів не лише мрії про літній відпочинок, а й наміри проводити дослідження за планами своїх науково-дослідницьких робіт та проєктів, щоб у наступному навчальному році брати участь і здобувати призові місця в обласних та всеукраїнських профільних конкурсах. Підсумки роботи зразкового учнівського лісництва підвів директор ДП «Шепетівський лісгосп» Володимир Михайлович Сасюк. Він подякував учням за їх працю й непересічні досягнення, адже про їхнє учнівське лісництво знають не лише в області, а й далеко за її межами, побажав їм нових здобутків і успіхів. Разом із тим колишній юний лісівник, а нині директор одного із найбільших лісгосподарських підприємств області, намітив плани роботи учнівського лісництва на майбутнє. Це, перш за все – проведення навчальних літніх екскурсій у регіональний ландшафтний парк «Мальованка», ремонт доріжок та альтанок у шкільному дендропарку тощо.

Значну увагу звернув Володимир Михайлович на профорієнтаційну роботу. В зв'язку з перепрофілюванням закладу він порадив переорієнтувати роботу учнівського лісництва на співпрацю із лісівничими коледжами. Обговорено питання щодо участі юних лісівників гімназії у проведенні Всеукраїнського зльоту учнівських лісництв. Тетяна Петрівна зазначила, що в Пліщинській гімназії, завдяки піклуванню про неї лісівників, створено хорошу навчальну базу і тут неодноразово проводились республіканські, регіональні, обласні й районні профільні тематичні семінари та обмін досвідом роботи творчо працюючих педагогів-натуралістів. Завершуючи зустріч, Володимир Сасюк та Тетяна Сокальська запропонували дирекції гімназії провести найближчим часом на її базі семінар на лісгосподарську тематику для директорів та заступників ЗСО Шепетівської громади.

Дирекція, педагогічний колектив школи, вихованці учнівського лісництва щиро дякували шефам-лісівникам за їх турботу, і велику практичну допомогу, запевнюючи їх, що колектив гімназії не збавлятиме свого творчого поступу і буде працювати стабільно, ритмічно й продуктивно.

За матеріалами Пліщинської гімназії

У травневій природі багато цікавого. Квітнуть дерева і трави. З ранку до вечора гудуть бджоли, збираючи цілющий травневий мед. Дикорослі трави доповнюють нашу їжу вітамінною зеленню. Вилітають травневі хрущі. У більшості пернатих мешканців з'явилися пташенята.

Поспілкуватись з природою Боздошського парку весняної днини вирішили вихованці гуртка „Юні квітникарі” Закарпатського еколого-натуралістичного центру під керівництвом педагога Оксани Кремінь. Окрім знайомства з деревними та чагарниковими породами парку, який є парком-пам'яткою садово-паркового мистецтва місцевого значення, діти розгадували ребуси та головоломки на тему „Весняні явища природи”, виконували завдання на кмітливість „Вгадай пташку за описом” та „Розпізнай пташиний дзьоб”, шукали відповіді на екологічні задачі.

Особливою цікавинкою для юннатів виявилось завдання знайти комаху і розглянути її під збільшуваним склом. Жваво обговорюючи між собою різноманітність її покривів, будову тіла, колір та розмір, дітям вдалося роздивитися наступних комах: мурашу чорну, сонечко семикрапкове, муху звичайну, травневого хруща та його личинку.

Слухаючи звуки природи, ми отримали надзвичайну насолоду від емоційного сприйняття весни. Закривши очі, вдихнули чисте прохолодне повітря, відчули запах зелені, почули мелодійні співи птахів, скрекотіння коників, квакання жаб, дзижчання комарів, гуркотіння річки та легенький шелест листя дерев, спричинений вітром.

Йдучи вздовж прибережної зони річки Уж, натрапили на мурашник. Обстеживши його, помітили, що з однієї сторони мурашник хтось суттєво розворушив. Тут вочевидь побували хулігани. Не дивлячись на це, жителі мурашника тим часом, акуратно завершували поверхи своєї домівки. „Відомо, що мурах називають санітарами лісу. Достатньо п'яти мурашників, аби захистити від комах-шкідників дерева на ділянці лісу розміром 100 на 100 м”, – повідомила всім присутнім Маринка, вихованка гуртка.

Оскільки Закарпаття славиться багатими бальнеологічними ресурсами, окремо ознайомились із мінеральним джерелом парку, яке користується неабиякою популярністю серед жителів міста.

Дорогою додому діти активно обговорювали все побачене і почуте, що дуже радує, оскільки спілкування з природою, свіже повітря, цікаві заняття – все це приносить позитивні емоції і відволікає від сумного сьогодення.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Екскурсія пройшла цікаво та пізнавально. Юні природолюбви зрозуміли, що жива природа потребує дбайливого ставлення, ми повинні її вивчати, досліджувати, берегти та примножувати її багатства.

Захід проведено у рамках співпраці обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (ЗОЕНЦ) із громадськими організаціями – „Закарпатське товариство охорони природи, „Інститут еколого-релігійних студій за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

Оксана Кремінь, завідувачка відділу організаційно-масової роботи

Хай у світі панує добро

У наш досить неспокійний та важкий час важливо говорити з дітьми про добро у різних його проявах.

Керівники гуртків КЗ ЛОР «Львівський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» провели інтерактивне заняття «Хай у світі панує добро» для школярів з числа вимушених переселенців із Донецької та Луганської областей про відповідальне та гуманне ставлення до тварин.

Педагоги розповіли дітям про життя домашніх тварин в притулку і вдома, обговорили з ними переваги проживання домашніх улюбленців біля господарів, продемонстрували короткі пізнавальні фільми про чотирилапих. Під час заняття діти розповідали про своїх домашніх тваринок, взяли участь у грі «Асоціація», де артистично зобразили улюблену домашню тваринку.

Щоб заняття пройшло активно і невимушено педагоги провели з дітьми руханку «Ходимо як коти», фізкультхвилинку «Шукаємо песика», зоовікторину «Загадкові улюбленці».

Такі заняття допомагають дітям відволіктися від щоденних проблем, посміхнутися, задуматись про милосердя та чуйність.

Н.Дендюк, методист ЛОЦЕНТУМ

Світ, який оточує людину – це, насамперед, світ природи з безмежним багатством, невичерпною красою. Природа – благородне джерело виховання особистості.

Цьогоріч День захисту дітей особливий, адже наша країна перебуває у стані війни з росією. Понад 200 дітей забрала війна, багато травмованих та перебувають у важкому психічному і стресовому стані. В День захисту дітей, 01 червня об 11 год. на території Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді відкривається Релаксаційно-екологічна стежка здоров'я.

Природа лікує... Релаксаційно-екологічна стежка здоров'я – територія освітньо-розвивальної роботи. Пройшовши її, дитина побачить красу природних об'єктів, ознайомиться з відомими і невідомими рослинами, тваринами, відчує красу природи тілом і душею.

Відвідати та пройти стежку можна щодня з 10:00 – 16:00 год.

Тернопільська область, м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 21; тел: (0352) 25-05-46.

Проведено обласний фестиваль екологічної творчості молоді
«Свіжий вітер»

26-27 травня 2022 року комунальним закладом «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради проведено обласний фестиваль екологічної творчості молоді «Свіжий вітер» у дистанційному форматі відповідно до військового стану в Україні. Конкурс сприяв формуванню екологічної культури молоді, залученню дітей та підлітків до природоохоронного руху, розвитку творчих здібностей підростаючого покоління.

У конкурсі взяло участь 39 колективів закладів загальної середньої та позашкільної освіти об'єднаних територіальних громад Рівненської області. Окремі команди виступали у двох номінаціях. У зв'язку з війною в Україні деякі учасники представили сольні виступи.

Команди-учасники підготували виступи із відкритим доступом на каналі Youtube – відеоролики, у яких висвітили екологічні проблеми сучасного світу. Конкурсні виступи відповідали тематиці конкурсу, були актуальними, висвітлювали різнопланові аспекти здоров'язберігаючих технологій, екології, теми війни в Україні та її наслідки для людства, відзначалися високою виконавською майстерністю та оригінальністю. Програма фестивалю передбачала виступи за двома номінаціями: «Екологічна мода» та «Екологічний театр». У номінації «Екологічна мода» 23 команди юних екологів представили колекції одягу, зачісок та візажу, створені з використанням природних матеріалів та матеріалів вторинного використання, 10 з яких здобули I місце. Покази супроводжувались описами моделей.

Виступи учасників у номінації «Екологічний театр» засобами театрального мистецтва привертали увагу глядачів до постановки та розв'язання екологічних проблем рідного краю. Було представлено 16 вистав на тему «Екологічна варта власного майбутнього», 7 з яких здобули I місце. Учасники фестивалю висвітили екологічні проблеми Рівненської області, розкрили проблему війни в Україні та закликали до миру, збереження здоров'я та довкілля. У костюмах акторів використовувалась національна символіка, звучали заклики до єдності представників різних регіонів для вирішення екологічних проблем.

Виступи екотеатрів та театрів екологічної моди спонукали глядачів замислитись над питаннями миру та єдності, захисту людства від шкідливого впливу сучасних технологій виробництва, які знищують природне середовище та руйнують здоров'я людей на Планеті.

Юннати ЗОЕНЦ та діти-переселенці із задоволенням відвідали зоологічний музей УжНУ

27 травня керівники гуртків ЗОЕНЦ, а саме Катрич І. С., Курак Ю. С. та Казаріна Е. І., з юннатами екоцентру та дітками з Харківської та Донецької областей відвідали зоологічний музей УжНУ, що розташований у будівлі колишнього Василянського монастиря. Музей у своєму розпорядженні має три кімнати, де розміщуються експонати не тільки Закарпаття, а й усього світу.

Перша кімната – ссавців. Тут знаходиться фауна хижих ссавців Закарпаття. Особливу увагу привернули представники родини котячих, а саме, рись і дикий лісовий кіт, які є представниками Червоної книги України. У цій виставковій залі також представлена родина куницевих, а саме борсуком, видрою, європейською норкою та горностаєм. Також юннати побачили найбільш примітивних представників тваринного світу Карпат – землерийку, бурозубку та звичайну хохулю.

Серед найбільших екземплярів, що водяться на Закарпатті, наш погляд привернув бурий ведмідь, дикий кабан, карпатський благородний олень, козуля. Важливе місце в експозиції займає колекція мисливських трофеїв – роги копитних тварин, яку зібрав ужгородський натураліст Іштван Лаудон, нараховує близько сотні екземплярів.

Цікавинками, що зібрані з усього світу, є австралійські кенгуру та страуси, антарктичні пінгвіни, індійські зебра та антилопа гну, американські пума та броненосець, індійський слон, бенгальський тигр, тибетські мавпи, а також тюлень та дельфін. Варто зазначити, що експонати виготовлені дуже точно та професійно, тому складається враження, ніби тварини за склом живі. Проте колекція ссавців також викликала інтерес завдяки химерним телятам, які представлені в музеї одразу в двох екземплярах – двоголової та двомордої.

Друга кімната відведена птахам, де особлива роль відводиться колекції хижих птахів.

Юннати екоцентру та дітки переселенці ознайомились з унікальними екземплярами, які занесені до Червоної книги України та зустрічаються в природі дуже рідко. Серед них: рожевий пелікан, гоголь, лелека чорний, беркут, сапсан, шуліка, пугач, сова довгохвоста і т. д. Серед цікавих представників

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

фауни світу є африканський страус, індійські фламінго та темний альбатрос, африканські нектарниці та какаду, американський туکان. Окреме місце відведене птахам-альбіносам, які доволі рідко зустрічаються в природі, серед них: біла ворона, горобці та півень.

Третій зал – змішаний. Найбільший за розміром, і мабуть, за враженнями. Тут діти побачили змій, ящірок, риб, жаб, метеликів, ознайомились з колекцією яєць різних птахів, з колекцією тропічних жуків, жуків-турунів фауни Закарпаття, комахами-ентомофагами Українських Карпат.

Саме у третій кімнаті діти побачили морських зірок, камчатського краба та європейських омарів. Важливе місце займає виставка плоских та круглих червів, точніше червів-паразитів.

Дуже насичено представлені колекції риб, жаб та плазунів. У колекції музею – мідянка, полоз, гадюка звичайна, ящірки Закарпаття та веретільниця. Окрім фауни Закарпаття діти ознайомилися із африканськими тропічними комахами, гримучою змією та кайманом, жабою-биком, літаючою жабою з острова Ява, хамелеоном, черепахами, літаючим драконом, азійською коброю, морськими зірками та їжаками, коралами, медузами та скатами Баренцового моря та Індійського океану, акулами, чотиризубом, рибою-пилою, рибою-прилипало, пінагором, морськими кониками, літаючою рибою, піранією та іншими тваринами з різних морів та океанів.

Зараз зоологічний музей – один із найбільших наукових осередків на Закарпатті. Це перлина, яка потребує постійного догляду.

Еріка Казаріна, керівниця гуртків ЗОЕНЦ;
Ірина Катрич, керівниця гуртків ЗОЕНЦ;
Юліанна Курак, керівниця гуртків ЗОЕНЦ

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Українська команда вперше взяла участь у Міжнародних GLOBE Іграх

Завдяки люб'язній підтримці наших чеських колег учасники програми GLOBE з Івано-Франківської міської дитячої екологічної станції та Великописарівської станції юних натуралістів (Сумська область) змогли взяти в них участь. Юні науковці на конференції представили презентації та постери, виступали з доповідями, відповідали на запитання. Також вчилися оцінювати та давати відгук про роботу своїх колег. Учасники з України неймовірно хвилювалися, адже вони вперше брали участь у GLOBE Іграх. Незважаючи на це, вони отримали неперевершений досвід спілкування з колегами-однолітками, фахівцями, побачили прекрасну природу Чехії, взяли участь у різноманітних майстер-класах і, звичайно ж, отримали незабутні враження. Кожній команді вручені сертифікати учасника GLOBE Ігор.

[Відеозапис перебігу участі України у GLOBE Іграх](#)

Фотоматеріали

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

«Фестиваль родинного тепла» до Міжнародного дня захисту дітей

1 червня з нагоди святкування Міжнародного дня захисту дітей Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України запросив своїх вихованців разом з батьками на свято «Фестиваль родинного тепла». У фестивалі НЕНЦ взяли участь понад 80 вихованців, керівників гуртків, батьків. Всі бажаючі мали можливість здійснити дивовижну подорож в Країну Юннатію. Занурення в світ прекрасного: підводне царство акваріумів, грація тварин тераріумів, життя екзотичних рослин Зимового саду, громадянська освіта в Музеї хліба, подорож до Куточку живої природи. Діти з задоволенням відвідали куточок контактної педагогіки на фермі НЕНЦ. Кожен мав змогу пройти сеанс анімалотерапії, потримати в руках кролика, морську свинку, каченя, сфотографуватися з віслюком, поні, страусом, павичем. Діти з задоволенням відвідали майстер-класи з прикладної екології.

В рамках свята відбулося вручення свідоцтв випускникам НЕНЦ про закінчення навчання в ЗПО. Всі учасники фестивалю отримали масу позитивних емоцій, нові знання та подарунки.

День захисту дітей святкували на Чернігівщині

У перший літній день в Україні, як і у всьому світі, відзначають добре і радісне свято – День захисту дітей. Цьогоріч його відзначення відбувається в особливих умовах, пов'язаних з широкомасштабної агресією росії. Традиція святкування Міжнародного дня захисту дітей 1 червня з'явилася у листопаді 1949 року завдяки спеціальній сесії Міжнародної демократичної федерації жінок в Парижі.

Вперше «Міжнародний день захисту дітей» відзначався в 1950-му році в 51 країні світу. Ініціативу підтримала ООН, назвавши захист прав, життя та здоров'я дітей одним з пріоритетних напрямів своєї діяльності.

20 листопада 1959 року Генеральна асамблея ООН проголосила Декларацію прав дитини, ключовими пунктами якої є рівні права дітей у сфері освіти, виховання, забезпечення, національності, соціального походження, матеріального стану.

Існує навіть окремий символ цього дня – зелений прапор, на якому зображена планета Земля, а довкола неї – фігурки дітей різних рас та національностей.

Сьогодні – це не лише свято, а й нагадування суспільству про важливість захисту прав дітей, прагнення, щоб усі діти України зростали під мирним небом щасливими та здоровими, а в майбутньому стали гідними громадянами своєї Батьківщини.

Для юннатів, які сьогодні завітали до комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів» було проведено челендж «Слова підтримки захисникам та захисницям України», виставку творчих робіт учасників обласного конкурсу дитячого малюнка «Зоологічна галерея»; вихованцями гуртка «Юні квітникарі-аранжувальники» (керівник Олена Чала) на території закладу створено флористичний килимок до Міжнародного Дня захисту дітей «Україна – це Я».

Змістовно пройшла освітня екскурсія територією закладу та під час якої діти ознайомилися з рослинами квітково-декоративного та дендрологічного відділу навчально-дослідної земельної ділянки, зупинками еколого-просвітницької стежки «Природа – наш дім».

Кожна дитина має повне право бути захищеною, розвиватися й навчатися для кращого майбутнього. І сьогодні – це не лише веселе свято для самих дітей, а й нагадування суспільству про необхідність захищати права малечі, прагнути, щоб усі діти росли щасливими і в майбутньому стали хорошими батьками і громадянами своєї країни.

Нехай кожна дитина буде щасливою!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Заходи до Міжнародного дня захисту дітей на Дніпропетровщині

Міжнародний день захисту дітей – International Day for Protection of Children” – прекрасне свято радості та надії. Саме в дітях продовження роду людського й здійснення мрій і сподівань на краще. Дорослі прагнуть, щоб діти зросли здоровими та радісними, прославляли свої родини і рідний край під мирним небом. В рамках Містка єднання “Ми – надія твоя, Україно!” комунальним закладом освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради (далі КЗО “ОЕНЦДУМ”, директор Педан Ю.Ф.) проведено такі заходи:

1. Оформлена тематична виставка з використанням ілюстративних матеріалів
2. Підведено підсумки роботи гуртка “Писанкарство” (керівник Немкова О.В.), що тимчасово працював в Болгарії, знайомлячи вимушено евакуйованих дітей з українськими традиціями. Відео

за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=LoL0ZWdqMqc>

3. Проведено акцію “Тваринки – мої друзі”, в рамках якої вихованці центру поділилися світлинами зі своїми домашніми улюбленцями, найкращими моментами навчального року, що минув та позитивним настроєм.
4. Вихованцями гуртків “Любителі декоративних і свійських тварин” та “Основи фенології” створено короткий відеоролик про користь дружби між людиною та твариною. Саме цей ролик та фото з домашніми улюбленцями стали основою для звітнього відео “День захисту дітей 2022”. В умовах воєнного стану продовжуємо підтримувати та навчати дітей доброті, щиросердності та відповідальності. Тримаємось та віримо в Перемогу!

Фото та відеоматеріали за посиланням: <https://drive.google.com/drive/folders/18tN3V2ltbrP5oYcxe7TRbepPSXJbfLds?usp=sharing>

На Рівненщині відбувся Малий екологічний форум «Захисники природи України» до Дня захисту дітей

1 червня 2022 року за ініціати́ви департаменту освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації на території комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради відбувся Малий екологічний форум «Захисники природи України». Учасники заходу – вихованці гуртків закладу, діти та батьки з областей, де ідуть бойові дії, які знайшли тимчасовий прихисток на Рівненщині, представники департаменту освіти і науки облдержадміністрації, голова Рівненської обласної військової адміністрації та його перший заступник.

З вітальним словом до присутніх звернувся Віталій КОВАЛЬ, голова Рівненської обласної військової адміністрації, який розповів про важливість екологічної освіти і вклад закладів позашкільної освіти у виховання підростаючого покоління.

Петро КОРЖЕВСЬКИЙ, директор департаменту освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації, привітав усіх з Днем захисту дітей. Продовжили захід юні зоологи, які познайомилися з мешканцями живого куточка. Вихованець гуртка «Юні бджолярі» розповів цікаві факти з життя бджіл, про свою роботу на навчальній пасіці. Згодом усі перейшли у цікаву локацію – дендропарк. Вихованці гуртка «Екосвіт» привітали усіх піснею, а юні квітникарі познайомилися з рідкісними екзотами, що оселились у затишному куточку. Вихованка гуртка «Я досліджую рідну природу» зацікавила присутніх експрес-презентацією навчально-дослідної ділянки лікарських рослин та особливістю вирощування тропічних рослин у теплиці.

Багато говорили під час Малого екологічного форуму «Захисники природи України» про сталий розвиток, про забалансоване споживання, про раціональний та зважений підхід до природних ресурсів. Завершився захід акцією «Голуб миру». Десятки білих птахів, що символізують чистоту і спокій, злетіли у небо Рівненщини.

Веселе свято дитинства пройшло у Закарпатському обласному еколого-натуралістичному центрі

З нагоди Міжнародного дня захисту дітей на сонячному подвір'ї Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді зібралась велика юннатівська родина. Традиційно захід розпочався гімном України. Хвилиною мовчання присутні з шанобою і вдячністю пом'янули загиблих за свободу, суверенітет, незалежність нашої Батьківщини. Зі щирими словами привітання до присутніх звернувся директор закладу Олександр Геревич, побажав дітям, їх сім'ям здоров'я, миру, а також всім вихованцям вдалих, веселих канікул і обов'язково продовження навчання в нашому закладі, подальших успіхів у дослідництві, у змістовній природоохоронній роботі, перемог в еколого-натуралістичних конкурсах.

Щороку і дорослі, і малі з нетерпінням очікують першого дня літа, а цього року ми всі разом очікуємо і мріємо про перший день без війни. Так присутні заходу висловлювали вдячність нашим захисникам, які зараз боронять суверенітет і незалежність нашої держави та вшанували хвилиною мовчання загиблих героїв війни.

Продовжуючи, ведуча заходу, Оксана Кремінь, разом з Даринкою із Харкова, продемонстрували офіційний символ свята – прапор на зеленому полотні, який символізує зростання та гармонію, тут схематично зображено земну кулю і 5 різнокольорових людських фігурок. Ці людські фігурки символізують різноманітність і терпимість, а знак Землі, розміщений в центрі, – це символ нашого загального дому.

Після офіційної частини заходу, його учасники помандрували у країну див та розваг! Педагоги-модератори підготували різноманітні зупинки, де дітки могли перевірити свої знання з екології, біології, проводити хімічні досліди, малювати та спілкуватися з тваринками.

Під теплим літнім сонечком дітлахи з радістю грали у пізнавальні екологічні ігри, а саме: „Відгадай, якої рослини цей плід”, „Посмакуй та відгадай”, „Жива і нежива природа” , „Людина і довкілля”, а також відповідали на запитання кросворду на тему „Здоров'я”.

На зупинці „Кольоровий світ навколо нас” вихованці проводили цікаві досліди з водою. Патріотичний плакат виготовили на зупинці „Діти за мир в Україні”. Цікавим завданням виявилось створення екокартини із природних матеріалів.

Юні природолюби із зацікавленістю та напрочуд активною завзятістю виконували завдання на згаданих станціях.

Завершився захід патріотичним флешмобом „Мир дітям України!”

Приємною несподіванкою для дітей стали солодкі гостинці, якими вони ласували із задоволенням.

Пізнавальні ігри, конкурси та забави на свіжому повітрі у своєму улюбленому закладі принесли дітям справжнє задоволення і, сподіваємось, залишаться в їх пам'яті надовго.

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Оксана Кремінь, завідувачка відділу організаційно-масової роботи ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Нехай кожна дитина буде щасливою!

1 червня у комунальному закладі Львівської обласної ради «Львівський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» відбулися заходи до Міжнародного дня захисту дітей. На свято завітали вихованці Центру та діти, які через війну покинули свої домівки і сьогодні тимчасово перебувають у Львові, їх батьки.

На майстер-класі з розпису яворівської забавки учасники свята не лише вчилися розмальовувати іграшки (пташки, коники, ангелики), вони дізналися також про історію розвитку яворівського забавкарства, етапи створення іграшки, традиційні мотиви розпису дерев'яної забавки. Адже багато галичан асоціюють приємні спогади з дитинства із яворівською забавкою. Її називають рукотворним дивом, що справджує дитячі надії, творчість і фантазію.

Цікаво було і у STEAM-лабораторії Центру, де діти спробували себе у ролі еколога, біолога, хіміка. Вони визначали вміст нітратів у фруктах та овочах, шум у приміщенні, заміряли рН води в акваріумі, спостерігали за роботою фруктового годинника тощо.

Школярі були активними учасниками ековікторин, квестів, ігор на свіжому повітрі.

Гості свята «поспілкувалися» з тваринками контактного зоокуточка «Дружній до дітей», зробили світлини на згадку.

Свято завершилося частуванням солодощами, щасливими дитячими посмішками.

Хай кожна дитина буде щасливою під мирним небом!

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

До Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища підбито підсумки тематичного конкурсу «Природа України очима дітей Хмельниччини»

5 червня Україна, натуралісти Хмельниччини, як і весь прогресивний світ цивілізованих країн планети, що протистоять військовій агресії російського фашизму на українських східних землях, відзначають Всесвітній день охорони навколишнього середовища, який вважається однією з найважливіших подій та дат екологічного календаря, що була ініційована екологічно стурбованою спільнотою науковців і політиків та започаткована Генеральною асамблеєю Організації Об'єднаних Націй на XXVII-й сесії 15 грудня 1972 року і з тих пір щорічно святкується в понад 100 країнах світу.

Відповідаючи на виклик часу та враховуючи масштаби проблем охорони й збереження навколишнього світу і важливість їх вирішення, ООН у своїй структурі створила нову організацію – Програма ООН з навколишнього середовища, під егідою якої і відзначається ця екологічна дата – 5 червня та проводяться різноманітні природоохоронні заходи місцевого, міжрегіонального і міжнародного значення.

Охорона навколишнього природного середовища на теренах Хмельниччини – надзвичайно важлива форма взаємодії людини й природи, яка являє тут собою систему державних, регіональних і суспільних заходів (технологічних, економічних, адміністративно-правових, науково-освітніх, просвітницьких, комунальних, громадських), спрямованих на гармонійну взаємодію суспільства й природи, збереження й відтворення природних ресурсів і діяльність екологічних співтовариств в ім'я сучасних та майбутніх поколінь. Адже сьогодні екологічні проблеми і завдання екологічної освіти й виховання екологічної культури дітей, учнівської та студентської молоді стоять у ряді найважливіших і актуальних для освітянського середовища та визначають рівень благополучності всієї світової цивілізації.

Всесвітній день охорони навколишнього середовища залишається для Організації Об'єднаних Націй одним із основних способів привернути увагу світової громадськості до проблем довкілля, а також стимулювати політичний інтерес і відповідну суспільну діяльність. Він має на меті привносити людський чинник у вирішення актуальних питань охорони навколишнього середовища, даючи народам світу можливість активно сприяти стійкому й справедливому розвитку, стимулювати розуміння того, що основною рушійною силою зміни підходів до вирішення природоохоронних проблем є самі громади,

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

роз'яснювати корисність партнерських відносин, щоб в усіх країнах світу і їх народів було більш безпечне існування й благополучне майбутнє для усіх поколінь людей.

Заходи до Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища проводяться у більшості країн світу, в тому числі і в Україні, як на державному рівні, так і на рівні громадських організацій, колективів закладів освіти різних типів, профілів та ступенів і рівнів. Сьогодні в Україні й на Хмельниччині ця «екологічна всенародна подія» супроводжується різними акціями: вуличними мітингами, парадом велосипедистів, «зеленими» концертами, конкурсами творів і плакатів у загальноосвітніх та позашкільних закладах, посадкою рослин у відкритий ґрунт, а також кампаніями з рециркуляції відходів побуту й виробництва і прибирання територій.

Долучаючись до тематичних заходів, в тому числі й проведених у ігрових формах та приурочених до Всесвітнього дня охорони навколишнього середовища, учні й юннати приймали активну участь і в обговоренні проблем, які пов'язані зі збереженням довкілля та розповідали про свій особистий внесок в охорону навколишньої природи, із зацікавленням і допитливістю відгадували під час тематичних конкурсів різноманітні загадки й вікторини про природні явища, тварини й рослини.

Прикладом зазначеного є співпраця напередодні міжнародної екологічної дати поліських освітян та Національного природного парку «Мале Полісся», працівниками якого у класі Лісової школи Державного підприємства «Славутське лісове господарство» проведено еко-годину у форматі екологічного уроку під назвою «Неси добро у світ природи», на який завітали діти та батьки, жителі і гості міста Славута. Працівники НПП «Мале Полісся» розширили знання юних гостей про місцеве довкілля, ознайомили з правилами поведінки на природі, а з допомогою відео та яскравих фотоілюстрацій доповнили свої розповіді. Більш детально див. за посиланням: <https://www.facebook.com/groups/1044755959019001/user/100007372143522/>.

Проведення таких заходів є прекрасною нагодою для педагогів-натуралістів, освітян, науковців і природоохоронців зробити ще один крок до покращення стану довкілля, який спрямований на те, щоб наші діти розширювали й поглиблювали знання про природу рідного краю, а також розуміли, що кожен із нас є підтримкою життя в Україні й на планеті як сьогодні, так і в майбутньому.

З нагоди відзначення Дня, хмельницькі натуралісти підвели підсумки проведення серед учнів і юннатів краю щорічного обласного конкурсу «Природа України очима дітей Хмельниччини», цьогорічні результати якого відображено у відповідному наказі Хмельницького ОЦТКУМ від 30.05.2022 р. № 48-од., а його лідери та активні учасники – виконавці творчих конкурсних робіт будуть відповідно відзначені дирекцією закладу.

За матеріалами сайту «Юннати Хмельниччини»

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Блискучий результат команди України на Міжнародному конкурсі комп'ютерних проєктів «INFOMATRIX – 2022»

3-7 червня 2022 р. команда України у складі 18 хлопців та дівчат, які представляли 14 авторських проєктів, змагалася на світовому фіналі конкурсу комп'ютерних проєктів «INFOMATRIX – 2022» і виборола п'ять бронзових, три срібних, чотири золотих та дві платинові медалі. Цей конкурс об'єднав найкращих школярів, студентів і викладачів-айтівців з 15 країн світу.

Фінал проходив паралельно онлайн та офлайн в Автономному університеті Гвадалахари, Мексика. У зв'язку з військовою агресією росії українська команда була вимушена взяти участь у фіналі дистанційно. Учасники змагалися в шести номінаціях: Programming (Програмування), Computer Art (Комп'ютерне мистецтво), Hardware Control (Апаратне управління), Short Movie (Короткометражний фільм), Science Project (Науковий проєкт) та Science Communication (Популяризація науки). Журі оцінювало як самі проєкти, так і презентації учасників англійською мовою.

Окрім високого загального результату команди, проєкт Дениса Громова «Automatic filtration of scratches on old photos and moving obstacles using android» («Автоматична фільтрація подряпин на старих фотографіях та рухомих об'єктів з використанням Android») отримав найвищу винагороду конкурсу – сертифікат одного з трьох найкращих проєктів фіналу. У своїй авторській розробці він винайшов нетривіальні способи застосування алгоритму медіанної фільтрації. Його застосунки для OS Android здатні якісно реставрувати старі фотографії та видаляти рухомі об'єкти зі сцени. Розробки є принципово новими та мають широке практичне застосування.

Відбір фіналістів проводив офіційний афілійований партнер INFOMATRIX в Україні — Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України. Оскільки проведення повноцінного національного етапу конкурсу в березні виявилось неможливим, кваліфікацію учасників для фіналу було проведено у спрощеному режимі: компетентне журі оцінило якість та новизну проєктів, а також базове володіння англійською авторами, за результатами оцінювання і були відібрані проєкти для участі у світовому фіналі. Наші результати:

Платинові медалі вибороли:

1. Номінація Programming, проєкт «Automatic filtration of scratches on old photos and moving obstacles using android», автор – Денис Громовий, Черкаська гімназія № 31, керівник проєкту – Білогородський Ю. С.
2. Номінація Programming, проєкт «NeuroNodes», автор – Дмитро Яригін, КЗ «Рішельєвський науковий лицей» Одеської області, керівник проєкту – Пустовойт О. В.

Золоті медалі вибороли:

1. Номінація Programming, проєкт «jVesselTracker», автор —Нікіта Довгань, Спеціалізована загальноосвітня школа № 1 ім. О.В. Суворова І-ІІІ ступенів з

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

поглибленим вивченням англійської мови м. Ізмаїл Ізмаїльського району Одеської області, керівник проекту – Дашенко Р. В.

2. Номінація Hardware Control, проєкт «EcoBoard» – ENVIRONMENTAL MONITORING SYSTEM», автор – Артем Литвиненко, Комунальний заклад «Маріупольський технічний ліцей» Маріупольської міської ради Донецької області», керівник проекту – Биков А. О.

3. Номінація Computer Art, проєкт «A nation that destroys its soil destroys itself», автор – Анастасія Марон, Кременчуцький ліцей № 10 “Лінгвіст” Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області, керівник проекту – Чайдак Л.

4. Номінація Short Movie, проєкт «Bullying», автори – Ростислав Поздняков та Дамір Ціпле, Кременчуцький ліцей № 10 “Лінгвіст” Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області, керівник проекту – Чайдак Л.

Срібні медалі вибороли:

1. Номінація Hardware Control, проєкт «THE DEVELOPMENT OF THE AUTOMATED PLANT CARE SYSTEM», автори – Марк Леніс та Олександр Рудницький, ПО (УЗ) “Одеський ліцей “Мрія”, керівник проекту – Копиченко Г. В.

2. Номінація Computer Art, проєкт «The Future of Humanity», автор – Данііл Яковенко, комунальний заклад освіти “Спеціалізована середня загальноосвітня школа №22 з поглибленим вивченням іноземної мови” Дніпровської міської ради Дніпропетровської області, керівник проекту – Зільберман С. В.

3. Номінація Science Communication, проєкт «Development of a single scientific style «Mriya science-style» and popularisation of science education», автори – Аліса Орлова та Людмила Ровинська, ПО (УЗ) “Одеський ліцей “Мрія”, керівник проекту – Пустовойт О. В.

Бронзові медалі вибороли:

1. Номінація Programming, проєкт «”Neonotes” – smart notes service», автор – Артем Тертишник, Комунальний заклад «Маріупольський технічний ліцей» Маріупольської міської ради Донецької області», керівник проекту – Биков А. О.

2. Номінація Programming, проєкт «Voice Assistant», автор – Данило Базилевич, Харківська гімназія № 14 Харківської міської ради Харківської області, керівник проекту – Дабдіна О. С.

3. Номінація Computer Art, проєкт «And still dreams, under the mountain», автор – Юлія Бутук, Одеська загальноосвітня школа № 65 I-III ступенів Одеської міської ради Одеської області, керівник проекту – Пустовойт О. В.

4. Номінація Computer Art, проєкт «CORONAVIRUS BY EYES OF CHILDREN», автори – Анастасія Козич та Ельміра Колядинська, Заклад загальної середньої освіти № 3 Покровської міської ради Донецької області, керівник проекту – Туленгутбаєв Н.

5. Номінація «Science Project», проєкт «VISUAL CRYPTOGRAPHY FOR ANTI-PHISHING USING ANDROID», автор – Валентина Каюк, Черкаський фізикоматематичний ліцей, керівник проекту – Білогородський Ю. С.

Україна з 2009 року постійно виступає повноправною країною-учасницею світового фіналу INFOMATRIX, офіційним афілійованим партнером даного змагання на національному рівні є Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України (НЕНЦ). Координаторами виступу команди України на цьогорічному світовому фіналі були І. О. Меліхов (м. Чернігів) та І. А. Ігнат (м. Чернівці).

Вивчаємо птахів Боздошського парку

Червень. У дітей от-от розпочнуться літні канікули – весела, безтурботна пора дитинства! Хочеться вирватися з бетонних джунглів на природу і насолодитися розмаїттям кольорів та звуків, самим галасувати і співати від почуттів, що переповнюють душу! Але – СТОП! Давайте зупинимося і прислухаємося – чи чути птахів, що ховаються в кронах дерев? Тиша!

Із 1 квітня до 15 червня триває так званий „Сезон тиші”: у пташок та ссавців з’являються дитинчата, тому в природі потрібно поводитися тихенько. Саме цю пору обрали вихованці гуртка „Юні квітникарі” для спостережень за птахами у Боздошському парку, що в Ужгороді. Цей міський парк – пам’ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення і в деяких своїх частинах дуже нагадує ліс.

Знайомство з орнітофауною розпочалося із несподіваної зустрічі із сипухою звичайною.

Але це був не вільний птах, а „фотомодель”, яка заробляє собі й господарю на харчі фотографуванням. Першим бажанням юннатів було і собі мати ручну сову, як у Гаррі Поттера. Але, порозмірковувавши, діти дійшли висновку, що дикі тварини повинні жити на волі, у звичному для них середовищі, і забирати з природи можна лише серйозно поранених тварин для лікування і реабілітації. Перш, ніж відправитися в подорож таємними стежками парку, учасники екскурсії повторили правила поведінки в природі, особливо в „сезон тиші”.

В природі у цей період забороняється:

- розводити вогнища;
- чіпати пташині гнізда – потривожені птахи можуть покинути гніздо, а прим’ята трава або зламана гілка зроблять його помітним для хижаків;
- рвати квіти, адже зірвані рослини не дадуть насіння;
- ловити метеликів: вони не лише прикрашають природу, а й запилюють рослин;
- руйнувати мурашники, адже санітарами лісу є саме мурахи, які не дають сильно розмножуватися комахам-шкідникам;
- чіпати нори – звірі можуть покинути дитинчат, які не виживуть у дикій природі самостійно.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Поволі проходячи стежками парку, подалі від центральних алей з атракціонами, юні бьордвочери спостерігали за птахами та змінами в природі, які відбуваються наприкінці весни – початку літа. В густій кроні дерев важко було розгледіти птахів, а „спіймати” їх в об’єктив бінокля вдалося лише найуважнішим та найспритнішим. Також, спостерігаючи за комахами та моллюсками, юннати складали ланцюги живлення, включаючи в них ті живі організми, що трапилися їм під час спостережень. Розмірковуючи, діти дійшли висновку, що усі елементи ланцюга важливі, і при випаданні хоча б однієї ланки руйнується весь ланцюг. Тому людина повинна якомога менше втручатися в природу, щоб не порушити рівновагу. Після спостережень настав час підсумувати побачене і закріпити знання про птахів, що мешкають в парковій зоні, за допомогою дидактичних ігор та карток із завданнями. На жаль, не усіх птахів вдалося побачити і уважно розгледіти, деяких ми лише чули. Проте юні дослідники обмінялися інформацією про відомі їм види птахів, що дозволило ще краще познайомитися із дивовижним світом орнітофауни. Впевнена, отримуючи позитивні емоції від спостережень за птахами, наші вихованці вже з дитинства виростуть справжніми патріотами свого краю, небайдужими до довкілля! Захід проведено у рамках співпраці Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру (ЗОЕНЦ) з ГО „Закарпатське товариство охорони природи”, „Інститут еколого-релігійних студій (IERS)” за підтримки Союзу охорони природи Німеччини (NABU).

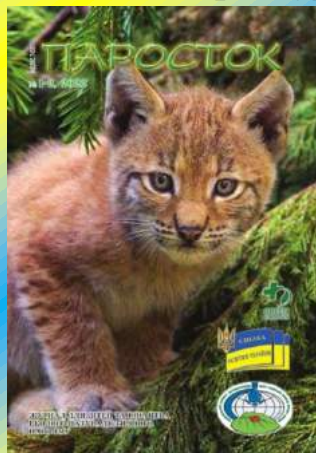

Ольга ВЕЛИЧКАНИЧ, завідувачка відділу біології та дослідницько-експериментальної роботи ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Шановні передплатники і автори журналу «Паросток»!

У продаж надійшов перший-другий випуск (за 2022 рік) науково-художнього журналу для дітей та юнацтва «Паросток», який можна передплатити в будь-якому поштовому відділенні за передплатним індексом 74561, а також в інших передплатних агенціях.

Журнал виходить щоквартально!

Видання допомагає збагнути таємниці природи, гармонію стосунків людини і довкілля.

На його сторінках публікують свої статті відомі вчені-біологи, екологи, аграрії, педагоги, психологи та літератори.

Тематика публікацій журналу доступна широкому колу читачів. Матеріали з актуальних питань природничих наук, народознавства, психології, педагогіки, культурології, які друкуються у «Паростку», можна використовувати на заняттях з біології, екології, народознавства, географії, хімії, літератури. Сторінка для наймолодших читачів пропонує цікаві розповіді, ігри, кросворди, вікторини, загадки.

Приєднуйтеся до нашої команди, надсилайте свої статті на електронні адреси: nenc@nenc.gov.ua та kinolo@bigmir.net

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Юні лісівники здійснили пізнавальну екскурсію до рятувальників

Днями юннати гуртка „Юні лісівники”, що діє у селі Колочава теперішнього Хустського району, відвідали пожежну частину, яка тут дислокується. Метою відвідин послужило вивчення та розкриття теми: „Запобігання та способи гасіння пожеж в екосистемах. Що робити дитині, яка заблукала у лісі та способи зв'язку з рятувальними службами у критичних ситуаціях”.

Під час екскурсії працівники пожежної частини ознайомили учнів з особливостями роботи пожежно-рятувальної служби, продемонстрували роботу пожежної техніки та професійного обладнання.

Юннати також залюбки засвоїли способи гасіння пожеж у лісах при загорянні сухої трави та навчилися як правильно і безпечно розпалювати вогнища у лісових масивах.

Діти мали змогу приміряти бойовий одяг пожежного та дихальні апарати на стиснутому повітрі.

Екскурсія пройшла цікаво і змістовно.

Антоніна МАТІЙЧИН, керівниця гуртків

Дізнались цікаве про бджіл та скуштували цілющого меду вихованці на занятті гуртка „Юні квітникарі”

Бджола є давнім супутником людини впродовж тисячоліть. А мед є надзвичайно смачним та корисним продуктом.

В минулі часи кожне село в Україні мало пасіку. Сьогодні бажаючих займатись бджільництвом меншає з кожним роком. І, хоча Україна залишається однією з провідних держав світу з виробництва меду, кількість сімей крилатих трудівниць так само зменшується.

Проте, культуру бджільництва вдається зберегти завдяки домашнім пасікам. Так, однією з них є пасіка, яка розташована на території Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

На занятті гуртка „Юні квітникарі”, вивчаючи тему „Запилення квіткових рослин”, юннати ознайомилися із бджолами, як основними запилювачами покритонасінних.

Гурткове заняття розпочалось з теоретичної частини, де керівниця гуртка Оксана Кремень ознайомила своїх вихованців зі способом життя та середовищем існування бджіл. „Відомо, що бджоли дуже цікаві комахи. Одна бджолина сім'я налічує до 100 тисяч комах, а усіма ними керує одна матка-королева. Спілкуються вони між собою за допомогою танцю. В складних рухах „бджолиного танцю” міститься неймовірно важлива інформація. Вона стосується: координат ділянки, напрямку польоту, відстані до неї, кількості нектару і квіткового пилку”, – розповіла своїм вихованцям Оксана Іванівна.

Дізнавшись про те, що бджоли мають 5 очей, у дітей виникло бажання вже якнайшвидше роздивитись цих комах. Перейшовши безпосередньо до місця розміщення бджолиних сімей на юннатів чекав пан Юрій, який багато років професійно займається бджільництвом. Так, Юрій Миколайович охоче показав дітям 6 карпатських бджолиних сімей, які зараз безупинно трудяться, виготовляючи цінні, корисні, природні ліки і смачні продукти.

Після цього почалось найцікавіше. Дітям було дуже цікаво самостійно спробувати розпалити димар та покрутити ручку медогону. Для того, щоб бджоли не хвилювались, окурили їх димом з димаря, після чого бажаючі сміливці одягнули захисні маски та зазирнули у вулик. Відкрив пасічник вулика, немов чарівну скриньку, засяяли очі, перехопило від захвату дихання,

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

бо багато хто із нас вперше так близько зміг побачити велику бджолину сім'ю, зокрема: бджолину королеву (матку), робочих бджіл та трутнів.

В спеціальних посудинах зі збільшуваним склом, гуртківці завзято спостерігали за комахами, представниками бджолої сім'ї, обговорюючи між собою їх покрив, будову тіла, колір та розмір.

На очах у гуртківців пасічник продемонстрував справжній укус бджоли. Діти спостерігали, як жало потрапляючи в шкірний покрив продовжувало випускати отруту, викликаючи біль. Ретельно витягнувши жало, Юрій Миколайович зауважив, що для здорової людини укус комах безпечний, проте людям з алергічною реакцією слід уникати нападу ос, бджіл та інших комах, що жалять.

Смачним бонусом для діток стало ласування свіжого меду власне з щойно доставлених бджолиних сот.

Гуртківці звернули увагу на те, що зараз на території екоцентру квітнуть різноманітні рослини, з яких бджілки-трудівниці збирають солодкий нектар для виготовлення меду, а це – конюшина, липа, троянди, півонії, клематис тощо.

В кінці заняття юні природолюбів активно обговорювали все побачене і почуте, дійшовши висновків, що любити природу означає берегти її біорізноманіття:

„Так, на прикладі бджіл ми бачимо, як працює справжній колектив” – зауважила Даринка із Харкова.

„Ці дивовижні смугасті комахи взаємодіють один з одним. Вони є частиною природи, і всі їх дії потрібні для того, щоб підтримувати природний баланс на нашій планеті Земля” – відмітив Олександр, вихованець гуртка.

Оксана Кремінь, завідувачка відділу організаційно-масової роботи ЗОЕНЦ,
керівниця гуртка

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Територія творчості запрошує!

Цікаво і змістовно можуть провести своє дозвілля школярі закладів освіти міста та тимчасово переміщені особи у Тернопільському обласному центрі еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді.

Впродовж літніх канікул на території закладу позашкільної освіти працюватимуть творчі майданчики :

«Я – еколог»

«Я – флорист»

«Я – дослідник»

«Я – любитель домашніх тварин »

«Я – народознавець»

Літні творчі майданчики розпочинають свою роботу 15 червня 2022 року.

Територія творчості закладу позашкільної освіти – це своєрідна педагогічна система, що задовільняє освітні інтереси, потреби і бажання дітей та їхніх батьків. Вона сприяє входженню особистості в сучасне соціокультурне середовище, формує інтелектуально, духовно збагачену і фізично розвинену особистість. Поряд з цим територія творчості – це майданчик для професійного самовизначення особистості та надання їй додаткової допрофесійної підготовки.

Психоемоційне, стресове навантаження, що характерне для воєнного стану, зніме релаксаційно-екологічна стежка здоров'я, яка працює в закладі.

Творчі майданчики працюють щоденно з 10.00 до 14.00 год крім суботи та неділі.

Під час роботи творчих майданчиків дотримуватимуться правила воєнного стану в Україні. Зокрема: школярі віком до 14 років повинні супроводжуватися батьками, в закладі позашкільної освіти обладнане укриття, передбачені щоденні позапланові інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Навчання у творчих майданчиках безкоштовне.

Наша адреса: м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 21

Тел. 8(0352)25-05-46

E-mail: ecocentr_ter@ukr.net

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Наша підтримка – запорука Перемоги

*Ти – наш Герой! Тепер щодня
Я буду дякувати Богу
За наше небо, за життя,
Всім, хто наближає ПЕРЕМОГУ!*

На Черкащині набирає обертів волонтерський проект «Наша підтримка – запорука Перемоги», який стартував на початку червня силами освітянської спільноти та за сприяння ОВА. Комунальний заклад «Черкаський обласний центр роботи з обдарованими дітьми Черкаської обласної ради» (директор Людмила Давиденко) долучився до проекту і 9 червня навідалися з подарунками та словами підтримки до одного з лікувальних закладів міста, де проходять лікування захисники нашої країни.

Патріотизм сьогодні – це не мода, а виклик сучасності, біль душі кожного свідомого українця, материнські сльози, знівечена земля, що терзається у тортурах, гуркіт гармат, новини телебачення та преси, які неможливо бачити і чути без страху, постійне відчуття неспокою та тривоги за прийдешній та завтрашній день, це молитва за долю країни і воїнів, яка виривається із грудей стоголосим криком усього народу, в надії та сподіванні миру і спокою в кожному українському серці... Людські взаємини неможливо уявити без проявів тепла і турботи. Вдячність – один із способів показати людині свою любов і шану.

Саме тому вихованці, педагоги, батьки активно відгукнулися і створили персональні дарунки кожному воїну з побажаннями швидкого одужання. Обереги, малюнки, листи підтримки та вдячності, смаколики і віра в Перемогу від вихованців для найкращих і найсміливіших захисників!

Українці! Рідні браття!
Ще прийде весела днина.
Хай живе в серцях багаття
І квітує Україна.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
«Крок назустріч»

Єднання українців під час війни заслуговує окремої уваги. Люди згуртувалися, допомагають чим можуть, підтримують морально. Патріотизм набуває зараз особливого значення. Жовто-блакитні прапори майорять вздовж вулиці, автобусні зупинки свіжопофарбовані у національні. Під час війни патріотизм набуває особливого значення. Захід та Центр України прихистили багато людей з гарячих точок. Зі сльозами на очах переселенці розповідають свої історії. Бажання і мрії у всіх однакові!

Найбільше болить за дітей, адже їхня психіка вразлива. Чимало з тих, які стали учасниками бойових дій, потребують підтримки і лікування фахівців. Підлітки волонтерять, вірять у світле майбутнє і у Збройні сили України. Одні тільки малюнки дітей, що отримують бійці, чого вартують. Адже нашим захисникам дуже важлива не тільки матеріальна, а й моральна підтримка! Але дуже багато людей залишаються в окупації! І їм зараз необхідна підтримка!

Війна поділила дітей за місцем перебування: внутрішньо переміщені діти, які живуть на території без активних бойових дій; діти на тимчасово окупованих територіях; діти, які з батьками знаходяться за кордоном. Їх об'єднує одне – вони діти України і повинні бути єдиними в помислах, діях, мріях і бажаннях, як частинки чілдрен – оркестра:

- на території без активних бойових дій спільно з внутрішньо переміщеними підтримувати армію своїми повсякденними справами;
- за кордоном – пропагувати своє – українське і навчатись чужому;
- на тимчасово окупованих територіях – засуджувати зрадництво, підтримувати зв'язок з ровесниками, засуджувати війну, пропагувати українське.

Життя може стати кращим, коли кожен з нас особисто стане добрішим, коли люди знайдуть спільну мову, будуть прагнути до єдиної мети і сумісними зусиллями досягнуть її. Адже з цього все повинно і починатися, бо одна посмішка, один добрий погляд – і людина поряд з вами буде зовсім іншою думки про навколишній світ.

І не треба боятися починати з самого себе, бо бути в кращих починаннях прикладом – це гідно і почесно для кожної людини. І як би там не було, треба пам'ятати, що змінити світ на краще зможемо лише ми з вами – гідні члени сучасного суспільства, гідні діти України.

Саме тому Міністерство освіти і науки України, ГО «Спілка освітян України», Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді пропонує об'єднатися у низці заходів «Крок назустріч» для підтримки людей та дітей, що залишаються на окупованих територіях Херсонщини, Запоріжжя, Донеччини та Луганщини і провести ряд челенджів. Ознайомитися з челенджами можна, перейшовши за посиланням <https://art.nenc.gov.ua/?p=2476>

Перемога юних натуралістів з м. Одеси на престижному польському конкурсі

Команда старшокласників з м. Одеси, у складі чотирьох учнів Одеського НВК № 49, вихованців творчого учнівського об'єднання “Біоніка та ІТ” Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання (Калюжний Григорій, Мельніков Андрій, Теслюк Владислав, Мельніков Станіслав), з проєктом “Scouting behaviour of Bionic Robotic Searcher: from math modelling to numerical experiment” (керівник проєкту: Чепок Андрій Олегович, ст. викл. каф. ІІЗ Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку (ДУІТЗ), керівник творчого учнівського об'єднання вищого рівня “Біоніка та ІТ” Одеського обласного гуманітарного центру позашкільної освіти та виховання) виборола I місце в конкурсі Математичного експерименту (Konkurs na Eksperyment Matematyczny 2022) для старшокласників загальноосвітніх шкіл, ліцеїв і гімназій, в категорії «Uczniowie szkół średnich» (“Старшокласники”).

Цей конкурс відбувся вдруге і був організований Центром креативного навчання математики ([факультет Математики університету в Білостоку, Польща](#)).

Нагадаємо що вихованці ТУО “Біоніка та ІТ” з даною авторською розробкою здобули I місце в категорії «Комп'ютерні науки та штучний інтелект» Всеукраїнського конкурсу винахідницьких і раціоналізаторських проєктів еколого-натуралістичного напрямку для вікової категорії 12-15 років 2022 року.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Хай Земля усміхається квітами

9 червня 2022 року в рамках загальнонаціональної трудової акції „Турбота тобі, рідна моя Україно!” педагогічний та учнівський колективи КЗ ЛОР «Львівський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» спільно із співробітниками департаменту освіти і науки Львівської обласної військової адміністрації провели акцію «Хай Земля усміхається квітами».

На центральній клумбі вихованці Центру та діти з числа внутрішньо переміщених осіб з Донецької, Запорізької, Луганської областей, їх батьки висадили квіти у формі Тризуба – державного символу, в якому закодована сила української нації, її дух, традиції та століття боротьби за незалежність. Нижче, під гербом України, у синьо-жовтих кольорах замилювався прапор України.

Учасників заходу привітала Ольга Котовська, заступниця директора департаменту освіти і науки ЛОВА: «Ми хотіли подякувати нашій Землі і українським воїнам, які зараз мужньо захищають нашу Батьківщину. Нехай ці квіти, висаджені дбайливими дитячими руками, приносять задоволення усім відвідувачам. Нехай ці наші символи – Прапор, Тризуб – дарують радість і сильну волю до перемоги! Слава Україні! Героям слава!».

Під звуки «Козацького маршу» на “охорону” державних символів України заступили юні козаки, учасники Заслуженого ансамблю танцю України «Юність» Львівського державного Палацу естетичного виховання учнівської молоді (керівник – народний артист України Михайло Ваньовський).

І ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА!

КВІТУЧА, ДЕМОКРАТИЧНА, МОГУТНЯ І ВІЛЬНА!

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Цікаво і змістовно!

15 червня 2022 року на базі Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді запрацювали творчі майданчики для школярів закладів освіти та тимчасово переміщених осіб.

Творчі майданчики – це особливе освітнє середовище, де школярі засобами еколого-натуралістичної творчості зможуть отримати додаткові знання з біології, екології, народознавства та успішно застосувати їх на практиці.

До послуг школярів працюють творчі майданчики:

«Я – еколог»

«Я – флорист»

«Я – дослідник»

«Я – любитель домашніх тварин»

«Я – народознавець»

Запрошуємо на територію творчості усіх любителів природи, не пошкодуйте!!!

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

**Еколого-натуралістичні заклади позашкільної освіти
Дніпропетровщини в дії**

Комунальним закладом освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради (далі – КЗО “ОЕНЦДУМ”, директор Ю.Ф. Педан) з 13 по 17 червня 2022 року виконаний наступний обсяг робіт:

– на сайті закладу <http://dneprunnat.dp.ua> розміщено:

- сторінка сайту “ДО ПЕРЕМОГИ ЧЕРЕЗ ДИТЯЧУ ТВОРЧИСТЬ ТА ПІЗНАННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ” для юннатів, батьків, колег, дописувачів доповнена: терапевтичними казками “Їжачок зберігає свій світ” та “Їжачок може бути різним”, іграми при перебуванні в укритті “Я сильний/а як дерево”, мультфільмами про доброчинність, загадками по темі птахів та морських ссавців, посиланнями на активні парки тощо (18 матеріалів);
- матеріали дистанційної роботи для вихованців гуртків (до 10 інформаційних матеріалів);

– постійно наповнюється тематичними матеріалами сторінка закладу у соціальній мережі Facebook <http://www.facebook.com/groups/233955728003987>

– в рамках Всеукраїнської трудової акції “Турбота тобі, рідна моя Україна!” проведено роботи по благоустрою та озелененню території КЗО “ОЕНЦДУМ” – прополка клумб (на площі 40 кв. м) та території навчально-дослідної земельної ділянки (на площі 200 кв. м), полив рослин в теплиці та на території закладу;

– проведено догляд та годівлю декоративних та свійських тварин і птахів КЗО “ОЕНЦДУМ” та Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, які утримуються в куточку живої природи та зоолого-тваринницькому комплексі КЗО “ОЕНЦДУМ”;

– з 13 по 17 червня організована участь здобувачів освіти закладів освіти області у Всеукраїнському зборі лідерів Дитячого екологічного парламенту (загальна кількість дітей – 15 з Кам’янської, Павлоградської та Марганецької міських рад; Обухівської та Черкаської селищних рад);

– підготовлений і розісланий лист КЗО “ОЕНЦДУМ” на керівників закладів освіти області про участь здобувачів освіти у Всеукраїнському бліц-конкурсі ескізів муралів “Все буде Україна!”;

– проведена обласна онлайн-нарада для директорів закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного спрямування за темою “Робота закладу

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

позашкільної освіти в умовах дії воєнного стану” (модератор КЗО “ОЕНЦДУМ”) (взяли участь 15 осіб);

– проведений відбірковий етап Всеукраїнського фестивалю патріотичних дій, для участі у фінальному етапі до НЕНЦ надіслані конкурсні матеріали: заявка та відеовиступ-презентація від 14 команд закладів освіти області;

– зареєстровані учасники та направлені на розгляд журі звітні матеріали по обласному природоохоронному конкурсу “Природна скарбниця Придніпров’я” (56 робіт);

– взята на участь у Всеукраїнському методичному семінарі “Психолого-педагогічний супровід дітей та молоді закладів освіти в умовах війни” (організатори – Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді та комунальний заклад позашкільної освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр” Житомирської обласної ради);

– підготовлені свідоцтва учням 11 класу закладів освіти області про навчання в КЗО “ОЕНЦДУМ” в обласній Природоохоронній школі учнівської молоді за результатами обласного конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів обласної Природничої школи учнівської молоді;

– розпочато видачу свідоцтв слухачам обласної Природоохоронної школи учнівської молоді.

Філія КЗО “ОЕНЦДУМ” “Шафран”:

– проведена екскурсія для дітей переселенців до водойми – озера Біловід;

– виконана робота по благоустрою навчального кабінету філії;

– підготовлена відеопрезентація для участі вихованців філії у Всеукраїнському фестивалі патріотичних дій;

– надана допомога харчовими продуктами сім’ї переселенців, у якої 7 діток під опікою (овочі, фрукти, зелень, м’ясні продукти);

– проведений догляд за висадженими навесні на території громади павлоніями та волоськими горіхами;

– проведені дистанційні заняття гуртків згідно графіку, матеріали розміщено ФБ сторінці філії;

– постійно наповнюється тематичними матеріалами сторінка закладу у соціальній мережі Facebook;

– продовжується участь вихованців гуртків та педагогів філії в загальнонаціональній трудовій акції “Турбота тобі, рідна моя Україно”.

Комунальний позашкільний навчальний заклад “Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді” Обухівської селищної ради:

– відбувся пробний захист науково-дослідницьких робіт на Всеукраїнський конкурс “Юний дослідник” для участі 17.06 у фінальному етапі в дистанційному форматі;

– в Центрі проведено екскурсію дітям, вимушено переміщеним, які проживають в с. Миколаївка Обухівської громади;

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

- керівником гуртка “Умілі руки” проведено майстер-клас по виготовленню зелених віночків;
- підбиті підсумки та завантажені матеріали на Всеукраїнський онлайн конкурс “Фенологічні спостереження за деревами. Весна” в рамках міжнародної науково-освітньої програми GLOBE “Фенологічні галерея”.

Комунальний заклад “Марганецький міський еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Марганецької міської ради:

- постійно проводиться робота по благоустрою території навчального закладу (покіс трави, прополка та догляд на клумбах та квітниках);
- заготовлюються зелені корми для кролів;
- підготовлена віртуальна екскурсія “Лишайники міста Марганець”: <https://www.facebook.com/encmarganets/videos/394560022637569>
- п’ять вихованців центру взяли участь у Всеукраїнському зборі лідерів Дитячого екологічного парламенту;
- один вихованець – Супрун Тимофій 15 червня взяв участь у фінальному етапі XVII Всеукраїнського конкурсу дослідницько-експериментальних робіт з природознавства “Юний дослідник”;
- підготовлено відеовиступ-презентацію команди вихованців центру для участі у Всеукраїнському фестивалі патріотичних дій.

Комунальний заклад “Дитячий екологічний центр” Кам’янської міської ради:

- проведені роботи на навчально-дослідній земельній ділянці:
 - на ділянках квітково-декоративного відділу та колекційного відділу лікарських рослин по прорідженню та висаджуванню лікарських рослин (нагідок лікарських, шавлії мускатної, звіробою продірявленого), квітково-декоративних рослин (чорнобривці, айстри). Всього висаджено біля 150 рослин;
 - на ділянці колекційного відділу лікарських рослин проводилося розпушування ґрунту, видалення бур’янів, розчищення доріжок між ділянками;
 - на ділянці дендрологічного відділу здійснили обрізку сухих гілок на 53 деревах та кущах;
- здійснювали щоденний полив рослин на всіх відділах навчально-дослідної земельної ділянки;
- прорідили та пересадили капусту і буряк, всього пересаджено біля 50-ти рослин;
- висадили у горщики самшит, тую, для подальшої висадки у ґрунт (3 кущі);
- продовжували заготівлю сіна, ще 30 кг сіна заготовлено;

Комунальний позашкільний навчальний заклад “Станція юних натуралістів Покровського району” Криворізької міської ради:

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

- керівники гуртків систематично виставляють матеріали у Фейсбуці (група: КПНЗ “СЮН Покровського району” КМР), освітньому порталі м. Кривого Рогу;
 - на навчально-дослідних земельних ділянках СЮН продовжуються польові роботи, заготовка сіна, сушіння лікарської сировини;
 - у відділі овочівництва прополнюються грядки овочевих культур;
 - керівники гуртків готують матеріали з гуртківцями для участі: Цимбал Т.В. у фінальному етапі Всеукраїнського конкурсу з природознавства “Юний дослідник”;
 - колектив СЮН займався волонтерською діяльністю: допомагає переселенцям (збирає речі), плете сітки;
 - продовжує роботу екскурсійний майданчик СЮН для школярів міста;
 - підготовлений план роботи на літній період: робота дозвілевих майданчиків;
 - на території СЮН та за територією технічний персонал проводить покоси трави, знищує карантинні рослини.
- Комунальний позашкільний навчальний заклад “Станція юних натуралістів Тернівського району” Криворізької міської ради:**

- керівник гуртка Пархоменко Наталія Новомирівна провела тематичну бесіду “Птахи нашого міста” та майстер-клас “Виготовлення пташки з паперу” – на базі КЗШ № 45 для дітей вимушених переселенців з Херсонської області;
- вихованка гуртка “Юні квітникарі” Лобащук Аліна разом зі своїм керівником Шишовою Волошиною Оксаною Ігорівною підготувала відео-звіт по своїй роботі по оформленню нового квітника на території СЮН та надіслала його на конкурс “Квітуча Україна”. Результати очікуються;
- 15.06.22 Павленко Віталій, вихованець гуртка “Юні екологи” (керівник Пархоменко Н.Н.) виступив з доповіддю на Всеукраїнському конкурсі “Юний дослідник” за напрямом “Тваринний світ” з захистом своєї роботи “Ентомофауна заказника “Балка Північна Червона”. Чекаємо на результат;
- почалися жнива на ділянці зернових культур. Керівник гуртка Андрійченко Л.Ю. скошує пшеницю у різних станах зрілості. Діти допомагали збирати насіння зернових;
- 15.06.22 педагоги закладу працювали на Літньому майданчику дозвілля для молодших школярів мікрорайону ПівнГЗК – згідно затвердженого графіку роботи ЗПО Тернівського району. Спочатку з дітьми провели ранкову розминку. Потім діти творчо працювали на різних майстер-класах: виготовляли макети будиночків, малювали. На газоні закладу діти гралися в рухливі ігри та вигулювали тварин живого куточка. Всього було 28 дітей;
- продовжуються роботи по благоустрою території: оновлюється склад і архітектурні форми окремих квітників, прибираються відцвілі квіти, квітують нові.

Комунальний заклад “Нікопольський міський еколого-натуралістичний центр” Нікопольської міської ради:

Інформаційний бюлетень НЕНЦ

Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

– продовжили роботу в рамках програми “Родинні екологічні прогулянки”: центр відвідали 18 родин з дітьми (84 чол.) (із них п’ять тимчасових переселенців);

– продовжили роботу з впорядкування території: полив клумб, покіс трави;

– провели обробку фунгіцидами хвойних рослин;

– провели щеплення плакучої форми шовковиці (3 дерева);

– вимостили тротуарною плиткою доріжку біля входу центру.
Комунальний позашкільний навчальний заклад “Станція юних натуралістів” м. Павлограда:

– здійснюється щоденні трудові десанти по догляду за клумбами та навчально-дослідною ділянкою. (полив, прополка);

– здійснюється щоденний догляд за тваринами в зоокомплексі;

– проводиться обробка внутрішніх стін від плісняви;

– провели 7 сімейних екскурсій по зоокомплексу;

– проводиться підготовка тимчасового сховища (прибирання, заміна дверей, закупівля матеріалів для ремонту східців);

– зібрано 8 ескізів для участі у Всеукраїнському бліц-конкурсі ескізів муралів “Все буде Україна!”, 2 ескізи буде направлено на конкурс;

– команда юннатів “Вітрила” взяли участь у Всеукраїнському фестивалі патріотичних дій;

– вихованці СЮН взяли участь у Всеукраїнського флешмобі “З пухнастими до перемоги”. Надано 2 роботи на сайт благодійного фонду “Щаслива лапа” та 6 робіт на сторінку СЮН у Фейсбук з хештегами #happuraw #bioetika #Ukraine.

Більше фотографій за посиланням: <https://drive.google.com/drive/folders/14w5Ts86tgQ4R4fOmY1vuctewWkba3k85?usp=sharing>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

На базі дендропарку "Юннатівський" пройшли навчально-оздоровчі заходи Літньої школи Хмельницького ОЦТКУМ

Протягом 16-17 червня на базі об'єктів природно-заповідної території дендропарку «Юннатівський» і навчальних приміщень натуралістів проходили заходи Літньої школи Хмельницького обласного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді, до участі в якій запрошувалися місцеві юннати та юні туристи – вихованці гуртків ОЦТКУМ, діти з батьками з числа внутрішньопереміщених осіб, сім'ї яких постраждали від військової агресії російських фашистів, учні місцевих закладів освіти, які перейшли у 5-8 класи.

Хмельницькі юннати зі своїми педагогами завчасно підготували еколого-натуралістичні об'єкти на території дендропарку для приймання учасників заходу і забезпечення їм тут комфортних умов перебування.

Захід розпочався згідно з Програмою, однак на деякий час був перерваний завиванням сирен і після закінчення повітряної тривоги й повернення півсотні його учасників із укриття в сусідній СЗОШ-29, продовжувався далі. Не зупинили сирени творчі поривання й ентузіазм дітей, які виконали в укритті малюнки для наших воїнів на фронт, та й не зашкодив літній дощик дітям і наступного дня.

До участі в заходах активно долучилися співробітники Служби судової охорони, які цікаво проводили для дітей майстер-класи з орієнтування на місцевості, альпінізму та вчили найменших українців азам самооборони.

Під час літнього таборування юні учасники заходів мали можливість ознайомитися з навчальною екологічною стежкою і об'єктами дендропарку «Юннатівський», зануритися в атмосферу пригод, загартовувати тіло і дух, а з допомогою організаторів і досвідчених інструкторів здобували нові навички, виробляючи стійкість перед перешкодами, витривалість та впевненість у своїх діях, отримували корисний досвід та незабутні емоції. А ще смакували юннатівський фіто-чай, переглядали цікаві відео і дружно співали пісні.

Беручи участь у таких заходах, кожен їх юний учасник знаходить та розкриває у собі нові якості, які не проявляв раніше, знаходить для себе нових цікавих друзів.

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

Більш детально фото і відео заходів Школи див. за
посиланням: <https://www.facebook.com/100008879823029/videos/pcb.2860905347548765/551754906335933>.

За матеріалами сайту «Юннати Хмельниччини»

Детальна інформація на сайті

<https://nenc.gov.ua>

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Обласна онлайн-нарада для директорів профільних закладів позашкільної освіти Дніпропетровської області

З метою організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти еколого-натуралістичного спрямування в літній період під час дії воєнного стану в Україні, підготовки до проведення тарифікації на 2022-2023 навчальний рік комунальним закладом освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” Дніпропетровської обласної ради (далі – КЗО “ОЕНЦДУМ”) (директор Юрій Педан) була проведена обласна онлайн-нарада для керівників закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного спрямування за темою “Робота закладу позашкільної освіти в умовах дії воєнного стану”.

В нараді взяли участь адміністрація, працівники методичної ланки КЗО “ОЕНЦДУМ”, керівники закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного спрямування області.

Захід проводився відповідно до трьох модулів.

В першому аналітичному модулі “Аналіз роботи профільних закладів позашкільної освіти області в I півріччі 2022 року” директори ЗПО області звітували про роботу своїх колективів впродовж 2021-2022 навчального року, акцентували увагу на найбільш вагомим результативних заходах, які проводилися в звітний період, а також на проблемних моментах, що стосувалися програмного забезпечення освітнього процесу, розвитку матеріально-технічної бази, кадрових питань.

В аналітично-прогностичному модулі “Реалізація основних напрямів позашкільної еколого-натуралістичної діяльності в I півріччі 2022 року та планування роботи профільних ЗПО області в найближчій перспективі” працівники обласного методичного кабінету КЗО “ОЕНЦДУМ” висвітлили інформацію про результативність роботи профільних ЗПО області за навчальний рік та визначили основні пріоритетні напрями позашкільної еколого-натуралістичної діяльності на обласному та всеукраїнському рівнях в літньо-осінній період поточного року.

Організаційно-управлінський модуль “Робота закладу позашкільної освіти в умовах дії воєнного стану” презентував учасникам онлайн-наради директор КЗО “ОЕНЦДУМ” Юрій Педан. Він ознайомив присутніх з питаннями

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

нормативного та організаційного забезпечення роботи закладів позашкільної освіти в умовах дії воєнного стану.

Також на заході розглядалися питання, підняті на Всеукраїнському круглому столі “Військово-патріотичне виховання учнівської та студентської молоді в умовах боротьби за Україну”, проведеному Міністерством освіти і науки України, Національною академією педагогічних наук України, Інститутом проблем виховання НАПН України, ДНУ “Інститут модернізації змісту освіти”, Комітетом з фізичного виховання та спорту МОН України, а також на II кварталній онлайн-наradі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України для директорів обласних закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

**Незабутнє свято останнього дзвоника школярі ліцею „Лідер” відзначили у
ЗОЕНЦ**

Настало літо – довгоочікувана пора року, час відпочинку, нових емоцій та вражень.

Щорічно школярі нашої області, міста Ужгород та його околиць влітку навідувались до Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді з метою ознайомлення з мешканцями куточка живої природи, екологічною стежкою дендропарку та творчими лабораторіями закладу. Не став винятком і цей 2022 рік.

Так, днями в екоцентр завітали учні 5-Г класу Ужгородської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 20 – ліцею „Лідер”. Його класний керівник Роман Чобаня для своїх учнів підготував цьогоріч несподіваний сюрприз – організував нетрадиційний останній дзвоник екскурсією у Закарпатський обласний еколого-натуралістичний центр.

Дітей, вчителів та гостей радо зустріли педагоги ЗОЕНЦ Оксана Кремінь та Юліанна Курах. Знайомство розпочалось з важливої розповіді про правила поведінки в кутку живої природи.

Дітки мали можливість побачити різноманітних рибок, морських свинок, хом'ячків, шиншил, черепашок, кроликів та різних видів птах. Школярі обмінювались власним досвідом виховання своїх домашніх улюбленців, розповідаючи багато корисної та цікавої інформації щодо їхнього утримання та підгодівлі.

З цікавістю маленькі відвідувачі оглянули навчально-дослідну водойму, звернули увагу на велику кількість червоновухих черепах, які грілись на сонечку.

Завершальним етапом екскурсії став пізнавальний екологічний квест під назвою „Знавці природи”. Дітлахи завзято виконували завдання квесту, а саме: шукали за описом рідкісні рослини і тварини на території закладу, фотографували їх та зображали картину з природних матеріалів.

Отримавши море позитивних емоцій, і дорослі, і малі зробили гарні фотографії на згадку про нашу зустріч.

Прощаючись, Денис, учень 5-Г класу, відмітив: „Територія екоцентру – це надзвичайно гарне та затишне місце, де зростають рослини та живуть тварини не лише своєї місцевості, а й з інших куточків світу. Я обов'язково ще не раз завітаю сюди зі своїми друзями!”.

Оксана Кремінь, завідувачка відділу організаційно-масової роботи ЗОЕНЦ

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Літня школа «Дивосвіт» у Львові

20 червня 2022 року на базі комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» для вихованців Центру та дітей з числа внутрішньо переміщених осіб запрацювала літня школа «Дивосвіт».

Кожен день школи – це цікаві заняття з пізнання навколишнього світу, досліди у STEM-лабораторії, майстер-класи на вибір (з фотомайстерності «В об'єктиві – природа», «Посади квітку», «Квіткова феєрія», ліплення з солоного тіста), віртуальний кінозал, студія «Солов'їна мова», арт-майстерня «Подарунок воїну», екскурсії, рухливі ігри на свіжому повітрі, спілкування з тваринками контактного зоокуточка «Дружній до дітей»...

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Ошибана - техніка, що зачаровує

24 червня 2022 відбулося чергове засідання творчої групи працівників ДООЕНЦ щодо підготовки до Обласної літньої експедиції. На засідання була запрошена майстриня сучасного декоративно-прикладного мистецтва – Ірина Чурсіна, яка охоче поділилася своїм досвідом та дала майстер-клас по виготовленню картин у техніці ошибана. Співробітники ДООЕНЦ поринули в атмосферу прекрасного, тендітного, торкаючись ніжних пелюсток попередньо засушеного матеріалу. На очах народжувалися індивідуальні, авторські роботи. Пані Ірина розповідала про невід’ємний контакт людини з природою, про вир енергій. Час промайнув швидко, всі присутні отримали задоволення від сумісної праці. На згадку про зустріч у кожного залишиться ошибана, виготовлена власноруч. Набуті знання з даної техніки керівники гуртків передадуть своїм вихованцям. Колектив ДООЕНЦ вдячний Ірині Чурсиній за набуті знання та чудову теплу привітню атмосферу! Далі буде!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

В Чернівецькому ОЦЕНТУМ відбулася Літня педагогічна школа

Літня педагогічна школа (ЛПШ) — це ефективна форма роботи, яка була створена в 2012 році, в рамках освітянсько-дослідницької мережі “Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді” – кафедра екології та біомоніторингу ННІБХБ Чернівецького національного університету імені Ю.Федьковича – ЗЗСО – ЗПО. ЛПШ надала можливість педагогам навчитись використовувати в своїй роботі експрес-методики наукових досліджень, зануритись у вивчення актуальних екологічних проблем свого регіону і в пошуки їх подолання, напрацювати нові проекти із захисту біорізноманіття та методичні матеріали щодо ефективного викладання та пропаганди охорони природи.

Цьогорічною тематикою ЛПШ стала актуальна тема сьогодення: “Екологічні наслідки воєнних дій”. Захід відбувся 23.06.2022 р. на базі Чернівецького ОЦЕНТУМ, учасниками якого стало більше 30 педагогів міста та області.

Директор комунального закладу “Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді”, Головченко Л.Ю. ,вітаючи учасників, зазначила важливість організації спільних освітніх та екологічних проектів, зокрема в умовах воєнного стану, оновлення їх змісту актуальними екологічними проблемами.

Глибокий аналіз наслідків екологічної агресії росії проти України презентували у своїх виступах на тему: «Стан природоохоронних територій України під час російсько-української війни 2022р.» – Москалик Г.Г., к.б.н., доцент кафедри екології та біомоніторингу ННІБХБ ЧНУ ім. Ю. Федьковича; «Екологічні загрози під час воєнних дій» – Ситнікова І.О., к.б.н., доцент кафедри екології та біомоніторингу ННІБХБ ЧНУ ім. Ю. Федьковича; «Вплив боєвих дій на екологічний стан ґрунтів» – Черлінка Л.В., заступник директора з навчально-методичної роботи КЗ ЧОЦЕНТУМ; «Екологічна агресія в контексті сучасного міжнародного права» -Руденко С. С. –д.б.н., професор кафедри ботаніки та екології Донецького національного університету ім. В. Стуса.

Цікаво пройшло спільне обговорення почутого, обмін враженнями та планами про участь в екофорумах, науково-дослідницьких проектах по вивченню озвучених проблем, зборі інформації про екологічні злочини завдані довікіллям внаслідок російської агресії.

Захід завершився врученням сертифікатів учасника ЛПШ.

**Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022**

**Вихованці Донецького обласного еколого-натуралістичного центру
відзначили День Конституції України**

З нагоди державного свята України – Дня Конституції Донецький обласний еколого-натуралістичний центр ініціював проведення фоточеленджу «Я – українець! І моє це право – любити землю гордо й величаво!». За умовами челенджу необхідно було викласти в соцмережах фото з чим асоціюється у вихованців Україна. Діти з активністю взяли участь у фоточеленджі. Особисті соцмережі замайоріли українськими степами, символікою, улюбленими місцями, рідною домівкою.

Гуртківці наголошують:

«Я – українець. І моє це право
Любити землю горду й величаву,
Та дух свободи набирати в груди.
Я – українець. Був ним, є, і буду!»

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

Відбувся обласний семінар „Організація дослідницької діяльності з дітьми в умовах дистанційного навчання”

24 червня Полтавським обласним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді проведено обласний семінар „Організація дослідницької діяльності з дітьми в умовах дистанційного навчання”, який проходив онлайн.

Учасниками семінару стали 112 педагогічних працівників, серед яких науковці, працівники Центрів професійного розвитку педагогічних працівників, зокрема Полтавської і Зіньківської міської ради, педагогічні працівники 8 закладів позашкільної освіти та учителі закладів загальної середньої освіти області (їх переважна більшість – 95 чоловік).

З вітальним словом до присутніх звернулась Людмила Володимирівна Сусахіна, виконувач обов'язків директора Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

З доповіддю перед учасниками семінару виступила Смоляр Наталія Олексіївна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри прикладної екології та природокористування Національного університету „Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка”, яка ознайомила присутніх з особливостями еколого-натуралістичної пошукової роботи школярів в умовах надзвичайних ситуацій.

Методичними підходами до дистанційної підтримки науково-дослідницької діяльності учнів поділилась Онішко Валентина Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету.

Білявська Людмила Григорівна, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри селекції, насінництва і генетики Полтавського державного аграрного університету виступила з доповіддю „Наукові аспекти дослідницької діяльності з дітьми та учнівською молоддю в умовах дистанційної роботи”.

З інформацією про модернізацію підходів до організації дослідницької діяльності в освітньому просторі учасників семінару ознайомила Дулій Валентина Олександрівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

Досвідом роботи з питань проведення дослідницької діяльності з дітьми в умовах дистанційного навчання поділились: Біляєва Тетяна Григорівна, вчитель-методист хімії і біології Великобудичанської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Диканської селищної ради Полтавського району, Іщенко Тетяна Анатоліївна, вчитель фізики та математики гімназії № 25 Полтавської міської ради, Пуденко Оксана Ростиславівна, вчитель біології Полтавського ліцею імені А.С. Макаренка Полтавської обласної ради, Гавриленко Тетяна Іванівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Пирятинського ліцею № 6 Пирятинської міської ради, Лаврик Наталія Миколаївна, керівник гуртка Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

Кожен одержав сертифікат учасника семінару.

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022

З почуттям гордості юннати відзначили День Конституції України під час навчально-польової практики

Українська держава 28 червня відзначає особливе свято – День Конституції України. Це знаковий день для українців, оскільки саме у ніч з 27 на 28 червня 1996 року депутати Верховної Ради від імені Українського народу ухвалили головний документ нашої держави – Конституцію України.

В той історичний момент серця українців сповнила гордість за країну і віра в її майбутнє, адже Україна отримала довгоочікуваний Основний Закон, що окреслює основні права і свободи, обов'язки людини, визначає найважливіші суспільні відносини, територіальний устрій держави, порядок організації та функціонування органів державної влади, які покликані забезпечувати стабільність та розвиток демократичного суспільства.

Ми усі – і дорослі, і діти – повинні розуміти, що успіх в усіх наших справах прийде тоді, коли кожен громадянин не тільки користуватиметься правами і свободами, а й належним чином виконуватиме свої обов'язки.

Демократичний розвиток ніколи не був легким, але ми впевнені, що Україна переможе, і наші вихованці вже будуть жити у зовсім іншій країні, яку з гордістю можна буде назвати конституційно розвиненою та правовою європейською державою.

Юннати екоцентру також долучилися до відзначення Дня Конституції. Діти намалювали чудові малюнки, в яких передали свою любов до неньки-України, гордість і віру в перемогу на шляху до незалежності! Також з природних матеріалів виклали символи української державності – тризуб і прапор.

Нехай же в день національного свята – Дня Конституції – в кожного з нас міцніє почуття гордості за свою країну, за її Основний Закон, що гарантує втілення мрій і сподівань на краще й щасливе життя у власній державі!

Інформаційний бюлетень НЕНЦ
Номер 4-6 квітень, червень, липень 2022
Дистанційна Еко-абетка

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України спільно з обласними, районними, міськими ЕНЦ (СЮН), відділами еколого-натуралістичної творчості Палаців і Будинків дітей та юнацтва, упродовж літніх місяців 2022 року вже запустив ряд листанційних форм освіти для гуртківців. Черговою цікавинкою є Еко-абетка. Анонс запланований на 12.00 30 червня.

Еко-абетка являтиме собою серію освітніх відеоматеріалів природничо-математичного, естетико-культурологічного, патріотично-публіцистичного характеру. Планується випуск 2 відео на тиждень – по вівторках і четвергах.

Коронавірус: профілактика інфікування і поширення

Як знизити ризик інфікування коронавірусом?

Мийте руки з милом (мінімум 20 с) або дезінфекційними засобами із вмістом спирту

Під час кашлю та чхання прикривайте рот і ніс серветкою або згином лікті; відразу викидайте серветку і мийте руки

Тримайтеся на відстані від людей, у яких кашель або підвищена температура

Як захистити інших від інфікування?

Під час кашлю та чхання прикривайте рот і ніс серветкою або згином лікті

Одразу викидайте використану серветку і закривайте кришку смітника

Регулярно мийте руки під час догляду за хворими, а також після кашлю та чхання

Чи варто надягати медичну маску?

Так. Якщо у вас є респіраторні симптоми – кашель, утруднене дихання

Так. Якщо ви надаєте допомогу особам із респіраторними симптомами

Не потрібно, якщо немає респіраторних симптомів

Медичні працівники мають надягати респіратори

Коли використовувати медичну маску

1. Якщо ви здорові, вам потрібно носити маску, тільки якщо ви доглядаете за людиною з підозрою на інфекцію COVID-19

Надягайте маску, якщо кашляєте і чхаете

3. Маски ефективні лише в поєднанні з обробкою рук за допомогою спиртосмісних засобів або миття рук водою з милом

Якщо ви носите маску, ви повинні знати, як її правильно використовувати й утилізувати

Як надягати, використовувати, знімати і утилізувати маску

1. Перед тим як надіти маску, вийміть руки із засобом на спиртовій основі або милом

2. Тисніть рот і ніс маскою і перевіряйте, що між вашими обличчям і маскою не виникає прогалин

3. Не торкайтеся руками зовнішньої поверхні маски під час її використання; якщо зробили це, протріть руки засобом на основі спирту чи вийміть з милом

4. Завийте маску новою, як тільки вона стане вологою, і не використовуйте повторно

5. Як зняти маску: не торкайтеся до її зовнішньої поверхні – зовнішню поверхню – зовнішню поверхню – зовнішню поверхню – зовнішню поверхню

Залишайтеся здорові під час подорожі

Уникайте подорожей, якщо у вас гарячка і кашель

Якщо у вас гарячка, кашель і утруднене дихання, зверніться до лікаря якомога раніше.

Якщо вам стає погано під час подорожі, повідомте про це екіпаж та зверніться до лікаря

Якщо ви звертаєтесь по медичну допомогу, повідомте лікаря про свої попередні подорожі

Уникайте тісного контакту з людьми, у яких гарячка та кашель

Часто мийте руки засобом на основі спирту або мийте з милом

Не торкайтеся очей, носа чи рота

Їжте тільки добре приправлену їжу

Не плывіть в громадських місцях

Уникайте тісних контактів із тваринами

Безпека харчових продуктів

Використовуйте різні дошки для подрібнення та нарізки для сирого м'яса та вареної їжі

Навіть у районах, постраждалих від епідемії, м'ясні продукти можна вживати за умови правильного приготування

Мийте руки між обробкою сирого та вареної їжі

Джерело: Всесвітня організація охорони здоров'я